

حسن خسروچردی، رئیس هیات مدیره کنسرسیوم
ساخت پالایشگاه های برون مرزی:
قدرت ایران در افزایش صادرات
فرآورده های نفتی است نه نفت خام

رایت باکلی:

روسیه از کشف میان آمریکا و اروپا
سود می برد

E N E R G Y W O R L D

۱۸ دنیای انرژی

فصلنامه بین المللی خبری، آموزشی، تحلیلی و پژوهشی - زمستان ۹۵ - قیمت: ۱۲ هزار تومان

مرضیه شاهدایی، معاون وزیر نفت

پتروشیمی هایی که محصولاتشان در بازار اشباع شده را تعطیل می کنیم

چشم انداز بازاری وی سی آسیا
در سال ۲۰۱۷ میلادی

سازندگان داخلی صنعت نفت
در انتظار حمایت همه جانبه دولت

تجارت آفتاب
Tejarat Aftab MTA
www.mtaholding.com
Tel : 021-26203100

سومین تولیدکننده و صادرکننده قیر در ایران

MOBASHER NOOR DARYA

Ports & Marine Services and Engineering

Address: Bandar abbas Shahid Rejaee Port
HinterLand Mobasher Noor Darya co

Tell No: 987633514157-9

Fax No: 987633514160

website: www.mobasherco.com

Email : info@mobasherco.ir

ISO 9001

Registered Firm

ISO 14001

Registered Firm

OHSAS 18001

Registered Firm

ضد یخ کراپ همسفر زمستانی شما

روغن ترمز | ضد یخ و ضد جوش | روغن موتور | روغن دنده (واسکازین) | روغن فرمان (هیدرولیک) | شیشه شوی خودرو | مکمل بنزین

نشانی: تهران سهروردی شمالی خیابان توپچی شماره ۲۲ طبقه چهارم تلفن: ۸۸۷۶۸۴۱۶ - ۸۸۷۶۹۲۵۱ فاکس: ۸۸۷۳۸۲۷۶

WWW.CROP.IR

شرکت پالایش نفت جی (سهامی عام)

JEY OIL REFINING COMPANY

بزرگترین واحد تولیدی قیرهای استاندارد در ایران

شرکت پالایش نفت جی به عنوان بزرگترین واحد تولیدی انواع قیر در منطقه مطابق با استانداردهای ملی و جهانی

تولید انواع قیرهای دمیده بر اساس استانداردهای

نفوذی Penetration Grade

عملکردی (PG) (Performance Grade)

گرانروی (VG) (Viscosity Grade)

تولید انواع قیر مطابق با استاندارد کشور استرالیا

تولید انواع قیرهای محلول Bitumen Cutback

تولید انواع قیرهای امولسیون Emulsion Bitumen

اولین و تنها دارنده ی تجهیزات بسته بندی قیر

در کیسه های پلیمری یک تنی در کشور

کیمیا پارافین

kimia Paraffin Co.Ltd.

About twenty years experiences, alongside the well-equipped laboratory and production line, enable us to supply the best quality paraffin waxes and Foots oil, according to our customers' requirements.

www.kimiaparaffin.com

Kimia Paraffin Manufacturing & Trading Company

بیست سال تجربه تولید و صادرات پارافین جامد در خدمت صنایع

Center Office: No.23, 4TH Floor,
Hakimazam Alley, North Shiraz St.
Tehran - Iran
Postcode:1991647612
Tel: +98 (21) 88047470 - 88047484
Fax: +98 (21) 88047498
Factory: No.1484, abbasabad
Industrial city, Dorna St.
Tehran-Iran
Tel: +98 (21) 36423787
Email: amj@dpimail.net

شرکت مهتاب گریس

Kral

تلفن: ۰۲۳۳۴۵۵۳۲۷۳ ■ تلفکس: ۰۲۳۳۴۵۵۳۲۷۴

www.mahtabgrease.ir ■ info@mahtabgrease.ir

نشانی: سمنان، گرمسار، شهرک صنعتی فجر

تولید و پالایش فرآورده های نفتی و شیمیایی

اولین پالایشگاه خصوصی
دارنده مجوز رسمی وزارت نفت

تولید کننده :
هیدروکربن های سبک
هیدروکربن های سنگین
انواع فرآورده های نفتی
انواع حلال های شیمیایی

آزمایشگاه البرز پالایش اشتهمارد

APEC LABORATORY

آزمایشگاه جامع همکار سازمان استاندارد ایران در زمینه آزمون بر روی فرآورده های نفتی، حلال های شیمیایی روغن ها و پارافین ها با پیشرفته ترین تجهیزات آزمایشگاهی و کادری مجرب.

دارنده گواهینامه های:

ISO/IEC 17025:2005 ✓

تایید صلاحیت آزمایشگاه همکار سازمان ملی استاندارد ایران ✓

آدرس: استان البرز - شهرستان اشتهمارد - شهرک صنعتی اشتهمارد - بلوار صسابی ضریبی نبش کلریز سوم

قطعه ۱۵.۰ و ۱۵.۹ کد پستی: ۳۱۸۸۱۱۵۲۳۳ تلفن: ۰۲۱۳۷۷۷۸۱۴۳-۵، ۰۲۱۳۷۷۷۷۸۱۴۳-۶

WEB : WWW.APEC-REF.COM

EMAIL: LAB@APEC-REF.COM

شرکت کارگزاری مفید
Mofid Securities Co.

هوشمند و کارا در صنعت کارگزاری

کارگزار برتر از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰

کارگزار مؤسس بورس کالای ایران

کارگزار مؤسس بورس انرژی

۱۰ میلیارد دلار ارزش معاملات سه سال اخیر

دفتر مرکزی شعبه بورس کالا

تهران، خیابان آفریقا، بالاتر از جهان کودک، پلاک ۴۵

تلفن: ۰۲۱-۸۷۲۲۲ / فکس: ۰۲۱-۸۷۲۲۷

Head Office in IME

No 45, Jahan Koodak Cross, Africa Main Str. Tehran - IRAN

Tel: +9821- 87222 / Fax: +9821- 87227

www.mofidkala.com / info@emofid.com

PETRONOL®

Lubricants

Best for the Best

www.petronoil.com

دفتر مرکزی: تهران، خیابان سیدجمال الدین اسدآبادی / کوچه ۳۷ / پلاک ۲۵ / واحد ۱۰
تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۳۲۴۰۳ فکس: ۰۲۱-۸۸۰۴۴۶۷۵

آیا تخفیف های مالیاتی به نفع بخش خصوصی است؟

با کاهش تولید روغن پایه در اروپای غربی

فرصت های حضور ایران
در بازار روغن پایه قاره سبز

علی و کیلی، رئیس انجمن اینترپور ایران و
مدیر عامل شرکت بهینه سازی مصرف انرژی
چرخه سرمایه گذاری در بخش خصوصی ناقص
است

صالح دریانورد:
می توانیم قیر صادر کنیم

چالش ها و دستاوردهای صنایع پایین دست
پتروشیمی

چشم انداز بازاریابی وی سی آسیا
در سال ۲۰۱۷ میلادی

رضی میری، رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی،
صنایع، معادن و کشاورزی ایران:
پارادایم اقتصادی در ایران باید تغییر کند تا شاهد
رشد بخش خصوصی باشیم

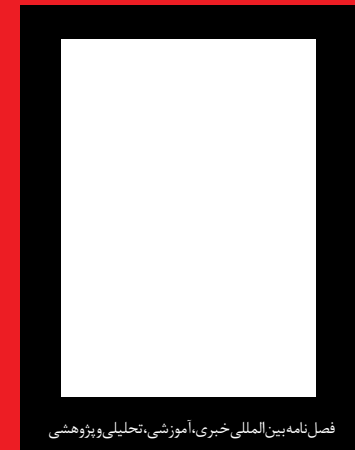

فرزان گلچین
رئیس اتحادیه صادر کنندگان اوپکس
گلایه های بخش خصوصی و نقدهایی
بر افزایش نرخ خوراک فرآورده های نفتی

فهرست

دنیای انرژی ENERGY WORLD

فصل نامه بین المللی خبری، آموزشی، تحلیلی و پژوهشی

صاحب امتیاز: اتحادیه صادر کنندگان
فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی
مدیر مسئول: سید حمید حسینی

شورای سیاست گذاری: فرزانه گلچین، مهدی اسپندیاری،
احمد صرامی، نیما اسلامی و محسن طارمیان
سر دبیر: رضایی
دبیر تحریریه: سید بهزاد اخلاقی
همکاران تحریریه: پدram سلطانی، پیام پوندا، سیامک تیمورپور،
احمد حاتم یزدی، الهه ابراهیمی، روزبه پارسازاد، علی رضا
جلالی فراهانی، شکوفه حبیب زاده، علیرضا سلطانی، نرسی
قربان، محمد ابراهیم شفیعی، حمیدرضا شکوهی، مرتضی ایمانی
زاد، سید امیر طالبیان، همایون دارابی و مجید کیومرثی
عکس: سیده هلیا هوشمند ضیافی و مهسا معیری
مدیر هنری: آرژ روشنگر
ویراستار: محمد ابراهیم خلیلی
چاپ: سیمرغ، خیابان دماوند - روبه روی بیمارستان بوعلی
خیابان بخشی فر، پاساژ دماوند، پلاک ۱ - تلفن: ۷۷۵۹۶۰۷۹
شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

آدرس نشریه: خیابان دکتر بهشتی
خیابان مفتاح شمالی، خیابان نقدی، پلاک ۱۰ طبقه اول
تلفن: ۸۸۵۱۱۶۱۱ فاکس: ۸۸۵۰۸۲۵۰

پست الکترونیک: world-energy@opex.ir
پایگاه اینترنتی: www.opex.ir

رفیع فر رئیس کمیسیون پارافین اتحادیه
صادر کنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی:
صنایع پارافین
در سراسر آسیای جنوب شرقی قرار دارد

تشکل گرایی راه حل احقاق حقوق بخش خصوصی

دکتر پدارم سلطانی، نایب رئیس اتاق بازرگانی | تشکل گرایی یکی از انواع پیشرفته

کنش های اجتماعی در جوامع است که در بخش های مختلف از جمله بخش اقتصادی تبلور می یابد. معمولاً شهروندان و افراد بر اساس منافع مشترک، تهدیدات مشترک و علائق مشترک گرد هم می آیند تا برای نیل به یک کنش مشترک اقدام نمایند. همانطور که می دانیم به تدریج این نوع تعاملات وارد مراحل بلوغ خود شد تا به شکل امروزی اش در آمد.

تشکل ها سازمان های شکل گرفته ای هستند که منافع مشترک در همه حوزه ها برای آنها تعریف شده و برای نیل به آن از اراده جمعی اشان بهره مند می شوند. این اراده را در حوزه های اقتصادی، در حوزه های کنش های اجتماعی و چه در حوزه های چون قانون گذاری و احقاق حقوق می توان بازخوانی و ردیابی کرد.

در این میان تشکل های که با گرد هم آمدن شرکت های اقتصادی تشکیل می شوند، تشکل های اقتصادی هستند که اهداف و وظایف مشخصی در

استفاده از پدیده صرفه مقیاس خدماتی در دست راس تر و ارزان تر داشته باشند. ذی نفع دیگر تشکل ها طبیعتاً سازمان ها یا نهاد های همکار یا بالادست و پایین دست آنها هستند، در یک فعالیت اقتصادی معمولاً انواع خدماتی ارائه می شود که اینها یا در عرض هم هستند یا در طول یکدیگر قرار دارند و به نوعی مکمل هم هستند و آنها هم با هم ارتباطاتی از قالب تشکل خواهند داشت برای بحث پیرامون منافع مشترکشان یا تضادهایشان. همچنین این تشکل ها می توانند سازمان های بالادستی هماهنگ کننده ای داشته مانند فدراسیون ها و اتاق های بازرگانی که مسائل و مشکلات تشکل های اقتصادی را در سطح بالاتری مورد بررسی قرار داده و برای حل و فصل آنها چاره جویی کنند. در این میان سوالی که شاید باید به آن پاسخ داد ریشه یابی مشکلاتی است که تشکل ها با آنها رو به رو هستند و نباید فراموش کرد که از مشکلاتی که امروز تشکل ها با آن مواجهه هستند عدم تامین نظر اعضاست که این موضوع هم با تخصصی تر شدن قابل چاره جویی است.

حوزه های یاد شده دارند. گرد هم آمدن شرکت ها و موسسات و بنگاه های یاد شده برای بهینه سازی منافع، حل و فصل مشکلات، مدیریت و محدود سازی تهدیدات تشکیل شده و فعالیت می کنند. تشکل هایی با این فلسفه وجودی با ذی نفعان مختلفی مواجه هستند، ذی نفع اول خود نهاد های تشکیل دهنده تشکل هستند که می توانند از این قالب استفاده بیشتری ببرند. این مجموعه از طریق تعاملات درونی یا به اصطلاح امروزی اش شبکه سازی از نهادهای هایی که تشکیل شده است بهر مند شده و جایگاه خود را ارتقا می بخشند. از دیگر مسائلی که با تشکل سازی رخ می دهد درونی سازی هزینه های مبادله در کسب و کار، و از این طریق کاهش هزینه ها و بزرگتر کردن مقیاس کار در کنار هم آسایی در مقیاس فعالیت است. در کنار این فعالیت تشکل قادر است خدماتی را به اعضای خود بدهد که طبیعتاً جنس آنها در میان تمامی اعضا دریافت کننده از مشابَهت زیادی برخوردار است و ارائه این خدمات گروهی همگن از فعالان اقتصادی را ایجاد می کند که می توانند با

فرزان گلچین، رئیس اتحادیه صادرکنندگان اوپکس

گلایه های بخش خصوصی و نقدهایی بر افزایش نرخ خوراک فرآورده های نفتی

مسئله محقق می شد و در مرحله بعد وازت نفت نسبت به افزایش قیمت اقدام می کرد. بر همین اساس قیمت خوراک برخی از واحدهای تولیدی به طور ناگهان افزایش چشمگیری پیدا کرد که تولید، صادرات و تعهدات را نسبت به مشتری با اختلال مواجه کرده و تولیدکنندگان فعال در این بخش را متحمل ضرر و زیان می کند.

البته در خصوص برخی اقلام پالایشگاهی و حلال ها بحث زیادی مطرح نیست ولی باید در مورد تغییر قیمت خوراک پتروشیمی ها به ویژه واحدهای تولید قیر و روغن با دقت و تامل و با همفکری بیشتری با بخش خصوصی صورت می گرفت. چراکه این ابلاغیه قیمت را ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش می دهد، چنانچه قیر پیش از این نیز دچار یکسری نوسانات در عرصه عرضه صادراتی بود و قیرهای کم کیفیت و مسائلی از این دست باعث تاثیر منفی در جایگاه شایسته ایران گذاشته شده بود، و این وضعیت می تواند با افزایش قیمت خوراک در این بخش، دوباره نمود پیدا کند.

باره بر تولیدکنندگان تحمیل شود. پیرو ابلاغیه وزارت نفت در مورد افزایش قیمت ها دو جنبه وجود دارد که ما یک جنبه را می پذیریم و به جنبه دیگر نقد داریم؛ همچنین به برخی از بخش های این ابلاغیه اشکالاتی می بینیم که نسبت به آن معترض هستیم.

در بخش اول و در نگاهی کلی نسبت به افزایش قیمت نسبتاً موافق هستیم به شرط این موضوع به صورت منطقی اعمال شود، در مورد نرخ ارز نیز ما مدافع تک نرخ شدن آن در کشور هستیم که باعث جلوگیری از بسیاری از مشکلات در حوزه اقتصاد می شود. اما در رابطه با این موضوع دونوع افزایش قیمت مضاعف صورت گرفته است؛ یکی قیمت دوره ای بوده که براساس شرایط و قیمت های از در منطقه و بین المللی متغیر بوده و دیگری در مورد تک نرخ شدن قیمت ارز رخ داده است.

نظر ما به عنوان بخش خصوصی این بود که در مورد موضوع افزایش قیمت باید با بخش خصوصی مشورت و یا به صورت مرحله ای و پلکانی اعمال می شد؛ اگر قرار بر یکسان شدن نرخ ارز بود اول باید این

ابلاغیه افزایش قیمت خوراک برخی از فرآورده های نفتی در حالی اعمال شد که هیچ گونه مشورتی با بخش خصوصی صورت نگرفت، بر این اساس مواردی از این ابلاغیه به شدت از سوی اتحادیه مورد نقد واقع شده است. ابلاغیه ای که بخش های مختلفی دارد و ما به عنوان بخش خصوصی در مواردی به طور صد در صد مخالف آن هستیم و در برخی دیگر نیز گلایه هایی نسبت به آن داریم. معتقدیم هرگونه افزایش قیمت در این حوزه باید منطقی باشد و ما نیز با افزایش منطقی قیمت ها به هیچ وجه مخالف نیستیم، تنها خواسته ما این است که این افزایش باید براساس اصول انجام گیرد و به تغییر یکپارچه آن اعتراض داریم چراکه باعث لطمه به بخش تولید و صادرات در این حوزه می شود.

بر اساس این ابلاغیه افزایش قیمت خوراک برخی از فرآورده های نفتی حدود ۳۰ درصد بوده و در کنار افزایش قیمت نفت شاهد تصمیم دولت برای افزایش قیمت خوراک با دلار آزاد هستیم که موجب شده است بار سنگینی به یک

حمیدرضا صالحی، عضو اتاق تهران

همه آنچه صادرکنندگان می خواهند

به استفاده از تسهیلات یا خدمات سازمان های حمایتی ندارند. یکی از دلایل آن هم به نرخ تسهیلات بازمی گردد و نکته دیگر شرایط مدنظر سازمان ها برای احراز صلاحیت صادرکنندگانی است که می توانند از تسهیلات با نرخ ارزان تر استفاده کنند.

باین وجود ما در تلاشیم شرایط را برای اخذ تسهیلات و خدمات ارزان ساده تر کنیم و از سوی دیگر پیشنهاد ما این است که صندوق ضمانت صادرات مثل دیگر نهادهای بیمه ای تمام خطرات از جمله خطرات تجاری و سیاسی را برای پروژه های صادراتی پوشش دهد. در چنین شرایطی می توان از بیمه های صندوق ضمانت به مثابه دیگر بیمه نامه های صادر شده از نهادهای ضمانتی به عنوان وثیقه برای دریافت وام های لازم استفاده کرد.

کنند. در واقع دولت ها در قالب تضمین های ارائه شده از سوی این سازمان ها به توسعه فعالیت پیمانکاران شان در اقصی نقاط جهان کمک می کنند. در ایران علاوه بر عدم ادغام این دو سازمان حمایتی از صادرات یعنی بانک توسعه صادرات و صندوق ضمانت صادرات، مشکل عمده حمایت از صادرات، سرمایه پایین این سازمان هاست. سرمایه بانک توسعه صادرات کفاف حجم بالای صادرات را نمی دهد در نتیجه نخستین قدم در توسعه خدمات حمایتی این سازمان افزایش سرمایه آن است.

اگر برای تامین درآمدهای کشور از توسعه صادرات غیر نفتی برنامه داریم باید سازمان های تسهیلات دهنده و تضمین کننده صادرات را تقویت کنیم. در حال حاضر بسیاری از صادرکنندگان در بخش خصوصی واقعی تمایل

صادرکنندگان به دلیل نرخ بالای خدمات و تسهیلات از کمک سازمان های حمایتی استفاده نمی کنند. در تلاشیم شرایط را برای حمایت از صادرکنندگان تسهیل کنیم. در کشورهای مختلف جهان نهاد اگزیم بانک شکل ادغام شده بانک های تخصصی برای صادرات و صندوق های ضمانت مخصوص صادرات است.

در ایران چنین ادغامی در سازمان های حمایتی از صادرات انجام نشده و بانک توسعه صادرات و صندوق ضمانت صادرات که مسئول بیمه پروژه های صادرکنندگان هستند به شکل مجزا کار می کنند. کوفاس در فرانسه، هرمس در آلمان، ساچه در ایتالیا و اوکابه در اتریش از جمله سازمان های حمایت کننده از صادرکنندگان هستند که توسط دولت ها شکل گرفته و از صادرکنندگان در دیگر کشورها حمایت می

درسی که تولیدکنندگان نفت از
تاریخ گرفتند

ارجحیت حفظ منافع جمعی در اوپک

فروغ گشتاسبی | ۵۶ سال پیش درست در

روز ۱۲ سپتامبر ۱۹۶۰ کشورهای صادرکننده نفت با هدف محافظت از منافع خود اقدام به تأسیس سازمان واحدی به نام اوپک کردند. هدف اصلی این سازمان هماهنگی و یکپارچه‌سازی سیاست‌های نفت کشورهای عضو و تعیین بهترین راه برای تأمین منافع جمعی یا فردی آنها، طراحی شیوه‌هایی برای تضمین ثبات قیمت نفت در بازار بین‌المللی به منظور از بین بردن نوسانات مضر و غیرضروری، عنایت و توجه ویژه به کشورهای تولیدکننده نفت و توجه خاص به ضرورت فراهم کردن درآمد ثابت برای کشورهای تولیدکننده نفت، تأمین نفت کشورهای مصرف‌کننده به صورت کارآمد، مقرون به صرفه و همیشگی و بازده مناسب و منصفانه برای آنهايي که در صنعت نفت سرمایه‌گذاری می‌کنند، بود و هنوز هم هست. این کارتل بین‌المللی نفتی که از کشورهای الجزایر، ایران، عراق، کویت، لیبی، نیجریه، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، اکوادور، آنگولا و ونزوئلا تشکیل شده است، هر چند همواره سعی داشته با تأثیرگذاری بر بازار نفت و اعاده حقوق کشورهای تولیدکننده، ضمن افزایش وحدت نظر اعضایش، تأثیرات مثبتی بر جلوگیری از سقوط ناگهانی و نیز افزایش انفجاری قیمت نفت داشته باشد اما گاهی پیشی گرفتن موضع سیاسی نفت بر موضع تجاری و اقتصادی آن مانع از دستیابی به این هدف می‌شد. البته باید این نکته را نیز در نظر داشت نفت در حالی که یک کالای تجاری مهم در تجارت جهانی محسوب می‌شود، یک کالای استراتژیک

توافق اوپک و افزایش درآمدهای حاصل از فروش نفت

کمی به عقب برمی‌گردیم؛ حدوداً چهار یا پنج سال پیش که عربستان برای جلوگیری از اقتصادی‌شدن تولید نفت از خلیج مکزیک و دریای شمال و همچنین تولید نفت از منابع غیرمتعارف شیل‌ها اقدام به افزایش تولید نفت کرد زیرا در صورتی که قیمت نفت بالا باشد، شرایط تولید از منابع یادشده اقتصادی می‌شود؛ از این رو عربستان با سیاست افزایش تولید به جنگ قیمت نفت رفت. هم‌زمان با این اقدام عربستان، روسیه و عراق نیز تولید نفت خود را افزایش دادند که این افزایش تولید دومیلیون و ۵۰۰ هزار بشکه‌ای مجموع تولید نفت اوپک را به ۳۳ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در روز رساند که این رقم از زمان تشکیل اوپک تاکنون بی‌سابقه بوده است و در نهایت همین نفت

هم هست و تمام تلاش‌ها برای تبدیل آن به یک کالای صرفاً تجاری تاکنون با شکست مواجه شده. همچنین نگاهی به تاریخ فعالیت اوپک و نحوه تأثیرگذاری این فعالیت‌ها در بازار جهانی نفت، حاکی از آن است که کشورهای عضو سازمان اوپک، همواره تلاش کرده‌اند تصمیماتی اتخاذ کنند که قیمت‌ها در سطح معقولی تثبیت شود. این تصمیم‌گیری معمولاً برای کشورهای عضو اوپک دارای هزینه بوده، اما در عوض، کشورهای غیرعضو اوپک بدون پرداخت این هزینه‌ها از منفعت تصمیم‌گیری اوپک استفاده کرده‌اند. به هر حال باید این نکته را در نظر داشت که افزایش بی‌برنامه تولید نفت باید جای خود را به برنامه‌ریزی تولید در نظام بین‌المللی نفت بدهد. این درسی است که همه تولیدکنندگان از تاریخ گرفته‌اند چرا که از این رهگذر همکاری کشورها در این زمینه استحکام بیشتری می‌یابد.

۲۰۱۶ باید تولید نفت خود را تا ژانویه ۲۰۱۷ از ۹ هزار بشکه تا ۲۱۰ هزار بشکه کاهش دهند، به استثنای ایران که باید تولید خود را ۹۰ هزار بشکه افزایش دهد. در حقیقت در نشست ۱۷۱ همه پیروز میدان شدند و این پیروزی نشان داد اوپکی ها هنوز هم می توانند به جای سیاسی کاری، رویکردی حساب شده و منطقی نسبت به دارایی های خود داشته باشند. کارشناسان انرژی هم پیش بینی کرده اند قیمت نفت ناشی از این تصمیم اوپک تا یک سال آینده به حدود ۶۰ دلار خواهد رسید که نتیجه آن تأثیر مثبت و مستقیم درآمدهای حاصل از نفت بر اقتصاد این کشور هاست. با یک محاسبه آماری ساده به نظر می رسد حداقل ۱۰ میلیارد دلار درآمد مستقیم ایران افزایش یابد. از طرفی دیگر با افزایش قیمت نفت و حفظ سقف تولید نفت ایران به میزان پیش از تحریم ها، وضعیت فروش و صادرات نفت بهبود می یابد و ایران می تواند ضمن هدایت سیاست های اوپک، اقتدار خود را در این سازمان همانند سال های قبل حفظ کند و اثرگذار هم باشد. توافق اوپک و حفظ آرامش و ثبات منطقه در ضمن ایران هم اکنون در شرایطی به سر می برد که نیاز به سرمایه گذاری خارجی برای توسعه میدان های نفتی و گازی دارد که توافق اخیر اعضای اوپک به عنوان یک گام رو به جلو برای حفظ ثبات و آرامش منطقه به طور قطع می تواند سبب بهبود جذب سرمایه گذاری شود که این امر در نهایت توسعه میدان های هیدروکربوری، افزایش تولیدات نفت و گاز و درآمدهای حاصل از فروش و بهبود کلی وضعیت اقتصادی کشور را به همراه دارد. برحق است که نقش ایران در توافق ۱۷۱ اوپک رانمی توان نادیده گرفت.

هر چند تا پیش از این اوپکی ها ایران را مانعی بر سر توافق می دانستند اما پیگیری های وزیر نفت و کوتاه نیامدن از موضع کاهش ندادن تولید، بالاخره کارساز شد و اجازه نداد اعضای اوپک، ایران را به دلیل گناه نکرده (ایران هیچ نقشی در افزایش تولید بی رویه نفت اوپک و ایجاد برهم ریختگی بازار نداشت) مجازات کنند. از طرفی توافق روسیه به عنوان بزرگ ترین تولیدکننده نفت جهان برای کاهش تولید ۳۰۰ هزار بشکه ای (روسیه روزانه ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت خام تولید می کند) بی شک بی تأثیر از تماس تلفنی و گفتگوی رؤسای جمهوری دو کشور ایران و روسیه نبوده است چرا که تا پیش از این توافق، روسیه همچنان بر موضع کاهش ندادن تولید و حفظ بازار خود پافشاری می کرد و همین امر عربستان را در موضع خود دچار تردید می کرد.

عربستان بود، بگیرند. اوپکی ها به این نتیجه به روشنی دست یافتند که به جای آسیب زدن به رقیب باید به دنبال همکاری با هم باشند، همکاری و تعاملی که نتیجه آن حفظ منافع جمعی باشد. کاهش قیمت نفت و برهم ریختگی بازار، این موضوع را که میزان عرضه و تقاضا معیار تعیین کننده ای در بحث قیمت است، بر همگان ثابت کرد و سبب شد عربستان با توافق در نشست ۱۷۱ وین از موضع افزایش تولید خود پایین بیاید و تصمیم بگیرد بار دیگر آرمان های اوپک را احیا کند و تولید خود را با کاهش ۴۸۶ هزار بشکه ای از ۱۰ میلیون و ۵۴۴ هزار بشکه به ۱۰ میلیون و ۵۸ هزار بشکه کاهش دهد. **رویکرد حساب شده اوپکی ها به موضوع تولید نفت**

همزمان با کاهش تولید عربستان، سایر کشورهای عضو اوپک براساس توافق ۳۰ نوامبر

مازاد در بازار بود که سبب شد قیمت نفت به میزان درخور توجهی کاهش پیدا کند. افزون بر دورنمای عربستان برای افزایش تولید نفت، حذف نظام سهمیه بندی در دسامبر ۲۰۱۱ بیش از پیش بر تولید بی حساب و کتاب کشورهای تولیدکننده نفت اوپک دامن زد تا بدون اینکه به ظاهر از مصوبات اوپک سرپیچی کرده باشند، تولید نفت خود را افزایش دهند؛ هر چند این افزایش تولید با قیمت نفت صد دلار برای هر بشکه خیلی جذاب و وسوسه کننده به نظر می رسید اما دیری نپایید که قیمت نفت به حدود ۴۰ دلار سقوط کرد. وضعیت بحرانی کاهش قیمت نفت و شرایط نامساعد بازار سبب شد اوپکی ها در نشست ۲۸ سپتامبر الجزایر به توافق و اجماع نظری برای کاهش تولید دست یابند تا بلکه بتوانند آرامش را به بازار برگردانند و جلوگیری از کاهش قیمت نفت را که بیشتر از همه متوجه

وقتی راهبرد نفتی ایران، آینده سیاسی جهان را تغییر می دهد

توافق اوپک، امید آمریکا را در لغو برجام ناامید کرد

منیژه احیایی | صدو هفتاد و یکمین جلسه سازمان کشورهای صادرکننده نفت در وین، علاوه بر اینکه آزمونی برای سنجش اتحاد و سوگیری کشورهای عضو اوپک بود، یک دستاورد بزرگ دیگر نیز داشت: امید یانکی ها را در لغو برجام ناامید کرد.

صدو هفتاد و یکمین جلسه سازمان کشورهای صادرکننده نفت در وین، علاوه بر اینکه آزمونی برای سنجش اتحاد و سوگیری کشورهای عضو اوپک بود، یک دستاورد بزرگ دیگر نیز داشت: امید یانکی ها را در لغو برجام ناامید کرد. نهم نوامبر ۲۰۱۶، خبری منتشر شد که بسیاری از آمریکایی ها را در بهت فرو برد.

دونالد ترامپ، برخلاف پیش بینی های بیشتر سازمان های معتبر نظرسنجی، توانست اکثریت آرا را از آن خود کند و به عنوان چهل و پنجمین رئیس جمهور آمریکا انتخاب شد. پیروزی جمهوری خواهان آمریکایی که با وعده های جنگ طلبانه ترامپ و حمله او به یکی از بزرگ ترین دستاوردهای دولت اوباما در خصوص ایران؛ یعنی برجام همراه بود، بسیاری از شرکت های اروپایی و آمریکایی را با چالش های تازه ای روبه رو کرد. غربی ها که پس از تولد برجام، رؤیای از سرگیری روابطی چند جانبه با ایران را در سر می پروراندند، یکباره خود را در میان گمانه زنی ها برای لغو برجام از سوی دولتمردان آتی آمریکا گرفتار دیدند و همین موضوع کافی بود تا بذر تردید و ناامیدی را در دل آنها بکارد. سنگ اندازی ترامپ و متحدانش، بیش از همه بر شرکت های چندملیتی فعال در صنایع نفت و گاز که فرصتی تازه برای حضور در عرصه تجارت طلای سیاه در ایران یافته بودند، گران آمد و موج جدیدی از اعتراضات غرب علیه سیاست های احتمالی آمریکا در مواجهه با ایران را به راه انداخت. اگر چه چهل و پنجمین دولت منتخب آمریکا از ۲۰ ژانویه (یکم بهمن ماه) و هم زمان با مراسم ادای سوگند و تحلیف رئیس جمهوری جدید رسماً آغاز به کار می کند، اما دشواری های زیادی در همگام سازی جهان غرب در لغو برجام ایران در پیش خواهد داشت؛ دشواری هایی که با تصمیم خلق الساعه اوپک در نشست ۲۹ نوامبر

(۹ آذر) بسیار بیشتر از گذشته شده است. توافق اوپک؛ آزمونی تاریخی برای اعضا توافق وزرای ۱۳ کشور عضو اوپک در وین، از دید بسیاری از کارشناسان بازار دست نیافتنی بود؛ چرا که بنیان اوپک بر مبنای رقابت و کسب بیشترین سهم از میزان تولید نفت در یک بازه زمانی مشخص استوار است. با وجود این، کاهش شدید بهای نفت برای اعضای که عمده بودجه خود را بر مبنای قیمت نفت تدوین می کنند، آنها را مجبور کرد رقابت خود را با قدری کاهش محدود به نگهداشت ظرفیت تولید کنند. به این ترتیب مقرر شد از ابتدای سال ۲۰۱۷ میلادی، به میزان ۱،۲ میلیون بشکه در روز از تولید نفت اوپک کاسته شود و میزان رسمی تولید اعضا به چیزی در حدود ۳۲،۵ میلیون بشکه در روز برسد.

اگر چه این توافق منوط به کاهش ۴۸۶ هزار بشکه ای تولید نفت عربستان است، اما پیامد این تصمیم بجا - که افزایش حدود هفت دلاری بهای نفت را در پی داشت - می تواند بسیاری از کاستی های بودجه ای این کشور را پوشش دهد؛ درآمد روزانه عربستان از این توافق حدود ۳۰ میلیون دلار افزایش خواهد داشت که این رقم معادل درآمد ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار بشکه نفت خام است؛ در حالی که این کشور پهنای عربی، شاید کمتر از نصف این مقدار تعهد به کاهش تولید داده باشد. راهبرد ایران، بازار نفت را نجات داد و با وجود اینکه هم گرایی کشورهای عضو اوپک در نشست اخیر تا حدود زیادی ریشه در تأمین آتیه اقتصادی این کشورها دارد، اما در نگاهی موشکافانه می توان بخشی از منشأ این توافق تاریخی را در سیاست های جسورانه وزیر نفت ایران جستجو کرد. اصرار بیژن زنگنه بر کاهش ندادن تولید نفت ایران و بازگشت به سقف تولید پیش از تحریم، اگر چه در ابتدای امر به کام بیشتر اوپکی ها

- و در صدر آنها عربستان - خوش نیامد، اما توانست آینده صنعت نفت کشورهای عضو سازمان اوپک را به شکل ملموسی بهبود بخشد. سیاست های ایران که هم زمان با کاهش شدید بهای نفت از سوی بالاترین مقام وزارت نفت اتخاذ شده بود، این پیام را برای کشورهای عضو اوپک داشت که ایران تحت هیچ شرایطی از مواضع کاری خود کوتاه نمی آید. چرا که اعضای اوپک در شرایط تحریم ایران که هم زمان با افزایش بهای نفت در بازارهای جهانی بود، میزان تولید خود را به مقدار چشمگیری افزایش داده بودند؛ حال آنکه شرایط سیاسی و اقتصادی در آن زمان ایجاب می کرد تولید نفت ایران کاهش معناداری داشته باشد و کاهش مجدد تولید نفت ایران - در صورت توافق تمامی اعضا برای کاهش سقف تولید در نشست های اخیر - ممکن نبود. با وجود این، وزیر نفت در برابر تمامی تخریب های مخالفان مقاومت کرد تا علاوه بر روشن تر شدن سپهر صنعت نفت ایران، چراغ اقتصاد دیگر کشورهای عضو اوپک نیز روشن شود. در این میان نباید از این نکته غفلت کرد که رایزنی های دکتر حسن روحانی؛ رئیس جمهوری ایران با ولادیمیر پوتین؛ رئیس جمهور روسیه نیز در این تصمیم تاریخی ساز اهمیت بالایی داشت. همراهی روسیه و قول همکاری این همسایه شمالی در کاهش ۳۰۰ هزار بشکه ای تولید روزانه نفت باعث ترغیب اعضای اوپک در کاهش تولید شد. براساس گزارش های آماری BP، میانگین تولید روزانه نفت روسیه هم اکنون چیزی حدود ۱۱،۲ میلیون بشکه است که این رقم کمی بیشتر از ۱۰ درصد از میزان تولید جهانی است. همراهی روسیه در این بازی نفتی منافع زیادی برای این کشور به همراه دارد. به گفته تحلیلگران شرکت سرمایه گذاری روسی VTB-capital، با بودجه مبتنی بر نفت روسیه با میانگین قیمت بشکه ای ۴۰ دلار و جهش قیمت نفت

درصد از نیاز بازارهای آسیایی را تأمین می‌کند. با یک حساب سرانگشتی می‌توان نتیجه گرفت که حدود ۱۲ میلیون بشکه (یک سوم تولید نفت اوپک) در بازارهای غربی به مصرف می‌رسد که رقم درخور توجهی است.

از سوی دیگر بخش عمده‌ای از تولید نفت روسیه در بازارهای غربی به مصرف می‌رسد و این به معنای وابستگی کامل غرب به اوپک و متحد جدید خود روسیه - است. در چنین شرایطی که عطلش کشورهای اروپایی در دستیابی به منابع ارزان قیمت سوخت‌های هیدروکربوری است، تصمیم اخیر اعضای اوپک و نقش مؤثر آن در بالابردن بهای نفت، غربی‌ها را با چالش‌های جدیدی مواجه کرده است. توافق اوپک یک پیام دیگر نیز برای غرب به همراه دارد؛ بن بست مذاکرات اوپک بعد از هشت سال شکسته شده و احتمال توافقات دیگر نیز دور از واقع نخواهد بود. به قول زنگنه «اوپکی‌ها در «چهارشنبه بزرگ» خود نشان دادند که می‌توانند با هم کار کنند؛ حتی وقتی اختلافات سیاسی برخی اعضایشان در اوج است».

این در حالی است که نقش راهبردی ایران و تأثیرگذاری فوق‌العاده آن در توافق اخیر، زنگ خطری برای آمریکا و متحدان غربی خود است که در صورت رعایت نشدن برجام، جنگ با سلاح نفت نیز دور از ذهن نخواهد بود.

نشست اوپک را در ناکام‌گذارن سیاست‌های احتمالی آمریکا در لغو برجام جست‌جو کرد. توافقی که آمریکا را ملزم به رعایت برجام می‌کند میزان واردات نفت ایالات متحده چیزی در حدود هشت میلیون بشکه در روز است؛ این در حالی است که این کشور بیش از ۱۳ میلیون بشکه در روز نیز تولید دارد که البته بخشی از آن به عنوان ذخیره استراتژیک ذخیره می‌شود. در حال حاضر اوپک چیزی حدود ۳۶ میلیون بشکه نفت در روز تولید می‌کند که با احتساب سهم ۱۱ میلیون بشکه‌ای روسیه به رقمی حدود ۴۷ میلیون بشکه در روز دست خواهیم یافت که بیش از نیمی از تولید نفت جهان را شامل می‌شود.

از سوی دیگر، میزان تولید نفت اوپک در خلال سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۶ بیش از یک میلیون بشکه در روز افزایش داشته است که با احتساب توافق جدید، میزان تولید این سازمان به رقمی قبل از سال ۲۰۱۵ خواهد رسید. در این میان پنج مقصد نخست صادرات نفت اوپک در دو سال اخیر شامل صادرات روزانه حدود چهار میلیون بشکه به چین، دو میلیون بشکه به هند، دو میلیون بشکه به آمریکا، دو میلیون بشکه به ژاپن و دو میلیون بشکه نیز به کره جنوبی است که در مجموع چیزی حدود یک سوم تولید روزانه اوپک را به خود اختصاص داده است. همچنین روزانه حدود ۱۵ میلیون بشکه نفت نیز روانه بازار آسیا می‌شود که حدود ۷۰

به بشکه‌ای ۵۵ دلار پس از توافق کاهش میزان تولید اوپک، می‌توان یک تریلیون روبل (حدود ۱۵ میلیارد دلار) به خزانه کرملین افزود. بازی برد- برد ایران در اوپک «ایران برخلاف دیگر اعضای اوپک می‌تواند در طول شش ماه، ۹۰ هزار بشکه به تولید نفت خود بیفزاید». این جمله وزیر نفت در شب پیش از توافق اوپک، آینده صنعت نفت و اقتصاد ایران را ترسیم کرد؛ برنامه‌های افزایش تولید نفت ایران با قوت بیشتر ادامه خواهد داشت و از سوی دیگر افزایش بهای نفت، کمک مؤثری در اقتصاد ایران در سال جدید خواهد بود.

افزایش سه‌دلاری بهای نفت برای ایران در شرایط فعلی، افزایش درآمد روزانه ۸ تا ۱۰ میلیون دلاری خواهد داشت که درآمدی معادل فروش حدود ۲۰۰ هزار بشکه نفت در روز است و این دستاورد بزرگی برای صنعت نفت ایران به شمار می‌رود. افزایش بهای نفت ترکیب بودجه‌بندی ایران را نیز با تغییرات جدی مواجه کرد؛ رئیس‌جمهوری، بودجه سال آینده را در حالی تقدیم مجلس کرد که مبنای قیمت هر بشکه نفت از ۴۰ دلار سال گذشته به ۵۰ دلار در هر بشکه افزایش پیدا کرده است که خود دستیابی به هدف رشد اقتصادی هشت درصدی در پنج سال آینده را تسریع خواهد کرد. اما شاید بتوان مهم‌ترین دستاورد ایران در

چشم انداز بازار پی وی سی آسیا در سال ۲۰۱۷ میلادی

تحلیلگران بازار اعتقاد دارند که کاهش قابل ملاحظه حجم عرضه پی وی سی، قیمت این محصول را در بازار آسیای نیمه اول سال ۲۰۱۷ میلادی ثابت نگاه داشته و قیمت ها همچنان بالا باقی بماند.

منابع بازار در ماه نوامبر امسال اعلام کردند انتظار می رود به دنبال در جریان بودن تعداد زیادی عملیات بارزسی، تعمیر و نگهداری در مجتمع های تولید پی وی سی (PVC) بر مبنای کاربید (carbide-based) چین و کاهش قابل ملاحظه حجم عرضه، قیمت این محصول در بازار آسیا در نیمه اول سال ۲۰۱۷ میلادی ثابت و همچنان بالا باقی بماند. مامورو کادو کورا، رئیس شورای زیست محیطی وینیل ژاپن (VEC) نیز دوشنبه (اول آذر ماه) عنوان کرد: به احتمال زیاد بهای پی وی سی در بازار آسیا سال آینده میلادی تحت تاثیر کاهش شدید تولید این محصول در چین در سطح بالایی باقی خواهد ماند. بر اساس این گزارش، در پی کمبود عرضه، ساختار عرضه و تقاضا در بازار پی وی سی آسیا پس از مدت ها در حال متعادل شدن است. عرضه بی رویه در نتیجه نرخ بالای عملیات مجتمع های پی وی سی بر

۱۷۱ دلار و ۱۶ سنت در هر تن رسید که بالاتر از نقطه سر به سر از لحاظ سودآوری است. این گزارش می افزاید: نرخ عملیاتی مجتمع های تولید پی وی سی چین از نیمه سال جاری میلادی به طور پیوسته کاهش یافت. به دنبال وضع مقررات زیست محیطی سخت گیرانه تر از سوی دولت چین، تولید کنندگان پی وی سی بر مبنای کاربید این کشور برخی مجتمع های خود را به طور موقت تعطیل کرده یا نرخ تولید را در این واحدها کاهش داده اند. این وضعیت بلافاصله بر عرضه پی وی سی از سوی چین تاثیر گذاشت و قیمت این محصول در بازار داخلی به سطحی بالاتر از قیمت پی وی سی بر مبنای CFR رسید. این در حالیست که بسیاری از این مجتمع ها در صورتی که قادر به برآوردن معیارهای زیست محیطی در نظر گرفته شده نباشند، باید به طور دائمی تعطیل شوند. بر اساس داده های منتشر شده توسط S&P Global Platts، بهای پی وی سی بر مبنای اتیلن (ethylene-based) در بازار داخلی چین در تاریخ ۳۰ اکتبر امسال به هفت هزار و ۷۰۰ یوان برای هر تن رسید که بالاترین رقم از یازدهم سپتامبر ۲۰۱۱ یعنی زمانی که قیمت این محصول هفت هزار و ۹۲۵ یوان به ازای

مبنای کاربید در چین و هزینه های پایین تولید این محصول در واحدهای مبتنی بر زغال سنگ، برای سال های متمادی نظام عرضه و تقاضا را با مشکل مواجه کرده بود. وزارت اقتصاد، صنعت و تجارت ژاپن نیز اعلام کرد: آسیا در سال ۲۰۱۴ یک میلیون و ۱۱۰ هزار تن مازاد عرضه پی وی سی داشت. این رقم در سال ۲۰۱۵ به یک میلیون و ۱۶۰ هزار تن در سال رسید و پیش بینی می شد در سال ۲۰۱۶ به یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن بالغ شود. از این رو قیمت پی وی سی در آسیا همواره تحت فشار بوده و گاهی به سطحی پایین تر از هزینه های تولید می رسید. در سال ۲۰۱۴ شکاف قیمتی بین پی وی سی و مونومر وینیل کلراید (VCM) که خوراک تولید این محصول محسوب می شود، به ۱۳۴ دلار و ۵۲ سنت در هر تن و در سال ۲۰۱۵ به ۱۴۳ دلار و ۸۷ سنت برای هر تن رسید که پایین تر از نقطه سر به سر (breakeven levels) از لحاظ سودآوری برای تولید کنندگان (۱۵۰ دلار به ازای هر تن) است، اما به دنبال کاهش و گاهی توقف فعالیت در مجتمع های یادشده، اختلاف قیمت پی وی سی و مونومر وینیل کلراید در سال ۲۰۱۶ به طور متوسط به

نه به بانک انرژی!

نفت نیز گفت: اقدامات بسیار موثری را برای حمایت از سازندگان، پیمانکاران و مشاوران انجام دادیم و نامه مفصلی برای بهره‌گیری از توان داخلی و ظرفیت ایجاد شده نوشته شده است و این ظرفیت که نزدیک به ۶۰ هزار نفر متخصص صاحب نام و بیش از ۵۰۰ هزار نفر فعال در این صنعت است را معرفی کرده ایم. این نامه برای وزیر نفت و نیز رئیس مجلس شورای اسلامی ارسال شده است.

وی درباره میزان سفارش برای ساخت تجهیزات بعد از تحریم نیز گفت: سفارشات ارائه شده پس از برجام رشد داشته است. در کنفرانس قرارداد های نفتی در آذر ماه ۹۴ که با حضور بیش از ۱۳۴ شرکت خارجی برگزار شد دستاورد های سازندگان، پیمانکاران و مشاوران ارائه و در تعاملات بعدی و حضور نمایندگان شرکت های خارجی توانمندی های شرکت های ایرانی ارائه و تاکید شد. وی با بیان اینکه توان ساخت بیش از ۷۲ درصد از نیاز های تجهیزاتی در داخل کشور فراهم شده، اعلام کرد: تنها موضوع مهمی که باید در تبادل همکاری ها با خارجیان مدنظر قرار گیرد، بحث صدور گواهینامه کیفیت کالاست که در بخش داخلی سازمان ملی استاندارد و در بخش جهانی و از طریق انجمن نفت با موسسه API است. البته ناگفته نماند که شرکت های خارجی مدل همکاری ۵۱-۴۹ را در ساخت تجهیزات نفتی به عنوان پایه همکاری پذیرا شدند.

رئیس هیئت داوران انجمن سازندگان صنعت نفت با بیان اینکه با تاسیس بانک انرژی مخالفم، گفت: سازندگان صنعت نفت با استفاده از مزیت های رقابتی در سیستم پولی و بانکی می توانند بهترین را انتخاب و بدون دردسر استفاده کنند.

رضا پدیدار در نشست خبری با خبرنگاران ضمن بیان این مطلب گفت: در کشور بانک و موسسات مالی و پولی تخصصی به قدر نیاز وجود دارد و دخالت کردن حوزه نفت در فرآیند بازار سرمایه جز عارضه جدید دستاورد دیگری نخواهد داشت. همچنین یک مطالعه تطبیقی در این خصوص انجام شد که تنها در یک کشور آفریقایی بانک تخصصی برای نفت وجود دارد.

وی ادامه داد: سازندگان صنعت نفت با استفاده از مزیت های رقابتی در سیستم پولی و بانکی می توانند بهترین را انتخاب و بدون دردسر استفاده کنند. اجازه بدهید هر مجموعه ای کار خودش را بکند، نه اینکه در اکثر فعالیت ها همه چندکاره شده اند و از فعالیت اصلی خود باز مانده اند. باید صندوق های مالی و پشتیبانی مثل خیلی از کشور های توسعه یافته درست کنیم و سازندگان و پیمانکاران را مورد حمایت قرار بدهیم. من طرح جامعی در این رابطه دارم.

وی درباره صادرات محصولات تولید شده اعضای استصفا و مقصد نهایی صادرات تجهیزات تولید شده می گوید: در حال حاضر نزدیک به ۵۰ شرکت سازنده در عرصه بین المللی فعالیت دارند و اکثر آنها کالاها و خدمات فنی و مهندسی خود را صادر می کنند. برای این اقدام از لحاظ روابط مالی جهانی و هم از لحاظ منابع مالی و سرمایه ای محدودیت بسیار داریم. با هماهنگی های جدیدی که با مسئولان امر انجام دادیم، قرار شده است از منابع جدید ۱۶ هزار میلیارد در اولویت به سازندگانی که در تولید و صادرات فعالیت دارند اختصاص داده شود. وی ادامه داد: ما به عراق، ترکیه، آلمان، مالزی، چین، سنگاپور، ترکمنستان، روسیه، اوکراین، سوئد، نروژ، دانمارک، پاکستان، امارات، کشورهای شمال آفریقا، و نظایر آن که بیش از ۴۲ کشور را در برمی گیرد صادرات تجهیزات نفتی داریم.

وی درباره اقدامات صورت گرفته برای حضور بخش خصوصی در بخش بالادستی

هر تن بود؛ محسوب می شود. از طرفی قیمت پی وی سی بر مبنای کاربید در ۱۳۰ اکتبر سال جاری میلادی هفت هزار و ۴۰۰ یوان در هر تن تعیین شد که بالاترین رقم از ۱۸ سپتامبر ۲۰۱۱ یعنی زمانی که قیمت این محصول هفت هزار و ۴۲۵ یوان برای هر تن بود؛ به شمار می رود. همچنین اطلاعات موسسه پلاتس نشان می دهد که قیمت این محصول در بازار چین در ماه نوامبر همچنان روند صعودی خود را حفظ کرده است و در این ماه به بالاترین رکورد خود رسید. در تاریخ ۱۶ نوامبر امسال قیمت پی وی سی بر مبنای اتیلن هشت هزار و ۵۰۰ یوان به ازای هر تن و پی وی سی بر مبنای کاربید هشت هزار و ۴۵۰ یوان برای هر تن تعیین شدند. یکی از فعالان بازار چین می گوید: دولت چین این بار در مورد اجرای آیین نامه های زیست محیطی مصمم به نظر می رسد و تولید کنندگانی که نرخ تولید خود را بدون اجازه دولت افزایش دهند؛ با جریمه های سنگینی مواجه خواهند شد. برپایه این گزارش، یک فعال بازار مستقر در ژاپن نیز عنوان کرد: نزدیک به ۳۰ سال است که در حوزه تجارت پی وی سی فعالیت داشته ام و هرگز چشم انداز بازار تا این حد قوی نبوده است. هم راستا با افزایش قیمت این محصول در بازار داخلی چین، قیمت پی وی سی بر اساس CFR چین نیز به بالاترین سطح در یک سال گذشته رسید و در تاریخ ۲۳ اکتبر امسال ۲۹۰ دلار به ازای هر تن تعیین شد. بسیاری از کارشناسان بر این باورند که با توجه به پایین بودن قیمت این محصول بر مبنای CFR چین نسبت به بازار داخلی، علی رغم کاهش تقاضای فصلی در زمستان، قیمت پی وی سی بر مبنای CFR چین همچنان از پتانسیل لازم برای افزایش بیشتر برخوردار است. قیمت فعلی این محصول در بازار داخلی بر مبنای IP (import parity) در بازه هزار تا هزار و ۳۰ دلار برای هر تن برآورد می شود. نرخ عملیاتی پایین تر مجتمع های پی وی سی بر مبنای کاربید در چین، میزان صادرات این کشور را شدیداً متاثر ساخته است.

بر اساس آخرین داده های منتشر شده توسط اداره گمرک چین، صادرات این محصول در ماه سپتامبر بالغت ۴۲/۴ درصدی نسبت به ماه پیش از آن، به ۸۲ هزار و ۲ تن رسید. این موضوع به ویژه برای هندی ها که ۳۰ درصد از واردات پی وی سی خود را از چین تامین می کنند؛ خوشایند نیست و مشتریان هندی این محصول چاره ای جز پذیرش قیمت های پیشنهادی بالاتر از سوی عرضه کنندگان دیگر نظیر تایوان، ژاپن یا کشورهای جنوب شرق آسیا ندارند.

چالش ها و دستاوردهای صنایع پایین دست پتروشیمی

حال با وجود روند رو به رشد صنعت پتروشیمی در ایران فعالان صنعت با چالش ها و دستاوردهایی نیز روبه رو بوده اند. متولیان، دست اندرکاران و فعالان بخش خصوصی به دنبال راهکارهای فنی برای حل این چالش ها و رشد بیشتر دستاوردهای صنعت هستند. در این گزارش بخشی از چالش ها و دستاوردهای ذکر شده توسط مدیران تعاونی های صنایع پایین دست پتروشیمی و فعالان این عرصه عنوان شده است.

کمیود عرضه و راهکار بورس کالا

و گازی، چه در بالادست صنعت پتروشیمی و چه در زمینه تولید محصولات پلیمری و شیمیایی رشد قابل توجهی کرده است. تولید محصولاتی با ارزش افزوده بالاتر و تولید محصولات متنوع از عمده دلایل رشد صنایع پایین دست پتروشیمی ایران بوده است. می توان ادعا کرد که در سال های اخیر صنعت پتروشیمی توانسته با بهره گیری از توان متخصصان داخلی، دانش و تکنولوژی روز دنیا و تولید ماشین آلات و دستگاه های مختلف مورد نیاز صنعت موقعیت قابل قبولی در این عرصه برای خود ایجاد کند.

صنعت پتروشیمی ایران به دلیل وجود زیر ساخت ها و نیز تنوع خوراک در میان کشورهای منطقه از جایگاه منحصر به فردی برخوردار است.

بر اساس آمارها و تحقیقات انجام شده، ایران در صنایع پایین دست پتروشیمی همانند بخش های بالادستی می تواند در آینده ای نزدیک جایگاه ویژه ای در منطقه و دنیا به دست آورد، صنعت پتروشیمی ایران امروز با داشتن زیرساخت های لازم و همچنین موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد به لحاظ دسترسی به آب، منابع طبیعی ارزشمند نفتی

کالا نسبت به خرید اقدام کنند. حال در بعضی مقاطع زمانی یک ماده با گرید خاص که مورد نیاز واحدهای تولیدی بود در بورس عرضه نمی شد و گرید دیگری از آن محصول که نیاز فعلی صنعت نیست با مازاد تولید مواجه بود. تعاونی ها برای حل این عدم هماهنگی بین عرضه و تقاضا در بورس کالا پیشنهاد دادند تا کار گروهی برای رصد بازار و ایجاد هماهنگی بین عرضه و تقاضا در بورس راه اندازی شود. وزیر ری رئیس تعاونی صنایع پلاستیک استان یزد در مورد راهکار خود برای رفع این مشکل گفت: ما می دانیم که شرکت های زیر مجموعه ما از چه گریدی و در چه فصلی بیشتر استفاده می کنند بنابراین با یک برنامه ریزی درازمدت و برآورد آمارهای گذشته، گریدی که بصورت مقطعی تولید می شود و در تمام طول سال در دسترس نخواهد بود را از قبل تهیه می کنیم. در این میان با توجه به موارد یاد شده همزمان با لزوم شفافیت در نحوه معامله ها در داخل کشور باید این نکته را مورد توجه قرار داد که گسترش تولید در این صنایع می تواند افزون بر تأمین نیازهای داخلی فرصتی مناسبی برای حضور در بازارهای بین المللی و توسعه صادرات کشور فراهم کند و با توجه به نیاز اغلب کشورهای همسایه به چنین محصولاتی، علاوه بر ارزش آفرینی از طریق صادرات می تواند گامی مؤثر در جهت بهبود و تقویت معامله های مرزی با کشورهای همسایه باشد. تحلیلگران اعتقاد دارند با توجه به اهمیت این صنایع در توسعه اقتصادی کشور ضروری است چالش ها و موانع موجود بر سر راه این صنایع شناسایی و در راستای رفع آنها برنامه ریزی جامع، یکپارچه و هدفمند صورت پذیرد و تحقق توسعه پایدار صنعت پتروشیمی، اشتغال زایی و ارزش افزوده در این صنعت در گرو تکمیل زنجیره ارزش محصولات بالادست و همچنین توسعه صنایع پایین دستی پتروشیمی است.

سید جواد جهرمی سرپرست مدیریت نظارت بر بازار بورس کالا برای حل معضل کمبود عرضه به تعاونی ها پیشنهاد می کند: با توجه به تجربه و سابقه فعالیت شرکت های زیر مجموعه، تعاونی ها می توانند در زمان عرضه بیشتر، مواد اولیه مورد نیاز خود در بورس، به مقدار بیشتری تهیه کنند تا در زمان کمبود عرضه با مشکل مواجه نباشند

مورد شرکت های زیرمجموعه خود اطلاعات کافی ندارند. چندین بار اتفاق افتاده است که شرکتی به دلیل تخلفات مختلف مثل پولشویی بسته شده اما از طریق تعاونی دیگری نسبت به دریافت سهمیه مواد اولیه از بورس اقدام کرده است به نوعی می توان گفت که برخی از تعاونی ها با عدم بررسی صحیح اعضای خود به رونق بازار آزاد دامن می زنند. بنابراین تعاونی های صنایع پایین دست پتروشیمی باید در عضوگیری نظارت بیشتری داشته و اطلاعات بیشتری از شرکت های زیرمجموعه خود بخواهند.

تولید محصولات تخصصی تر پلیمری، شیمیایی

ایجاد تعاونی های تخصصی در صنایع پایین دست پتروشیمی موجب شد تا نه تنها تأمین نیاز واحدهای تولیدی مرتبط اختصاصی تر شود بلکه به تولید محصولات متنوعی از سبد زنجیره ارزش در کشور کمک کرده است. در حال حاضر ۳۹ تعاونی فعال در زمینه های مختلف مانند صنایع پلاستیک، PVC، چسب، ظروف یکبار مصرف، آرایشی و بهداشتی، پارافین، محصولات وابسته و رنگ و رزین و... در صنایع پایین دست پتروشیمی وجود دارد. این در حالی است که دفتر توسعه صنایع پایین دست از راه اندازی و فعالیت تعاونی های تخصصی تر حمایت می کند. در حال حاضر مجموع تعاونی های فعال توانسته اند ۴۰ درصد از نیاز واحدهای تولیدی به مواد اولیه را از طریق مواد عرضه شده در بورس کالا برای اعضای خود فراهم کنند. همچنین تعاونی های منطقه ای نیز به رشد صنعت و افزایش ظرفیت تولید صنایع پایین دست پتروشیمی کمک کرده اند بطوری که واحدهای تولیدی کوچک در دورترین نقاط کشور نیز می توانند از طریق تعاونی های منطقه ای به خدمات عرضه مواد در بورس کالا دسترسی داشته باشند.

عدم هماهنگی بین عرضه و تقاضا و راهکار تعاونی ها

یکی از چالش هایی که فعالان صنعت صنایع پایین دست پتروشیمی عنوان می کنند عدم تولید یک ماده با گرید خاص در زمان مورد نیاز آنهاست. در گذشته شرکت بازرگانی پتروشیمی نهاد تأمین کننده مواد اولیه مورد نیاز صنایع تکمیلی از مجتمع های پتروشیمی بود اما بعد از فرآیند خصوصی سازی مجتمع های پتروشیمی موظف شدند تا محصولات خود را در بورس کالا عرضه کرده و واحدهای تولیدی برای به دست آوردن مواد اولیه باید از طریق بورس

عمده ترین مشکلی که واحدهای تولیدی صنایع پایین دست پتروشیمی با آن مواجه هستند کمبود عرضه از سوی برخی از تولید کنندگان در بخش بالادست است. بطوری که واحدهای تولیدی در بورس کالا در مقاطع زمانی خاص با فقدان مواد مورد نیاز خود مواجه شده و برای تأمین مواد اولیه کارخانه های تولیدی خود به بازار آزاد مراجعه می کنند. برای حل این مشکل نمایندگان صنایع پایین دست موضوع را در شورای رقابت مطرح کرده اند تا برای مدیریت بازار تولید و عرضه مواد اولیه در بورس کالا راهکار جدیدی ایجاد شود و پیش بینی می شود که معضل کمبود عرضه بزودی برطرف شود. سید جواد جهرمی سرپرست مدیریت نظارت بر بازار بورس کالا برای حل معضل کمبود عرضه به تعاونی ها پیشنهاد می کند: با توجه به تجربه و سابقه فعالیت شرکت های زیر مجموعه، تعاونی ها می توانند در زمان عرضه بیشتر، مواد اولیه مورد نیاز خود در بورس، به مقدار بیشتری تهیه کنند تا در زمان کمبود عرضه با مشکل مواجه نباشند.

افزایش تولید بعد از خصوصی سازی

صنایع پایین دست پتروشیمی در اقتصاد دنیا جایگاهی مستقل از فرآورده های نفتی به خود اختصاص داده اند و شرکت های بزرگ اروپایی، آسیایی و آمریکایی برای سرمایه گذاری در این صنعت از فرصت ها استفاده می کنند. ایران نیز بعد از فرآیند خصوصی سازی واحدهای پتروشیمی حرکتی روبه جلو داشته است بطوری که ظرفیت تولید صنعت پلیمر به سالانه ۱۶ میلیون تن افزایش یافته است. رضازاده رئیس هیئت مدیره اتحادیه سراسری تأمین نیازهای صنایع پایین دست پتروشیمی ضمن بیان این مطلب گفت: این ظرفیت تولید تنها ۲۵ درصد از توان بخش خصوصی کشور در صنعت پایین دست پتروشیمی است و چنانچه چالش های صنعت برطرف شود می توان با بهره گیری از توان بخش خصوصی ظرفیت تولید را افزایش داده و به تبع آن بیش از ۳۲۰۰ هزار شغل پایدار در صنعت ایجاد کنیم. همچنین سطح صادرات محصولات پلیمری به خارج از کشور نیز ۱۵ درصد رشد داشته است. عدم شفافیت سهمیه ها از طرف تعاونی ها دفتر توسعه صنایع پایین دست پتروشیمی معتقد است که بعد از عرضه محصولات در بورس کالا روند سهمیه بندی و تخصیص مواد به واحدهای تولیدی شفاف نیست. جهرمی سرپرست مدیریت نظارت بر بازار بورس کالا در این مورد گفت: سیاست بورس کالا حمایت از تعاونی هاست اما تعاونی ها در

علی وکیلی، رئیس انجمن اینترپور ایران و مدیر عامل شرکت بهینه سازی مصرف انرژی

چرخه سرمایه گذاری در بخش خصوصی ناقص است

رئیس انجمن اینترپور ایران و مدیر عامل شرکت بهینه سازی مصرف انرژی، معتقد است حلقه شرکت های سرمایه گذاری، مدیریت مالی بانکی و پوشش بیمه ای برای انجام پروژه های بزرگ در ایران کامل نیست. «نخستین کنفرانس بین المللی ازدیاد برداشت نفت در ایران در راه است». این خبر را دکتر علی وکیلی، رئیس انجمن اینترپور ایران و مدیر عامل شرکت بهینه سازی مصرف انرژی ایران، می دهد.

ازدیاد برداشت نفت در ایران اصلی ترین مسئله برای توسعه است

علی وکیلی، رئیس انجمن اینترپور ایران و مدیر عامل شرکت بهینه سازی مصرف انرژی، معتقد است حلقه شرکت های سرمایه گذاری، مدیریت مالی بانکی و پوشش بیمه ای برای انجام پروژه های بزرگ در ایران کامل نیست. «نخستین کنفرانس بین المللی ازدیاد برداشت نفت در ایران در راه است». این خبر را دکتر علی وکیلی، رئیس انجمن اینترپور ایران و مدیر عامل شرکت بهینه سازی مصرف انرژی ایران، می دهد. این کنفرانس قرار است دوم تا چهارم اردیبهشت ۱۳۹۶ با همکاری فدراسیون صنعت نفت ایران برگزار شود. رأس ساعت مقرر پشت میز مرتبش، آماده نشسته است تا در زمینه انجمن اینترپور و نخستین کنفرانس بین المللی ازدیاد برداشت نفت در ایران گفت گو کند. محکم و قاطعانه و از موضع علمی سخن می گوید. از مباحث علمی شروع می کند اما از چندوچون مدیریت اجرایی آن مباحث هم آگاهی کامل دارد. در گفت گویی که با خبرنگار پایگاه خبری اتاق ایران دارد، از علم محیط های متخلخل به مرحله عملی و اجرایی آن در صنعت نفت ایران می رسد. به همگرایی و کار گروهی علاقه دارد و از همه دعوت می کند در این کنفرانس همکاری کنند تا قدمی اساسی در زمینه توسعه صنعت نفت برداشته شود. در صحبت هایش به یک گروه متحد ژاپنی اشاره می کند که از شرکت های بزرگ و نامی ژاپنی مانند میتسوبیشی و تویوتا در کنار بانک ها و بیمه های بزرگ این کشور تشکیل شده و اکنون پروژه های بزرگ را در دنیا می پذیرند و بین خود تقسیم می کنند. معتقد است بخش خصوصی ایران فقط در صورتی می تواند موفق باشد که با چنین گروه های متحدی در کنار بانک ها و بیمه های بزرگ دست به

کار شود. اما طبق گفته او، بخش خصوصی در زمینه سرمایه گذاری بسیار ضعیف عمل می کند، بانک ها به جای مدیریت مالی نقش حسابداری را بازی می کنند و بیمه ها توافق پوشش های بیمه ای بزرگ را ندارند. به این ترتیب انجام پروژه های بزرگ فقط زمانی محقق خواهد شد که این حلقه کامل شود. از نخستین کنفرانس بین المللی ازدیاد برداشت نفت در ایران بگوئید. جرقه این کنفرانس از کجاست؟

ابتدا باید درباره انجمن اینترپور (InterPore) توضیح دهم. اینترپور به بحث porous medium یا محیط های متخلخل مربوط می شود. این بحث به حوزه بین المللی مربوط می شود و ما جزء ساختار آن هستیم که شعبه ایران به شمار می آیم. محیط های متخلخل در مباحث مختلف از جغرافیا گرفته تا شیمی و حتی مصالح ساختمانی برای سبک کردن آنها، به صورت های مختلفی مطرح می شود. به این ترتیب مبحث محیط های متخلخل بسیار مفصل است. یکی از محیط های متخلخلی که کاربرد زیادی در دنیا دارد، محیط هایی هستند که منابع هیدروکربوری را در خود جای داده اند. نفت و گاز معمولاً در محیط هایی که تخلخل دارند، ذخیره می شود. نفت از جایی که تشکیل می شود به سمت بالا مهاجرت می کند و در یک نقطه ای به تله می افتد و به این ترتیب مخازن نفت و گاز را تشکیل می دهد. چگونگی ساختار محیط های متخلخل و رفتار سیالات، جزء مباحث مفصل علمی است. برخی از این محیط ها به صورت مصنوعی تشکیل می شوند مثل کاتالیست ها که از طریق به هم دوخته شدن ذرات نانویی شکل ایجاد می شوند. پس یا این محیط ها به صورت طبیعی وجود دارند یا ما به صورت مصنوعی این محیط را ایجاد می کنیم تا بتوانیم چیزی را

در آن ذخیره کنیم. حالا درباره مخازن نفت، این محیط ها به صورت متخلخل نفت و گاز را در خود دارند. اما بعد از گذشت مدتی، بر اثر خارج شدن گاز همراه و همچنین آب، فشار داخل مخزن کاهش پیدا می کند و زمانی که این اتفاق افتاد اصطلاحاً می گویند آسفالتین گرفته است. یا ماسیده شده است. پس وقتی فشار داخل مخزن افت می کند ما باید دوباره فشار داخل مخزن را ایجاد کنیم. برای اینکه این محیط دوباره ایجاد شود، شناخت رفتار هیدروکربور و ساختار محیط های متخلخل که نفت و گاز در آن وجود دارد، امری ضروری است. به این ترتیب بحث IOR (افزایش ضریب برداشت) و EOR که هر دو برای ازدیاد برداشت نفت خام است (البته برای گاز هم استفاده می شود)، مستلزم شناخت محیطی است که قرار است ما در آن این کار را انجام دهیم. به این ترتیب، بهترین جا برای این بحث همین انجمن اینترپور است که به صورت علمی روی آن کار کرده است. به این ترتیب انجمن اینترپور ایران تصمیم گرفت این کار را انجام دهد، چرا که اینجا بهترین نقطه برای کمک به ازدیاد برداشت نفت است. وقتی این بحث از سوی اینترپور به میان آمد، شرکت هایی برای کمک به ما اجرا انتخاب شدند که همان شرکت های فعال در عرصه نفت و گاز هستند. شاید مهم ترین آنها شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، شرکت فلات قاره، شرکت نفت مرکزی که منابع نفت و گاز را در خود جای داده اند و همچنین نفت و گاز پارس به دلیل برخورداری از محیط های گازی متخلخل جزء این شرکت ها هستند. به لحاظ تحقیقاتی نیز دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی بزرگ که در رأس آنها پردیس بالادستی پژوهشگاه صنعت نفت است که پروژه های پژوهشی بزرگ و زیادی در این زمینه انجام

مشکلاتی هستند که در این قضیه داریم. بهتر است روی بازیافت سنگ‌های آهنی کار و رفتارهای سیالات را در آنها شناسایی کنیم. در دنیا عمدتاً توانسته‌اند مشکلات خود را حل کنند که این به دلیل نوع سنگ‌هایشان و البته تکنولوژی‌شان بوده است. ما هم باید خودمان تکنولوژی‌های مربوط به شرایط خودمان را داشته باشیم. تکنولوژی که برای بازیافت در مخازن دیگر وجود دارد، با تکنولوژی مورد نیاز ما قدری متفاوت است. اگر بتوانیم تکنولوژی‌های مخصوص خودمان را با ساختار خودشان داشته باشیم یا ایجاد کنیم، قطعاً مؤثر خواهد بود. توسعه صنعت نفت در سال‌هایی که گذشته، عقب‌ماندگی‌هایی داشته. این مسئله بحث ازدیاد برداشت نفت را تا چه اندازه تحت‌الشعاع خود قرار داده؟ تحریم‌ها و سایر مسائلی که بوده، چقدر روی این مسئله اثر گذاشته است؟

مهم‌ترین عاملی که ما در این زمینه با آن مواجه هستیم، فناوری است. ما در این سال‌ها از دسترسی به فناوری‌های نوین دنیا محروم بوده‌ایم. در هیچ‌جا دنیا یک سازمان نمی‌تواند به تنهایی کار علمی را جلو ببرد.

شاید بتوان گفت در دنیا بزرگ‌ترین مخازن کربناته، مخازن ایران است. شکستگی‌ها و گسل‌های داخل این سنگ‌ها بسیار زیاد است به همین دلیل رفتار هیدرولیکی حرکت سیال در آنها دچار مشکل است و در خیلی از نقاط وقتی به این شکاف می‌رسیم، فشار به کلی افت می‌کند. به این ترتیب استحصال در این سنگ‌ها به اندازه مخازن ماسه‌سنگی نیست. به این ترتیب متوسط ضریب بازیافت مخازن ما نسبت به متوسط جهانی عقب‌تر است. در دنیا خیلی از مخازن ماسه‌سنگی در حال حاضر راندمان‌های ۶۵ تا ۶۸ درصد و بالاتر بازیافت بالای ۶۵ درصد را داشته‌اند. در واقع آنها به خاطر رفتار کاملاً مشخص حرکت سیال، بازیافت را به خوبی انجام می‌دهند. اما حتی برای فشارافزایی هم به خاطر شکاف‌هایی که در سنگ‌های کربناته یا آهنی وجود دارد، رفتارهای خاص آن شکل می‌گیرد که مستلزم شناخت است. به همین دلیل شاید در مخازن آهنی کمتر بتوان از سیالاتی مثل آب برای افزایش بازیافت استفاده کرد. اما در مورد سنگ‌های ماسه‌سنگی به راحتی می‌توان از آب استفاده کرد که ارزان‌تر هم خواهد بود و البته در دسترس‌تر است. اینها

داده‌اند. به این ترتیب، همه این مراکز برای شکل‌گیری این کنفرانس همکاری کرده‌اند و به همین دلیل، کنفرانس بسیار مهمی است. وزارت نفت و در رأس آن وزیر محترم نفت هم تأکید بسیار زیادی بر این قضیه دارند. اگر بتوانیم فقط چند درصد Recovery نفت و گاز را افزایش دهیم، قطعاً میلیاردها بشکه نفت به ذخایر استراتژیک ما افزوده خواهد شد. این مسئله هم می‌تواند قدرت ما را در اوپک افزایش دهد و هم می‌تواند به لحاظ استراتژیک، جایگاه ما را در دنیا ارتقا بخشد. استانداردهای جهانی در این زمینه (IOR) به چه صورت است و ایران چه رتبه‌ای دارد؟ محیط‌های متخلخل تقریباً دو نوع بیشتر نیستند. یا اصطلاحاً ماسه‌سنگ‌ها هستند که در جهان نیز به طور متعارف وجود دارند. مخازن متعارف دنیا بیشتر از اینها تشکیل شده است. مخازن ماسه‌سنگی، مخازنی هستند که یکپارچه هستند. رفتار سیال داخل این سنگ‌ها کاملاً قابل بررسی است. چون یکنواخت است، می‌توان بازیافت خوبی را از آنها داشت. مخزن بزرگ ما در اهواز ماسه‌سنگی است. اما دسته دیگری از مخازن وجود دارند که مخازن کربناته هستند.

لازم است انستیتوها و دانشگاه‌های مختلف دور هم جمع شوند و روی یک قضیه کار کنند. در خیلی از اوقات تقسیم کار صورت می‌گیرد و یک گروه تحقیقاتی، زمینه‌هایی را مشخص می‌کند و هر کدام را به یک بخش می‌سپارند. مثلاً در همین بحث محیط‌های متخلخل، ساختار محیط، خودش جزئی از کار است. هیدرولیک یا رفتار هیدروکربور بخش‌های دیگری هستند که به ازدیاد برداشت مربوط می‌شوند. ما از این قضیه محروم بوده‌ایم. دسترسی ما به مطالعات مراکز نفتی و مهندس‌ها و مشاورهای بزرگ نفتی در دنیا بسیار کم بوده است. قطعاً با این اتفاقات خوبی که افتاده، دسترسی ما به این منابع بیشتر خواهد بود؛ به‌ویژه می‌توانیم فضا را برای پروژه‌های مشترک ایجاد کنیم. بخش خصوصی ایران در زمینه ازدیاد برداشت چه کاری می‌تواند انجام دهد؟

اگر بخش خصوصی را دو بخش کنیم؛ یکی بخش خصوصی مطالعاتی و تحقیقاتی و دیگری هم پیمانکاران و مشاورهای بخش خصوصی؛ قطعاً هر دو اینها می‌توانند نقش بسیار مهمی در این زمینه داشته باشند. ما به علت قانون اساسی شاید نتوانیم منابع هیدروکربوری را به بخش خصوصی بدهیم. البته در خیلی از کشورهای دنیا اینها در اختیار شرکت‌های بخش خصوصی قرار دارد و آنها به صورت بلندمدت در این زمینه سرمایه‌گذاری می‌کنند و در نتیجه کار بیشتری هم در این زمینه انجام می‌دهند. دولتی‌ها هم هستند اما در همه‌جای دنیا راندمان دولتی‌ها از خصوصی‌ها کمتر است. این قطعی است و شکی در آن نیست. پس ما باید بتوانیم روش‌های تلفیقی به وجود آوریم که از طریق آن بخش خصوصی را وارد بخش بهره‌برداری کنیم. باید به آنها انگیزه بدهیم که سرمایه‌گذاری کنند. مهم‌ترین مسئله در توسعه مخازن و ازدیاد برداشت که در حال حاضر گرفتار آن هستیم، سرمایه‌گذاری است. این سرمایه‌گذاری بهتر است که از طریق بخش خصوصی صورت بگیرد. به لحاظ علمی قطعاً حضور ۱۰ مرکز تحقیقاتی خصوصی و حتی عمومی در کنار دولتی‌ها یک هم‌افزایی برای ارتقای بخش علمی آن ایجاد می‌کند. در این رابطه که چطور بازگشت سرمایه وجود داشته باشد هم قطعاً شرکت ملی نفت ایران فکری دارد و من در این زمینه صاحب صلاحیت نیستم که اعلام نظر کنم. اما قطعاً بخش خصوصی می‌تواند با هم‌افزایی در کنار دولتی‌ها کارهای خیلی بزرگی انجام دهد. نکته مهمی که وجود دارد این است

که بخش خصوصی ما متأسفانه در بخش سرمایه‌گذاری بسیار ضعیف عمل می‌کند. اصولاً ما بخش خصوصی جامع نداریم. همه در شکل پیمانکاری فعالیت می‌کنند. به صورت کلی ضعیف هستیم که چند علت دارد. یکی از آنها به ساختارهای مالی ما مربوط می‌شود که به درستی شکل نگرفته‌اند.

بانک‌های ما بانک نیستند، مؤسسه‌های مالی در بخش فاینانس بسیار ضعیف هستند. به جای سیستم مالی، سیستم حسابداری حاکم است. یعنی مدیریت مالی حاکم نیست. بیمه‌ها هم بسیار ضعیف هستند. یعنی اگر بخواهیم یک بانک داشته باشیم (که البته پیدا نمی‌شود) که بخواهد یک میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کند، هیچ بیمه‌ای در ایران قادر نیست برای این رقم پوشش بیمه‌ای ایجاد کند. حتی بیمه مرکزی هم قادر نیست. در دنیا اصولاً هیچ سرمایه‌گذاری انجام نمی‌شود مگر اینکه یک بیمه معتبر این پوشش را انجام بدهد؛ اما متأسفانه در ایران این مسئله بسیار ضعیف است. اگر بخواهیم بخش خصوصی را تعریف کنیم، بخش خصوصی متشکل از یک مجموعه عوامل است. ما تا می‌گوییم بخش خصوصی، یک پیمانکار در ذهن مان شکل می‌گیرد که می‌آید و پول را می‌گیرد. البته خوشبختانه اکنون بحث‌های ای‌پی‌سی در ایران جا افتاده است؛ اما به صورت کلی در این زمینه ضعیف هستیم. بخش خصوصی واقعی، بخشی است که باید بتواند و توان مالی را از ابتدا داشته باشد که یک پروژه را فاینانس کند. در همه جای دنیا این طوری کار می‌کنند. سیستم کمونیستی یا سوسیالیستی که نداریم. روش‌های مختلف قراردادی داریم که بخش خصوصی در آنها ضعیف است. در کنار اینها مدیریت مالی و بیمه باعث می‌شود که مجموعه ضعیفی داشته باشیم. اگر دولت واقعا می‌خواهد سرمایه‌گذاری صورت بگیرد، چاره‌ای ندارد جز اینکه اینها را به وجود بیاورد و حلقه‌ها را کامل کند؛ وگرنه تا صد سال دیگر بخش خصوصی می‌نشیند و می‌گوید توجه نمی‌کنند و کار هم صورت نمی‌گیرد. اگر سازه‌ها و سیستم مالی همه به درستی دور هم جمع شوند و یک پروژه را بگیرند، کار انجام می‌شود؛ چرا که این حلقه کامل می‌شود. این مشکل اساسی کشور ما است. ما در بخش فناوری پیشرفت کرده‌ایم؛ اما در بخش مالی هنوز ضعیف هستیم. حالا اگر فدراسیون نفت بتواند مؤسسه‌های مالی را تقویت کند، به سیستم خودش وارد کند و بیمه را هم به حلقه خودش بیاورد؛ قطعاً موفق می‌شود؛ اما اگر چهار سازنده مهم را با چند کارخانه و پیمانکار و مجتمع تولیدی

کنار هم بگذاریم؛ اما داخل آن چند بانک و بیمه قوی نداشته باشیم، امکان ندارد موفق شویم. به تازگی دولت ژاپن از طرف وزارت تجارت، اقتصاد و انرژی به‌عنوان قوی‌ترین بخش، گروهی درست کرده است. چند شرکت اساسی و نامی ژاپن مثل میتسوبیشی با تمام گروه‌هایش، سومی‌تومو، کاوازاکی و تویوتا در کنار چندین بانک بزرگ ژاپنی و چندین شرکت بزرگ سرمایه‌گذاری همه دور هم جمع شده‌اند. تصور کنید میتسوبیشی با آن عظمت تنها یکی از اعضای این گروه بزرگ است. این گروه را همان وزارتخانه ژاپن تشکیل داده و اکنون اینها به صورت یکجا پروژه‌های بزرگ را در دنیا می‌گیرند و با هم پیش می‌برند. بانک پوشش مالی را می‌دهد، بیمه پوشش بیمه‌ای را می‌دهد و شرکت‌های بزرگ سرمایه‌گذاری، پوشش‌های سرمایه‌گذاری را انجام می‌دهند. در کنار اینها مهندس‌ها و مشاورها هم هستند که مسئله را بین هم حل می‌کنند و پروژه را انجام می‌دهند و در بخش‌های مختلف وارد می‌شوند. اگر ما هم می‌خواهیم موفق شویم، باید این‌طور باشیم. فدراسیون نفت باید چندمنظوره باشد. ما جزء کشورهایی هستیم که دارای نقدینگی بالا است.

این نقدینگی کجاست؟

بخش خصوصی باید اینها را جمع کند و بیاورد. بخش خصوصی باید این کار را انجام دهد. در حوزه نفت و گاز یک چندگانگی داریم. برخی مدیرها می‌گویند گاز را صادر کنیم یا به صورت ال‌ان‌جی صادر کنیم که تثبیت قدرت شود که بیشتر یک نگاه امنیتی-سیاسی است. برخی هم می‌گویند از گاز برای افزایش ضریب بازافت مخازن استفاده کنیم. نوعی واگرایی در این زمینه داریم و هر کسی روی ایده خودش پافشاری می‌کند. هر کدام طرفدار خودشان را دارند. با توجه به اینکه مخازن ما در نیمه دوم عمرشان هستند، به نظر شما کدام کار صحیح‌تر است؟ به نظر من غلط‌ترین تفکر این است که گاز را وارد مخازن نفت کنیم که نفت بیشتری استحصال کنیم. گاهی ارزش ذاتی گاز بیشتر از نفت است. ما وسط دریادر ۱۲۰ کیلومتری ساحل، گاز را می‌آوریم، تصفیه می‌کنیم و آن را برای استحصال استفاده می‌کنیم. روش‌های نوین ازدیاد برداشت لزوماً به معنای اینکه گاز را شیرین کنیم و برای ازدیاد برداشت از آن استفاده کنیم، نیست.

گاز خودش ارزش دارد و می‌تواند در پتروشیمی‌ها به مواد پتروشیمیایی تبدیل شود که ارزش افزوده بسیار بالایی دارد؛ اما ما آن را تریب می‌کنیم که نفت خام به دست

صنعت پتروشیمی ایران به دنبال مقصدهای جدید صادراتی

محصولات پتروشیمی در جهان حدود ۶۰ درصد است و در بازارهای بین المللی همواره با افزایش تقاضا رو به رو هستیم، اما در حال حاضر موقعیت مناسبی پیش آمده تا بتوان بازارهای جدید را تسخیر کرد. امروز ظرفیت تولید پتروشیمی در کشورمان به بیش از ۶۰ میلیون تن رسیده است و با توجه به تنوع تولید محصول و بازارهای متنوع هیچ گونه نگرانی در زمینه تامین نیازهای داخلی و نیز صادرات وجود ندارد. خریداران بین المللی محصولات پتروشیمی اعتقاد دارند که مواد اولیه تولیدی در مجتمع های پتروشیمی ایران از کیفیت بالایی برخوردارند و با توجه به قیمت های مناسب محصولات پتروشیمی کشورمان مشتریان دائمی خود را دارند. اما شرکت های ایرانی باید از برخی رقابت های مخرب برای صادرات پرهیز کرده و هماهنگی تر در بازارها حضور یابند. کارشناسان انرژی اعتقاد دارند که صادرات محصولات پتروشیمی ایران امسال با برطرف شدن موانع موجود افزایش خواهد یافت و با پایان تحریم های اعمال شده علیه صنعت پتروشیمی ایران، مذاکره شرکت ملی صنایع پتروشیمی و مجتمع های پتروشیمی با مشتریان بین المللی فرآورده های پتروشیمی ایران در حال گسترش است و شرکت ها با بازاریابی های جدید در تلاش هستند تا یکبار دیگر افزون بر تامین نیاز داخل، حضوری فعال در عرصه بین المللی داشته باشند.

در این میان با توجه به برآیندها و شاخص های اقتصادی موجود، نیاز به استفاده از همه ظرفیت های برای توسعه اقتصاد ایران در دوران پساتحریم ضروری به نظر می رسد و در این راستا صنعت پتروشیمی نقشی تعیین کننده و اثر بخش دارد و باید از تمام ظرفیت های موجود به بهترین شکل بهره برد. گفتنی است که اکنون نیز در آستانه ورود به فصلی نوین در تاریخ این صنعت، همزمان با لزوم جذب سرمایه گذاری های جدید و تلاش برای تحقق جهشی دوباره، بیش از هر زمان دیگری با تکیه بر قابلیت های پیمانکاران، مشاوران و سازندگان توانمند ایرانی می توان مسیر توسعه صنعت پتروشیمی کشور ایران را هموار کرد.

سید فواد نواب | صنعت پتروشیمی ایران اکنون در دورانی جدید از رشد و توسعه خود قرار گرفته است و به عبارتی دیگر می توان گفت که این صنعت ارزش آفرین با توجه به برنامه ریزی های انجام شده در آستانه جهشی دوباره قرار دارد. امسال افزون بر افزایش ظرفیت تولید و رشد صادرات، شرکت های پتروشیمی به دنبال صادر کردن محصولات متنوع پتروشیمی خود به مقاصد جدید صادراتی هستند تا بتوانند همسو با احیای برخی بازارهای از دست رفته کشورهای جدیدی را به مقصد های صادراتی خود اضافه کنند. همزمان با بهبود نسبی وضعیت اقتصادی کشورهای توسعه یافته و لغو تحریم صنعت پتروشیمی ایران، تقاضا برای خرید محصولات پتروشیمی کشورمان افزایش یافته و امروز این محصولات به قاره های اروپا، آسیا و آفریقا صادر می شود و به تازگی آمریکای جنوبی نیز مشتری محصولات پتروشیمی کشورمان شده است. ایران به عنوان دومین قدرت پتروشیمی در منطقه خاورمیانه بیش از ۲۵ درصد از تولید محصولات پتروشیمی را در اختیار دارد و با توجه به طرح های توسعه ای که در سال جاری وارد مدار تولید خواهند شد، سهم کشورمان در بازارهای بین المللی افزایش خواهد یافت که با یک استراتژی جامع می توان افزون بر بازارهای سنتی در قاره آسیا بسیاری از بازارهای جدید اروپایی و آفریقایی را نیز کسب کرد. در این میان پس از لغو تحریم های اعمال شده علیه صنعت پتروشیمی ایران و با توجه به فضای مثبت پدید آمده در عرصه دیپلماسی، با برنامه ریزی های انجام شده تنوع محصولات و مقاصد جدید صادراتی به عنوان ۲ راهبرد با هدف صادرات محصولات و فرآورده های پتروشیمی در دستور کار قرار دارد و در حال حاضر تقاضاها از سراسر جهان برای محصولات پتروشیمی ایران در حال افزایش است.

گزارش های اعلام شده نشانگر آن است که بخش عمده صادرات محصولات پتروشیمی ایران به کشورهای آسیایی، آفریقایی و اروپای شرقی انجام شده، اما اخیراً صدور محصولات پتروشیمی به اروپای غربی نیز افزایش یافته است. برآوردها نشان می دهند؛ نرخ رشد

بیاوریم که این کار غلطی است. گاهی می توانیم از روش هایی غیر از تزریق گاز این کار را انجام بدهیم. می توانیم از تزریق هیدروژن استفاده کنیم. البته این باید مطالعه شود که هر مخزنی سیستم خاص خودش را دارد؛ اما در بخش ها و مخازنی که می توان، باید این کار را انجام بدهیم. جایی با آب و جایی با آنزیم های حاصل از باکتری می توانیم این کار را انجام بدهیم. همیشه نیازی نیست که گاز را از دل دریا بیاوریم تا نفت را استحصال کنیم. گاهی می توانیم نیتروژن را از هوا بگیریم و تزریق کنیم. بحث دوم به صادرات گاز، هیچ ارتباطی ندارد. ما در زمینه چشم انداز انرژی در مؤسسه مطالعات بین المللی انرژی کار کرده ایم که با کارفرمایی و برنامه ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران این کار را انجام داده ایم و سند مهمی برای برنامه ریزی انرژی کشور است که در این سند گفته می شود اگر ما نگاه بهینه سازی نسبت به مصرف انرژی داشته باشیم، در سال ۱۳۹۹ حدود ۳۰۰ میلیون مترمکعب در روز گاز اضافی خواهیم داشت. ما آمده ایم پتروشیمی را در حد اعلای خودش گذاشته ایم؛ با این حال، اگر بهینه سازی کنیم، حدود ۳۰۰ و اگر نکنیم، بیش از صد میلیون مترمکعب در روز گاز اضافی خواهیم داشت؛ یعنی ما پتروشیمی را در حد اعلای خودش هم دیده ایم؛ اما باز هم این را اضافی داریم و این را دوستان توجه نمی کنند. بالاخره ما سال ها عقب مانده ایم و بازار تجارت گاز از دست مان رفته است. بازار اشباع شده است. ما به لحاظ ژئوپلیتیکی در جایی قرار گرفته ایم که می توانیم از این موقعیت برای اتصال انرژی به سیستم گاز استفاده کنیم. گاز مازاد را می توانیم صادر کنیم. باید بازارهای دیگری را ببینیم، اگر ماکزیمم تزریق و ماکزیمم پتروشیمی را ببینیم باز هم گاز مازاد داریم که باید به دنبال بازار برای آن باشیم. البته بحث انتقال گاز به مناطق روستایی هم وجود دارد که آن هم خوب است؛ هر چند در برخی نقاط نیازی نیست خط لوله برای ۱۰ خانوار کشیده شود. به برخی نقاط دور افتاده باید گاز آل ان جی، گاز مایع یا انواع دیگر بدهیم. باید به لحاظ اقتصادی بررسی کنیم. اگر در پایان جمع بندی ای دارید، بفرمایید. از همه دوستان مان در دانشگاه ها، مراکز تحقیقاتی، شرکت های تولیدی هیدروکربوری و بخش های خصوصی خواهش می کنیم که در این کنفرانس شرکت کنند، همکاری و مشارکت داشته باشند تا بتوانیم در بخشی که مربوط به ما است و ایجاد یک جریان علمی در از دیاد برداشت که شاید مهم ترین مؤلفه توسعه صنعت نفت ما است، ان شاء الله کار اساسی انجام بدهیم و گامی قوی برداریم.

سازندگان داخلی صنعت نفت در انتظار حمایت همه جانبه دولت

برخی محصولات خارجی از جمله ژاپن، چین و ایتالیا شرایط بهتری دارد و اینکه گفته شود تجهیزات نفتی داخلی ریسک پروژه ها را افزایش می دهد، مختص تولیدات داخلی نمی تواند باشد.

وی با بیان اینکه سازندگان داخلی بعد از لغو تحریم ها دچار نگرانی شده اند، می افزاید: با وجود تاکید رهبری برای استفاده از محصولات ساخت داخل، مدیران باوری به استفاده از این محصولات ندارند، با این وجود با مهندسی معکوس بسیاری از تجهیزات نفتی مورد نیاز این صنعت بومی سازی شده و حتی استانداردهای IPA را کسب کرده اند. سازندگان داخلی بارها به عدم حمایت وزارت صنعت و معدن اشاره کرده اند و در این میان بعضا از حمایت های وزارت نفت سخن گفته اند. بارانی نیز به عنوان یکی از سازندگان چنین عقیده ای دارد و اعلام می کند: سازمان بازرسی کل کشور نیز موانعی برای حمایت از ساخت داخل ایجاد کرده است، در این شرایط چگونه می توان انتظار داشت ریسک تولید و استفاده از محصولات داخلی کاهش یابد؟

بعد از لغو تحریم ها، تولیدکنندگان تجهیزات نفتی برنامه های متعددی را در دستور کار خود قرار دادند که عمده آن صادرات محصولات شان به کشورهای اطراف بود. مدیرعامل شرکت طراحی، مهندسی و ساخت کمپرسور بارون در این خصوص می گوید: تولیدات ما در داخل کشور بازاری ندارد

مسیر به درستی طی شود، جایی برای نگرانی نسبت به کالا و تجهیزات نفتی داخلی وجود ندارد، زیرا راهی که انتخاب کردیم درست است.

وی معتقد است اگر طراحی مهندسی درست باشد ریسکی وجود ندارد و کالا قابل رقابت و از نظر کیفیت قابل اتکا است.

این مقام مسئول در وزارت نفت، می گوید: در چند سال گذشته تحولاتی در سازندگان در رسیدن به بلوغ فناوری ایجاد شده و تلاش بر این بوده استانداردهای فناوری، ساخت و تجارت را رعایت کنند تا به سطح بالایی از این استانداردها دسترسی داشته باشند. این استانداردها چراغ راه سازندگان شده تا به استانداردهای بین المللی دست یابند که بتوانند ریسک تولید محصول را کاهش دهند. در حقیقت رعایت استانداردها، کیفیت محصولات را ارتقا می دهد تا فاقد ریسک شوند. بر این اساس سازندگان داخلی باید بیش از گذشته تلاش کنند تا با انتقال تکنولوژی و دستیابی به استانداردهای بین المللی بتوانند در عرصه رقابت با شرکت های خارجی حرفی برای گفتن داشته باشند.

بهرام بارانی، مدیرعامل شرکت طراحی، مهندسی و ساخت کمپرسور بارون با بیان اینکه سازندگان داخلی با غیرت و تلاش بسیار موفق شدند بسیاری از محصولات مورد نیاز صنعت نفت را تامین کنند، می گوید: اقلام تولید شده در کشور در مقایسه با

برخی مدیران پروژه های نفتی ترجیح می دهند از تجهیزات خارجی استفاده کنند، زیرا این باور وجود دارد که استفاده از تجهیزات نفتی داخلی ریسک پروژه ها را افزایش می دهد. این در حالی است که سازندگان داخلی، باور مدیران دولتی را قبول ندارند و تنها راهکار برون رفت را حمایت مادی و معنوی دولت می دانند.

ارقام متعددی از خود کفایی صنعت نفت ایران از سوی مسئولان دولتی و بخش خصوصی اعلام می شود، به طوری که بیش از ۷۰ درصد از تجهیزات مورد نیاز صنعت نفت، با تولیدات داخل قابل تامین است اما وقتی درد دل تولیدکنندگان باز می شود، به بی مهری نسبت به خود و علاقه شدید مدیران دولتی به محصولات خارجی ختم می شود. با این وجود برخی معاونان و مدیران پروژه های نفتی بر این باورند که استفاده از تجهیزات نفتی داخلی ریسک پروژه ها افزایش می دهد. حال این سوال به طور جدی عنوان می شود که تکیه بر توان داخلی، ریسک پروژه های نفتی را افزایش می دهد؟

محمد رضا مقدم، معاون وزیر نفت در امور پژوهش و فناوری در این باره می گوید: وزارت نفت برای حمایت از سازندگان داخلی ۱۰ قلم کالای اساسی نفت را مشخص کرد که اساس این کار بلوغ فناوری و ساخت بود که در حوزه تحقیق و توسعه سازندگان و طراحی مهندسی بروز و ظهور یافته است. بدون شک اگر این

فایننشال تایمز گزارش داد:

بی پی از ترس ترامپ به ایران نمی آید

نفتی دیگری در آمریکا دارای منافع است. حدود ۴۰ درصد از سهامداران این شرکت و ۳۰ درصد از کارکنانش از جمله باب دادلی، مدیر اجرایی این شرکت آمریکایی هستند. بر اساس تحریم های آمریکا علیه ایران، شهروندان آمریکایی حق فعالیت های تجاری در ایران را ندارند. به گفته منابع مطلع، بی پی باید یک ساختار مدیریتی جداگانه را که شامل باب دادلی و دیگر مدیران آمریکایی اش نبود برای بررسی فرصت های سرمایه گذاری در ایران تشکیل می داد. شرکت های نفتی آمریکایی نظیر اکسون موبیل و شورون، تاکنون از ورود به بازار انرژی ایران خودداری کرده اند. بر اساس آمارهای اداره اطلاعات انرژی آمریکا، ایران دارای دومین ذخایر بزرگ گازی و چهارمین ذخایر نفتی جهان است، اما این کشور برای مدرنیزه کردن زیرساخت های قدیمی خود به سرمایه و تخصص خارجی نیاز فوری دارد.

ایران قصد دارد پس از توافق هسته ای و لغو تحریم ها در طی ۵ سال آینده ۲۰۰ میلیارد دلار به بخش نفت و گاز خود سرمایه جذب نماید. شرکت توتال فرانسه اولین شرکت بزرگ غربی بود که در ماه نوامبر مجدداً وارد صنعت انرژی ایران شد. این شرکت قرار است فاز بعدی میدان گازی پارس جنوبی را با همکاری شرکت ملی نفت چین توسعه دهد. شرکت انگلیسی شل نیز اوایل ماه گذشته میلادی موافقتنامه اولیه ای برای مطالعه میدانی آزادگان و یادآوران در جنوب غرب ایران و میدانی گازی کیش در خلیج فارس به امضا رساند.

از شرکت های دیگری که در سال گذشته با تهران موافقتنامه همکاری امضا کرده اند می توان به گازپروم، وِسِنِف و لُک اویل روسیه، او ان جی سی هند و دی ان اوی نروژ اشاره کرد. ایران گفته که ده ها شرکت دیگر برای مشارکت در ۵۰ پروژه اکتشاف و تولید که مناقصه آنها اوایل امسال برگزار می شود، اعلام آمادگی کرده اند.

شرکت انگلیسی بی پی با نظر به تحریم های یک جانبه آمریکا و احتمال تندتر شدن مواضع آمریکا علیه ایران پس از روی کار آمدن ترامپ برخلاف دورقیب اروپایی خود یعنی رویال داچ شل و توتال ترجیح داده از بازگشت به صنعت نفت ایران خودداری کند.

شرکت بی پی از اولین موج موافقتنامه های توسعه میدانی نفتی و گازی در ایران پس از لغو تحریم ها کنار کشیده و عرصه را به دورقیب اروپایی خود یعنی رویال داچ شل و توتال واگذار کرده است. ایران در هفته های اخیر قراردادهایی را با شرکت های انرژی خارجی از جمله توتال و شل منعقد کرده و قصد دارد در اوایل ۲۰۱۷ قراردادهای بیشتری را با شرکت های بین المللی برای جذب سرمایه گذاری خارجی منعقد نماید. اما بی پی، که ریشه تاسیس آن به شرکت نفت ایران و انگلیس برمی گردد و اولین شرکتی بوده که در سال ۱۹۰۸ در ایران به اکتشاف نفت پرداخته، در آستانه روی کار آمدن دولت دونالد ترامپ در آمریکا رویکردی محتاطانه تر اتخاذ کرده است. به گفته منابع آگاه، شرکت بی پی برای مشارکت در مناقصه های مربوط به طرح های اکتشاف و تولید نفت در ایران درخواست نداده و طرحی فوری برای انعقاد قراردادهایی مشابه قراردادهایی که شل و توتال با ایران منعقد کرده اند ندارد.

این منابع گفتند، دلیل اصلی این تصمیم تجاری است. «مسئله این است که در کجا سرمایه گذاری بهترین بازگشت را دارد و بی پی فرصت های جذاب فراوانی در نقاط دیگر جهان دارد.» اما این منابع تأیید کردند که ادامه تحریم های یکجانبه دولت آمریکا علیه ایران و احتمال سخت تر شدن موضع دولت آمریکا پس از روی کار آمدن دونالد ترامپ به طور ویژه بی پی را از ورود به صنعت انرژی ایران ترسانده است. هر چند مقر شرکت بی پی در انگلیس قرار دارد، اما این شرکت بیش از هر شرکت

و در رقابت با محصولات خارجی اقبال کمتری داریم از این رو در شرایط کنونی به صادرات فکر می کنیم. اما در این باره محمود تبریزی، مدیرعامل شرکت سیلندر سازی تهران با بیان اینکه سازندگان داخلی زمانی می توانند با محصولات با کیفیت تر خارجی رقابت کنند که دولت از آنها حمایت مادی و معنوی داشته باشد، وی می گوید: برخی کالاهای ساخت داخل توان رقابت با محصولات مشابه خارجی را دارند، اما در برخی اقلام پیچیده و خاص صنعت نفت، این امکان وجود ندارد زیرا تولیدکنندگان داخلی کمتر از یک دهه است که به این تکنولوژی دست یافته اند اما شرکت های خارجی بیش از ۵۰ تا ۱۰۰ سال است که در این بخش صاحب تکنولوژی هستند.

تبریزی با وجود پذیرش تفاوت کیفیت اقلام خاص صنعت نفت داخلی و خارجی، این مهم را قبول ندارد که در برخی مواقع استفاده از تجهیزات نفتی داخلی ریسک پروژه ها را افزایش می دهد و می گوید: این گفته صحت ندارد.

مواد اولیه مورد استفاده توسط سازندگان خارجی، به مراتب بهتر و با کیفیت تر از مواد اولیه داخل کشور است اما سازندگان داخلی باتلاش هایی که کرده اند در برخی زمینه ها موفقیت هایی را کسب کرده اند. این سازنده داخلی در پاسخ به این پرسش که آیا تولیدکنندگان داخلی صنعت نفت برنامه ای برای جبران عقب ماندگی خود ندارند و همواره این انتظار را دارند که دولت از آنها حمایت کند؟ می گوید: دولت باید در قراردادهای جدید خود از شرکت های بزرگ بخواهد تکنولوژی های روز را به کشور منتقل سازند زیرا سازندگان داخلی شاید بتوانند تامین مالی کنند اما اگر برنامه دولت خرید محصولات داخل نباشد، پیشرفت ما سرانجامی نخواهد داشت.

محمدرضا مقدم، معاون وزیر نفت در امور پژوهش و فناوری در این باره می گوید: وزارت نفت برای حمایت از سازندگان داخلی ۱۰ قلم کالای اساسی نفت را مشخص کرد که اساس این کار بلوغ فناوری و ساخت بود که در حوزه تحقیق و توسعه سازندگان و طراحی مهندسی بروز و ظهور یافته است

با کاهش تولید روغن پایه در اروپای غربی

فرصت های حضور ایران در بازار روغن پایه قاره سبز

کوچک این منطقه بسیار زیاد بوده است. این قبیل شرکتها به علت کاهش عرضه روغن پایه و همچنین افزایش بهای نفت خام مجبور به پرداخت بهای بیشتری برای خرید آن و یا وارد کردن روغن پایه از اروپای شرقی و کره جنوبی شده اند. این مسئله در چهار ماهه اول سال ۲۰۰۶ بسیار به چشم می خورد و شماری از آنها فقط توانستند هزینه های خود را پرداخت و سودناچیزی دریافت کنند.

این عوامل باعث شده است که این تولید کنندگان برای خرید روغن پایه مورد نیاز خود دقت بیشتری کرده و برای ارتقای بهره وری خود به منظور کاهش هزینه های تمام شده تلاش بیشتری کنند. هم اکنون کشورهای آسیایی و اقیانوسیه با توجه به تغییرات به وجود آمده در بازار تولید روغن پایه، در حال تاسیس پالایشگاههای جدیدی برای جبران کمبود روغن پایه هستند و با راه اندازی اولین واحد تولید در چند ماه گذشته و واحدهای دیگر در سال آینده سعی در جبران کاهش عرضه این روانکارها دارند. پروژه های بسیاری در دست بررسی هستند که برای سالهای بعد طرح ریزی شده اند و برخلاف مشکلات بوجود آمده برای واحدهای بلندیگ در اروپای غربی، چشم انداز بسیار خوبی را می توان برای واحدهای مشابه آن در آسیا مشاهده کرد.

تاکنون ۲۲ طرح اعلام شده که تا پایان سال ۲۰۱۱ تمامی آنها به بهره برداری خواهند رسید. این پروژه ها در کشورهای کره جنوبی، هند، تایوان، مالزی، اندونزی، چین، بحرین، قطر و چند کشور دیگر با ظرفیتی معادل ۱۵۳ هزار و ۷۵۰ بشکه در روز در دست اجراست. گروه های روغن این پروژه ها شامل گروه های روغن متفاوت است که در جدول زیر آرایه شده است.

کشورهای اقیانوسیه نیز دارای پروژه هایی به ظرفیت کل ۱۱۵ هزار و ۱۵۰ بشکه در روز هستند که بخش عمده ای از آن برای جبران رشد تقاضا و بخش دیگر آن به منظور صادرات طرح ریزی شده است. این بخش می تواند منبع ذخیره جدیدی برای روغن پایه در جهان باشد. با این وجود و علی رقم کاهش حدود نیمی از مازاد تولید روغن پایه در اروپای غربی، این منطقه هنوز دارای مازاد تولید بر نیاز خود بوده و تحلیل گران بر این عقیده اند که در آینده به صورت دومین عرضه کننده روغن پایه در جهان باقی خواهند ماند.

بر اساس گزارش سالنامه تولید جهانی روغن پایه در سال ۲۰۰۶، تولید روغن پایه در اروپای غربی در سه پالایشگاه متوقف شد که منجر به کاهش ۱۱ درصد در کل تولید و ۵۰ درصد در مازاد روغن پایه این منطقه شد. خروج شرکتهای BP با ظرفیت ۱۰ هزار و ۳۰۰، Shell با ظرفیت ۵ هزار و ۶۰۰ و Cepa's با ظرفیت ۲ هزار و ۸۰۰ بشکه در روز در کشورهای انگلیس، آلمان و اسپانیا باعث کاهش ظرفیت روغن پایه در کل منطقه شد. در حال حاضر چشم انداز بازار تولید، مساعد به نظر نمی رسد و نشانگر خروج تعداد دیگری بوده و این مسئله خود باعث می شود عرضه روانکارها بیش از پیش کاهش یابد. این موضوع موجب بروز نگرانی و ایجاد مشکلات بسیاری برای واحدهای بلندیگ داخلی و خارجی شده است. در آخرین گزارش سالنامه نشریه روغن و گریس در سال ۲۰۰۶، تعداد ۱۵۱ پالایشگاه تولید روغن پایه با ظرفیت کل ۹۲۷ هزار بشکه در روز در جهان وجود دارند.

البته این میزان شامل پالایشگاه Baharat Petroleum با ظرفیت ۳ هزار و ۵۰۰ بشکه در روز که روغنهای گروه II تولید می کند، نمی شود. با توجه به تولیدات این شرکت و با در نظر گرفتن تولید سایر تولید کنندگانی که اسامی آنها در آمار یاد نشده، رقم ۱۰ هزار بشکه در روز می بایستی به کل تولیدات روغن مایع افزوده شود.

در این میان بیشترین افزایش ظرفیت تولید مربوط به تولید روغن پایه در آمریکای شمالی به میزان ۱۵ هزار و تولید روغن پایه در کانادا به میزان ۳ هزار و ۵۰۰ بشکه در روز بوده است. علاوه بر حذف واحدهای تولید کننده یاد شده، مشکلات دیگری در سال گذشته در عرضه روغن پایه در این منطقه بوجود آمده که آتش سوزی در چند پالایشگاه، اعتصابات کارگری، خروج برخی از واحدها از چرخه تولید برای تعمیرات اساسی از جمله آن هستند. در مجموع کاهش تولید در این منطقه ۱۴۰ هزار و ۴۶۰ بشکه در روز بوده است. همچنین به علت بالا رفتن قیمت سوخت خودروها، بسیاری از شرکت ها تمایل بیشتری به تولید این محصول دارند و همین مسئله کمبود عرضه روغن پایه را تشدید کرده است. تاثیرات این کاهش عرضه روغن پایه بر شرکتهای بلندیگ به ویژه شرکت های

سعید بهمنی، دنیای انرژی | سالیان
متوالی است که اروپای غربی منبع ذخیره روغن پایه در جهان بوده است. تولید کنندگان روغن پایه در این منطقه از موقعیت خوبی برخوردار بودند و علاوه بر اینکه نیازهای خود را برای ساخت انواع روانکارها مرتفع می ساختند مازاد تولید را در انبارها برای عرضه جهانی ذخیره می کردند. اما در سال گذشته به علت خروج تعدادی از پالایشگاههای تولید روغن پایه اروپای غربی، مازاد موجودی روانکارهای تولید شده به طرز قابل توجهی کاهش یافت. در این میان جمهوری اسلامی ایران با توجه به دستاورد های و تجربیاتی که در این زمینه دارد قادر خواهد بود با حمایت های دولت در بازارهای منطقه ای نفوذ و سپس به بازارهای جهانی از جمله قاره اروپا وارد شود.

اروپایی ها نیازمند مصرف چنین روغن هایی هستند به همین جهت تولید در کشور ضمن ایجاد اشتغال و بازارهای کار فرایند حضور در بازارهای هدفی چون اروپای غربی را محقق می کند.

اینکوترمز چیست؟

هدف اصلی از گردآوری و انتشار اینکوترمز احتراز

از تفاسیر متفاوت از اصطلاحات تجاری در کشورهای مختلف بود

ایوب منصوری رضی
، دکترای حقوق
خصوصی دانشگاه
تهران اینکوترمز

(Incoterms) مخفف
عبارت اصطلاحات
بازرگانی بین‌المللی

(International Commercial Terms)

می‌باشد. اینکوترمز متضمن شروطی جهت تعیین مسوولیت فروشنده و خریدار در بیع بین‌المللی کالا در مرحله تحویل و حمل آن می‌باشد. اصطلاحات تجاری از قرن هفدهم میلادی در میان بازرگانان متداول بوده است لیکن برای اولین بار در سال ۱۹۳۶ میلادی اتاق بازرگانی بین‌المللی این اصطلاحات را گردآوری، تدوین و اولین مجموعه اینکوترمز را منتشر نمود. هدف اصلی از گردآوری و انتشار اینکوترمز احتراز از تفاسیر متفاوت از اصطلاحات تجاری در کشورهای مختلف بود. پس از آن اتاق بازرگانی بین‌المللی اینکوترمز را به اقتضای نیازهای جدید و به منظور تطبیق با شرایط تجارت بین‌المللی چندین بار مورد بازنگری قرار داد.

در حقوق قراردادهای اغلب کشورهای طرفین مورد احترام می‌باشد. بنابراین طرفین قرارداد در تعیین چارچوب مسوولیتها و حقوق آزادند. بر همین اساس طرفین مختارند که هر کدام از نسخ اینکوترمز را مورد توافق قرار داده و بر رابطه خود حاکم نمایند. آخرین نسخه آن، اینکوترمز ۲۰۱۰ و اجاد ۱۱ اصطلاح می‌باشد. تبیین تفصیلی اینکوترمز در این نوشتار ممکن نیست و در ادامه به اختصار اصطلاحات نسخه ۲۰۱۰ مورد اشاره واقع می‌گردند.

۱. تحویل در کارخانه (Ex-Work)

در این شرط کالا در محل کارخانه یا انبار فروشنده به خریدار تحویل میگردد. فروشنده کمترین و خریدار بیشترین مسوولیت را متحمل می‌شوند. کلیه هزینه‌ها نظیر هزینه بارگیری، حمل، بیمه، گمرک و ریسک برعهده خریدار می‌باشد.

۲. تحویل به متصدی حمل

(Free Carrier)

با توافق بر این شرط فروشنده کالا را به متصدی

حمل که از سوی خریدار معین می‌گردد، تحویل می‌دهد و از این پس مسوولیت و ریسک به خریدار منتقل می‌گردد. هزینه بارگیری، حمل تا محل تحویل به متصدی حمل، بسته‌بندی با فروشنده و بقیه با خریدار می‌باشد.

۳. تحویل در کنار کشتی

(Free Alongside Ship)

طرفین ضمن این شرط توافق می‌کنند که فروشنده کالا را تا کنار کشتی حمل و در آنجا به خریدار تحویل نماید. بدیهی است که هزینه‌ها و ریسک تا پیش از این نقطه برعهده فروشنده و پس از آن با خریدار است.

۴. تحویل روی عرشه کشتی

(Free on Board) FOB

بدین معنا که فروشنده کالا را روی عرشه کشتی به خریدار تحویل می‌دهد. مسوولیت و ریسک کالا با عبور آن از نرده‌های کشتی از فروشنده به خریدار منتقل می‌گردد. بنابراین اگر پس از عبور از نرده کشتی، کالا روی عرشه سقوط و دچار صدمه گردد، فروشنده مسوولیتی ندارد و از مال خریدار محسوب میگردد.

۵. هزینه و کرایه

(Cost & Freight) CFR

در این شرط انعقاد قرارداد حمل و پرداخت هزینه‌های آن برعهده فروشنده می‌باشد.

۶. هزینه، کرایه و بیمه

(Cost, Insurance & Freight) CIF

در این شرط هزینه‌های بسته‌بندی، بارگیری، حمل تا محل بارگیری، هزینه‌های صادرات، انعقاد قرارداد حمل و پرداخت هزینه حمل، بیمه برعهده فروشنده می‌باشد. ریسک کالا نیز پس از عبور کالا از نرده کشتی از فروشنده به خریدار منتقل می‌گردد.

۷. هزینه حمل پرداخت شده

(Paid to) CPT

این اصطلاح برای حمل مرکب نیز کاربرد دارد. طی این شرط طرفین توافق می‌نمایند که فروشنده کالا را بسته‌بندی، قرارداد حمل را با متصدی حمل منعقد و کرایه را تا مقصد پرداخت

می‌نماید. ریسک کالا پس از تحویل کالا به متصدی حمل از فروشنده به خریدار منتقل می‌گردد.

۸. کرایه و بیمه پرداخت شده

((Carriage Insurance Paid to) CIP)

مطابق این شرط فروشنده مکلف است که تمامی هزینه‌های بسته‌بندی کالا، صادرات، بارگیری، حمل و هزینه‌های ترمنال مبدأ و مقصد و بیمه را بپردازد.

۹. تحویل در ترمنال

((Delivered at Terminal) DAT)

با توافق بر این اصطلاح فروشنده مکلف می‌گردد که کالا را در بندر مقصد به خریدار تحویل دهد و تمامی هزینه‌ها تا پیش از آن برعهده وی قرار می‌گیرد.

۱۰. تحویل در مکانی در مقصد

((Delivered At Place) DAP)

این اصطلاح متضمن مسوولیت فروشنده به تحویل کالا در کشور مقصد و در مکان مورد توافق طرفین می‌باشد. بنابراین فروشنده مکلف است تمامی هزینه‌های بسته‌بندی، بارگیری، حمل در مبدأ و مقصد، هزینه‌های مربوط به صادرات و دیگر هزینه‌ها را تا پیش از تحویل به خریدار بپردازد. هزینه‌های مربوط به واردات و مالیات برعهده خریدار می‌باشد.

۱۱. تحویل در مقصد با پرداخت هزینه‌های

حمل و مالیات

((Delivered Duty Paid) DDP)

وفق این شرط کلیه هزینه‌ها حتی هزینه‌های واردات و مالیات در کشور مقصد نیز برعهده فروشنده می‌باشد. بر خلاف شرط اول یعنی تحویل در محل کارخانه یا انبار این شرط متضمن بیشترین مسوولیت برای فروشنده و کمترین تکلیف برای خریدار می‌باشد.

مسوول بیمه کالای موضوع قرارداد فقط در دو شرط از یازده شرط مذکور تعیین شده است و دیگر شروط متضمن توافقی در این خصوص نمی‌باشند. شروط سوم تا ششم ویژه حمل و نقل دریایی می‌باشند اما دیگر شروط در همه گونه حمل و نقل کاربرد دارند.

آیاتخفیف‌های مالیاتی به نفع بخش خصوصی است؟

رویا پاک سرشت | درست به همان میزان که مفهوم مالیات جنجالی است و بر سر تعریف آن بحث‌ها و جدل‌ها وجود دارد، تعیین سیستم مالیاتی و مشخص کردن مقیاسی برای پرداخت و دریافت مالیات دشوار و پیچیده به نظر می‌رسد. درواقع نمی‌توان برای دریافت مالیات سهل‌انگارانه و بی‌ضابطه عمل کرد و انتظار داشت هیچ مشکلی در تامین بودجه یا سرمایه‌گذاری و تولید رخ ندهد. اما فارغ از این موضوع که دریافت مالیات خوب است یا بد و اساساً مالیات دهندگان برندگان بازی هستند یا بازندگان، موضوعی جالب توجه‌تر نیز وجود دارد: «آیا حذف تسهیلات مالیاتی و افزایش تعرفه‌ها برای صنعتگران و تاجران بخش خصوصی موضوعی مثبت است یا منفی؟» برای پاسخ دادن به این پرسش باید از هزارتوی پیچیدگی‌های مالیاتی عبور کرد و موضوع را از زوایای متفاوت سنجید. با این وجود، می‌توان از ابعاد گوناگونی به بررسی این مسئله پرداخت.

تغییر در نظام مالیاتی، آری یا نه!

تغییر در نظام مالیاتی کشورهای بزرگ کار ساده‌ای نیست. درواقع برای ایجاد تحول در درآمدهای مالیاتی به بررسی‌های بلندمدت و زیرساختی متعددی نیاز است. شاید باورنکردنی به نظر برسد اما برای ایجاد تغییر در نظام کلی مالیاتی کشوری مثل ایالات متحده به هزاران حسابدار حرفه‌ای نیاز است تا ابعاد موفقیت یا عدم موفقیت تغییرات را مورد سنجش و بررسی قرار دهند.

اگر از همین زاویه به تغییرات در نظام مالیاتی کشورهای بزرگ نگاه کنیم، وضعیتی هولناک پیش رو داریم؛ وضعیتی که بی‌شباهت به تماشای یک دره با عمقی بسیار زیاد که البته صعب‌العبور هم

است، نخواهد بود. با این وجود نمی‌توان نگرشی تا این حد بدبینانه به نظام مالیاتی یا اصلاحات مالیاتی داشت. درواقع اگر قرار باشد اصلاحات در نظام مالیاتی مورد بی‌توجهی قرار گیرند باز هم نتیجه منفی خواهد بود. درشرایطی که تغییرات و تحولات گاه به گاه در نظام مالیاتی که براساس اقتضای زمانه و مصلحت کشورهای مختلف انجام می‌شود، بر پایه برنامه‌ریزی‌های صحیح انجام گیرند، نتایج مثبت و امیدوارکننده خواهند بود. برخی کشورها مثل ایرلند، مجارستان، اسلوواکی و لهستان با جذب سرمایه‌های مالیاتی در حال توسعه زیرساخت‌های تولید و خدمات خود هستند. از سوی دیگر، برخی کشورها مثل ایالات متحده و ژاپن با معطوف کردن نرخ‌های مالیاتی سنگین بر شرکت‌های پردرآمد و کاهش بار سنگین هزینه‌های مالیاتی از دوش شهروندان عادی در تلاشند تا از نارضایتی‌های اجتماعی بکاهند. درنهایت برخی کشورها جزو دسته سوم هستند و شرایطی متفاوت تر دارند. برای مثال کشورهای بلژیک، فرانسه و تعدادی از کشورهای حوزه اسکندیناوی نیز با برخی مالیات‌های سنگین تجاری در تلاشند تا رفاه اجتماعی را ارتقا دهند، اما هر یک از این کشورها بر حسب اقتضای شرایط داخلی و منافع ملی خود اقدام به تعریف چارچوب‌هایی معین در حوزه دریافت مالیات کرده‌اند. به عبارتی دیگر برای یافتن پاسخ این پرسش که نظام مالیاتی؛ آری یا نه! ابتدا باید پاسخ این پرسش را یافت که کدام نظام مالیاتی مناسب‌تر است؟

مالیات‌هایی که گاه سر به فلک می‌گذارند

اگرچه سیستم دریافت مالیاتی که بر حسب مصلحت اندیشی و برنامه‌ریزی تدوین شود، تبعاتی مثبت

خواهد داشت، اما گاه سیستم مالیاتی تا حدی بی‌رحمانه عمل می‌کند که ریشه‌های تولید و تجارت داخلی به کلی تیشه می‌خورند و می‌خشکند. یکی از سناریوهای تکراری و منفی تجارت در هند، با موضوع مالیات‌های سنگین داخلی مرتبط است. درشرایطی که مقامات ارشد نظام مالیاتی هند معتقدند نرخ مالیات بر درآمد صنعتگران و فعالان اقتصادی داخلی این کشور چندان بالا نیست، تجار و کارآفرینان معتقدند، وضعیت سیستم مالیاتی هند در مقایسه با بسیاری از کشورهای منطقه بسیار سنگین و کمرشکن است. عده‌ای از کارشناسان معتقدند فساد شدید اداری، که در سیستم بانکداری و مالیاتی هند نیز نفوذ کرده، عاملی مهم در افزایش مشکلات تاجران و صنعتگران حرفه‌ای است. درواقع رانت‌ها و جریان‌های منفی تجاری که بر موج سنگین فشارهای مالیاتی سوار می‌شوند، مسیر حرکت مثبت صنعت و تجارت هند را مسدود کرده و اجازه خروج افراد از شرایط بن‌بست تجاری را نمی‌دهند. از سوی دیگر بخش بزرگی از مشکلات تاجران و تولیدکنندگان داخلی انحصاری بودن تعدادی از کالاها در بخش دولتی است، اما این موضوع چه ارتباطی با سیستم مالیاتی دارد؟ زمانی که یک کارآفرین یا تاجر وارد چرخه فعالیت‌های وابسته به بدنه دولت می‌شود، تا حد زیادی مشمول تخفیف‌ها و تسهیلات مالیاتی شده و از زیر بار سنگین قیدهای مالیاتی رها می‌شود، اما درشرایطی که قرار باشد فعالیت این تاجر و صنعت‌گران به طور کامل توسط بخش خصوصی و بدون وابستگی به دولت انجام شود شرایط به کلی متفاوت شده و تسهیلات کمتری شامل حال فعالان اقتصادی می‌شود، در نتیجه می‌توان به این شکل استنباط کرد که عده فشارهای کاهش تسهیلات اقتصادی بر دوش بخش خصوصی قرار دارد.

مدیر عامل پتروشیمی شازند اراک:

لغو مالیات در پایین دستی ها رقابت را در بازارهای جهانی کاهش می دهد

مصوبه مجلس شورای اسلامی را ملاحظه کردید به نظر می رسد این مصوبه بخشی از دعوای پیش آمده را حل و فصل کند در حال حاضر چه مسائلی پیش روی صنعت پتروشیمی است؟

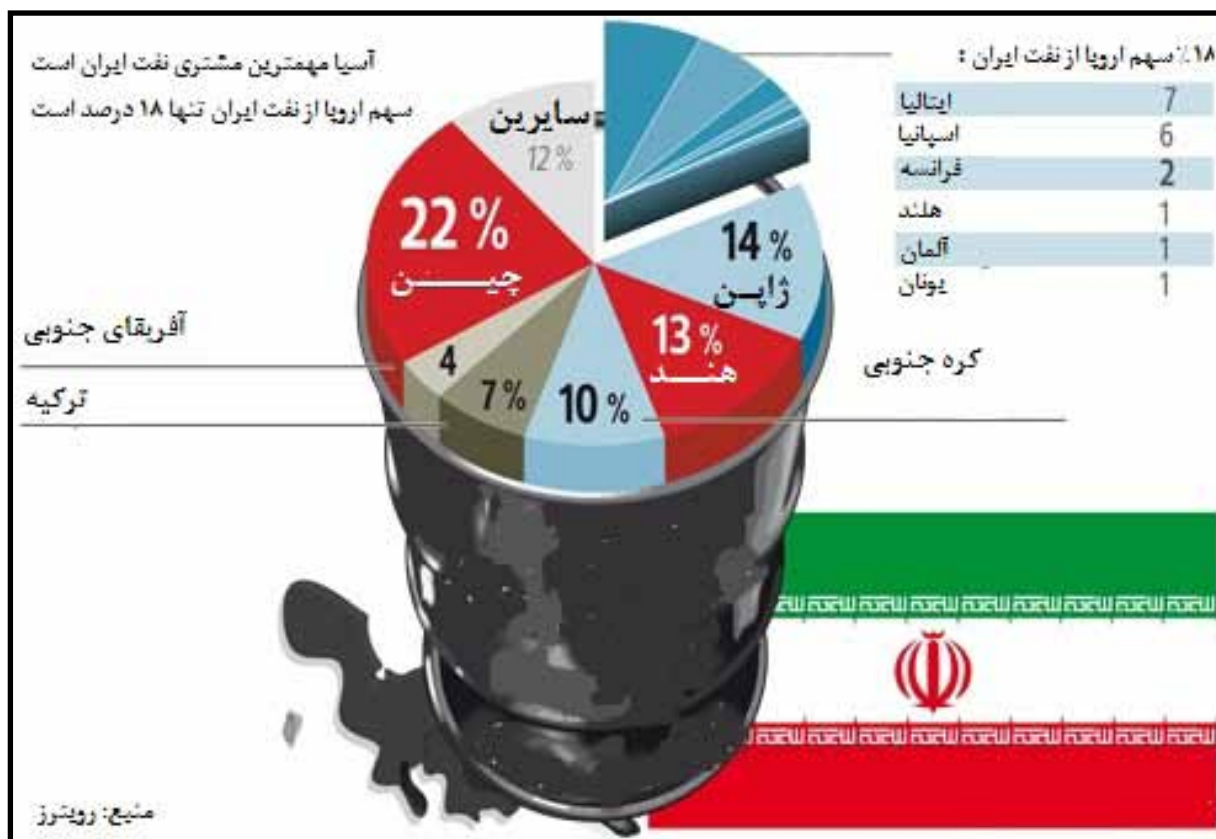
با توجه به تک نرخی شدن ارز، نرخ خوراک گازی برای شرکت ها اقتصادی نخواهد بود از این رو حواشی زیادی بر سر این مسئله ایجاد شده است. مسائلی که بدون شک با تعامل و همکاری میان پتروشیمی ها و وزارت نفت قابل حل است. پیشنهاد من این است که مشکلات پتروشیمی ها با دولت با تعامل و رایزنی حل و فصل شود. پتروشیمی ها با خوراک مایع امیدوارند که نرخ خوراک با قیمت مناسبی را دریافت کنند، می افزاید: مشکلاتی در خصوص نرخ خوراک و ارز حاصل از صادرات پتروشیمی ها عنوان می شود. نباید از این مشکلات به عنوان تقابل یاد کرد. معتمد آچمه وجود دارد حواشی است نه تقابل. دولت و پتروشیمی ها همواره در کنار یکدیگر بودند و همکاری ها به مصلحت کشور است.

در حال حاضر انگشت اتهام به سوی پتروشیمی هاست. برخی می گوید آنها نیازهای داخلی را تامین نمی کنند اما از ظرفیت های خود برای بازارهای صادراتی استفاده می کنند نظر شما در این خصوص چیست؟

اینکه گفته می شود ما نیاز داخل را تامین نمی کنیم و صادرات داریم، تفکر درستی نیست آنچه صادر می شود مازاد محصولات تولیدی است اما اینکه بخش پایین دستی پتروشیمی خواستار لغو مالیات شود زیرا باور است با این روش مشکل حل می شود، سیاست درستی نیست این اقدام تنها قدرت رقابت ما را بازارهای جهانی کاهش می دهد. اما صادرات محصولات پتروشیمی برای کشور ارزش آفرینی دارد و ایجاد قدرت می کند، این اقدام تنها در درسی که ما را بیشتر می کند، بهتر است برای حل معضل کمبود خوراک برنامه ریزی دقیقی تهیه و به بالادستی پتروشیمی ارائه شود تا ما بدانیم که نیاز داخل چه میزان است و چه باید کنیم.

در نشست علنی نوبت صبح شنبه ۱۱ دی ماه مجلس شورای اسلامی، ماده ۵۳ گزارش کمیسیون تلفیق مجلس درباره لایحه برنامه ششم توسعه مبنی بر تعیین سازوکارهای جدیدی برای قیمت گذاری خوراک گاز و مایع واحدهای پتروشیمی با رای اکثریت نمایندگان مجلس حذف شد.

این در حالی بود که در صورت تصویب این ماده، فرمول ۱۰ ساله وزارت نفت در زمینه قیمت گذاری خوراک گاز واحدهای پتروشیمی بر مبنای قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت باطل می شد و مجدداً رانت عظیم خوراک گاز این واحدها باز می گشت. در همین رابطه و برای بررسی معضلات و مشکلات صنایع پتروشیمی جمهوری اسلامی ایران با مهندس خداداد غریب پور مدیر عامل پتروشیمی شازند اراک به گفتگو نشستیم:

صالح دریانورد:

می توانیم قیر صادر کنیم

از اظهارات خود به تمایل هندی‌ها برای همکاری‌های گسترده اقتصادی با تجار ایرانی اشاره و اظهار کرد: بسیاری از محصولات کشاورزی خارج فصل استان هرمزگان و همین‌طور خرماهای هرمزگان بازار خوبی در هند دارد و باید خودمان محوریت صادرات به کشور هند را در دست گرفته و به‌طور مستقیم به هند صادرات داشته باشیم. رئیس سازمان برنامه و بودجه هرمزگان تصریح کرد: گسترش همکاری‌های اقتصادی در سطح منطقه به تحرک فعالان اقتصادی نیاز دارد و اکنون که شرایط خوبی برای ارتباط گرفتن با دنیا و گسترش همکاری‌های اقتصادی فراهم آمده است، می‌توان بر دامنه فعالیت‌ها در این حوزه افزود.

به ثمر رسیدن این همکاری‌ها خواهیم بود. رئیس سازمان برنامه و بودجه هرمزگان ادامه داد: قیر یکی از نیازهای جدی هندی‌ها برای توسعه کشورشان و ایجاد زیرساخت‌های حمل و نقلی است و باید با توجه به بالایی که ایران و استان هرمزگان در زمینه تولید هند دارد، بازار این کشور را سریعاً از لحاظ نیاز به قیر تأمین کنیم. دریانورد بهترین نقطه برای صادرات قیر به کشور هند را استان هرمزگان عنوان کرد و گفت: بر اساس آمارهای موجود میزان تولید قیر ما در سال حدود ۵ میلیون تن است که باید راه‌ها و روش‌های صادراتی را برای شتاب دادن به این صادرات و ارتباط مستقیم با هندی‌ها برای فروش مستقیم به آنان را جدی بگیریم. وی در بخش دیگری

دنیای انرژی: صالح دریانورد رئیس سازمان برنامه و بودجه هرمزگان در حاشیه نشست کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی هرمزگان اظهار کرد: سفر هیأت تجاری ایران به کشور هند دستاوردهای ارزشمند بسیاری به دنبال داشت. بخصوص این که هندی‌ها تمایل زیادی به همکاری با ایران در زمینه‌های مختلف اقتصادی دارند.

وی با بیان این که بازار هند ظرفیت‌های بسیار خوبی برای صادرات میوه، صیفی‌جات، خرما و قیر از استان هرمزگان را داراست، افزود: در این سفر برنامه‌ریزی‌های مشترک خوبی میان تجار ایرانی و هندی به منظور توسعه همکاری‌های مشترک اقتصادی صورت گرفت که بدون شک در آینده نزدیک شاهد

مابه طرح هفده ماده‌ای هم اعتراض داریم

اگر به ۵ شریک اول تجاری ایران در صادرات و واردات نگاه کنیم کشورهای قدرتمندی را در میان آنها می بینیم. کشورهای مثل آلمان، ژاپن و کره از جمله کشورهایی هستند که به ایران صادرات و از ایران واردات دارند. این مسئله نشان دهنده حضور اقتصادهای معتبر و قدرتمند در کشور ما و بازگشتن به شرایط قبل از تحریم است و گستره بازارهای ما که در زمان تحریم به ۴ یا ۵ کشور محدود شده بود حالا گسترش پیدا کرده و محدودیت‌ها برداشته شده است. خود محدود بودن بازار یک تهدید برای کشور ما محسوب می شد چرا که اگر از نظر سیاسی یا امنیتی با یکی از آنها به مشکل بر می خوردیم بازار جایگزین نداشتیم اما امروز در سبب صادراتی و وارداتی خود کشورهای متنوعی را می بینیم و به عقیده من این یکی از نکات مهم شرایط پسارجم است.

موانع داخلی چند درصد از مشکلات بخش خصوصی است؟ آیا مجلسی جدید در حل معضلات بخش خصوصی همکاری لازم را دارد؟

من معتقدم که سهم موانع داخلی در مشکلات اقتصادی ما بسیار فراتر از موانع خارجی است. ما به دلیل تحریم‌ها ده سال مشکلات تجاری با کشورهای خارجی داشتیم. تحریم سبب محرومیت ما از امکانات سایر شرکای تجاری شده بود. اما من معتقدم اگر تحریم‌ها حتی تحریم‌های بانکی را هم بطور کامل بر می داشتند و کاملاً به شرایط پسارجم باز می گشتیم هم اقتصاد ما اقتصاد سالم و پویایی نبود

و پایین آمدن ریسک سرمایه گذاری است که به برکت برجام بدست آمده است. نکته بعدی که می بایست مورد توجه قرار بگیرد موضوع فروش نفت و افزایش بیش از دو برابری تولید و صادرات آن است. به نظر من یکی از بهترین وزارتخانه‌هایی که از شرایط پسارجم بیشتر بهره رابرده وزارت نفت است که توانسته به جایگاه پیش از تحریم باز گردد. افزایش صادرات نفت سبب افزایش رونق اقتصادی و همینطور افزایش GDP شده است. هزینه نقل و انتقال توسط صرافی‌ها کاهش یافته است. کالای ایرانی به صورت مستقیم به کشورهای صادر می شود و نقش کشورهای واسطه مثل امارات و ترکیه کمرنگ شده است. مشکل تعویض اسناد صادراتی کالاهای ایرانی و تعویض گواهی مبدا آنها هم حل شده که اینها در قیمت تمام شده کالا موثر است. من فکر می کنم اگر موضوع بانکی را در نظر بگیریم مشکلات سایر بخش‌ها و موضوعات با برجام حل و فصل شده است. اجازه بدهید به این نکته نیز اشاره کنم که پس از کش و قوس‌های فراوان و علیرغم پیشنهادشش ماده ای مشترکات بازرگانی و صنایع و معادن ایران و رئیس سازمان توسعه تجارت، مجدد مالیات بر ارزش افزوده به ۱۷ بند تغییر پیدا کرد که باز هم مورد اعتراض اتاق و وزارت صمت واقع شد.

آیا کسب کار ایرانی در فضای بخش خصوصی پس از برجام تغییری کرده است؟ عمده شرکای تجاری جدید ایران چه کشورهای هستند؟

فضای تجارت بین الملل با گذشت یکساله از برجام را چگونه ارزیابی می کنید؟

بعد از گذشت یکسال از توافق هسته‌ای به نظر می رسد که آن حدی که مورد انتظار فعالان بخش خصوصی بود در مراودات بانکی و تجارت خارجی ما به دو دلیل محقق نشد. دلیل اول بالا بردن سطح توقع جامعه از گشایش‌های برجام توسط دولت مردان و دوم بدعهدی طرف مقابل خصوصاً در رابطه با مراودات بانکی بود لذا سرعتی که برای بهبود اوضاع در شرایط پسارجم پیش بینی می شد محقق نشده بدین معنی که کماکان روش معاملات و نقل و انتقال بانکی ما پیش از برجام مسدود بود در حال حاضر محدود است. یعنی همه بانکهای طرف معاملات صادرکنندگان ایرانی و یا فعالان اقتصادی و همینطور بانک‌های بزرگ اروپایی فعال نیستند. در نتیجه امکان استفاده از شرایط فاینانس ری فاینانس و ال سی هنوز به شرایط عادی پیش از تحریم‌ها برنگشته است. موضوع روابط بانکی تنها بخش برجام است که به مرحله اجرا در نیامده که البته بسیار حائز اهمیت است اما در سایر بخش‌ها برجام تاثیر گذار بوده است. ما امروز شاهد حضور ۱۶ خط بین المللی کشتیرانی در بندر کشور هستیم که اغلب اینها در شرایط پیش از تحریم ارتباط خود را با ایران قطع کرده بودند و این مسئله در حمل و نقل کالا و تجارت بین الملل تاثیر بسزایی دارد و علاوه بر کاهش هزینه‌ها سرعت مراودات و صادرات و واردات را افزایش می دهد. از نکات مهم دیگری که باید به آن توجه کرد بهبود فضای کسب و کار در رنکینگ جهانی

پتروشیمی هادر «مه»

براساس مصلحت اندیشی صورت گرفته است.

وی با بیان اینکه در مباحث ارزی با کاهش عرضه ارز حاصل از صادرات پتروشیمی به بازار مشکلاتی در بازار ارز ایجاد شده است، می افزاید: نباید این مسئله را تعمدی دانست و از آن به عنوان تقابل پتروشیمی ها با دولت تعبیر کرد. پتروشیمی ها هنوز در نقل و انتقال ارز با مشکل مواجه هستند، اما رویه کاری این گونه نیست که با عدم همکاری با دولت برای کشور چالش ایجاد کنند.

در این میان نحوه قیمت گذاری نرخ خوراک به پتروشیمی ها توسط دولت به عنوان چالش عنوان می شود. اینکه بسیاری از مدیران بر این باورند که نرخ خوراک در شرایط کنونی سودآور نیست به همین دلیل مسئله خوراک نقطه تقابل دولت با پتروشیمی ها است.

بیات در این باره می گوید: بسیاری از مدیران انتظار دارند که خوراک پتروشیمی ها ارزان تر از کنونی باشد، زیرا به دنبال سودآوری بیشتری هستند، این در حالی است که نرخ خوراک باید براساس نرخ موجود در بازارها باشد. ارزان شدن خوراک اگر چه برای سرمایه گذاران جذاب است اما پایین بودن قیمت آن از دست دادن درآمدهای کشور است.

به گفته بیات، چرا باید خوراکی ارزان تر از بازارهای جهانی به پتروشیمی ها بدهیم. این ارزان بودن تنها به نفع سرمایه گذاران داخلی نیست، بلکه با این سیاست سرمایه گذار خارجی سود بالایی را کسب می کند در حالی که باید این سود عاید کشور شود. قیمت خوراک باید منطقی باشد و سود باید از محل مدیریت صحیح مدیران برای مجتمع کسب شود.

الیه ابراهیمی | نرخ خوراک پتروشیمی ها و نحوه عرضه ارز حاصل از صادرات محصولات پتروشیمی دو دلیل اصلی برای در تقابل قرار دادن وزارت نفت و پتروشیمی ها با یکدیگر شده است. اگر چه از دید مدیران پتروشیمی مشکلات موجود در این صنعت به معنای تقابل نیست و دولت و پتروشیمی ها با برنامه و هدف خاص از پیش تعیین شده در تقابل یکدیگر نیستند، با این وجود می توان امیدوار بود که مشکلات با تفاهم و مذاکره ختم به خیر شود.

در شرایط کنونی وزارت نفت منافعی را در بالا بردن قیمت های خوراک می بیند و نمی تواند از منافع خود چشم پوشی کند و از طرف دیگر، پتروشیمی ها منافع خود را در پایین بودن نرخ خوراک می دانند. نقطه تلاقی اختلافات پتروشیمی با وزارت نفت این مسئله است. موضوعی که سر دراز دارد و با تعیین هیچ فرمولی قصد ساماندهی ندارد. با این وجود پتروشیمی ها به دلیل صادرات محصولات، محل مناسبی برای ارزآوری کشور می شوند و در صورت عدم هماهنگی می توانند برای دولت مشکل ایجاد کنند.

عبدالحسین بیسات، مدیرعامل اسبق شرکت ملی صنایع پتروشیمی با بیان اینکه مشکلات دولت و پتروشیمی ها بیش از گذشته است، می گوید: معتقدم دولت و پتروشیمی ها نمی توانند در تقابل با یکدیگر باشند، اگر چه در ظاهر این مسئله تایید می شود. وی تاکید می کند: دولت و پتروشیمی ها همکاری خوبی با یکدیگر دارند، اما در برخی موارد به دلیل مشکلاتی این احساس ایجاد می شود که دولت و پتروشیمی ها در تقابل با یکدیگر هستند که این صحیح نیست. البته اگر نگاه دقیق تری به موضوع صورت گیرد مشخص می شود که این برداشت درست نیست و تصمیمات دولت

و مشکلات ساختاری در اقتصاد، صنعت، تولید و تجارت ما وجود دارند مسائل ریشه دار هستند و تا زمانی که ما استانداردهای بین المللی را در مدیریت کشور رعایت نکنیم و با روش آزمون و خطا و اتخاذ سیاست هایی که بارها اجرا شده و حاصلی نداشته مدیریت کنیم نمی توانیم شرایط بهتری داشته باشیم. به گمان من فساد اداری در ایران سبب تزلزل اقتصاد ملی و عدم ثبات و امنیت اقتصادی شده است بنابراین سرمایه گذاری جدید صورت نمی گیرد و تکنولوژی جدید وارد کشور نمی شود. به دلیل اتخاذ همین سیاست ها آمایش سرزمینی هم در صنعت انجام نمی گیرد و برخی صنایع ما نه تنها درآمذزایی نمی کنند بلکه منابع کشور را هم می بلعند. باید این حوزه ها مورد بازنگری جدی قرار بگیرد و صنایع مازاد یا زیان ده باید تعطیل شوند یا کاربری آنها تغییر کند. آمایش سرزمین در کشوری مثل ایران که از کمبود آب رنج می برد بسیار حائز اهمیت است. موضوع بالا بودن قیمت تمام شده کالای ایرانی و پایین بودن بهره وری هم از مسائلی هستند که به خارج از کشور مربوط نیستند. اصلاح این امور مستلزم تغییر در نوع نگاه و مدیریت کشور ماست. باید بپذیریم که باید در روش های خود تغییر ایجاد کنیم تا تغییر اقتصاد ملی و افزایش درآمد سرانه، رفاه اجتماعی و امنیت اقتصادی و اجتماعی را شاهد باشیم.

رقبای منطقه ای ایران از جمله ترکیه اکنون با چالش های جدی در تعاملات خارجی اشان رو به رو هستند دیپلماسی بخشی خصوصی در جهانی کردن تجارت ایران تا چه اندازه فعال بوده است؟

من فکر می کنم سهم بخش خصوصی در اقتصاد ایران انقدر ناچیز و کوچک هست که نمی تواند تاثیر مثبتی در اقتصاد و دیپلماسی ایران داشته باشد. در اقتصادی که ۱۵ درصد آن در اختیار بخش خصوصی و ۸۵ درصد در اختیار بخش دولتی و خصوصی است، امواج اقتصاد دولتی اجازه حضور و ظهور و تاثیر گذاری بخش خصوصی را سلب کرده است. اگر دقیق نگاه کنیم امروز بخش خصوصی ما عملاً تبدیل به ابزاری شده که هر روز باید با دولت نشست های گوناگونی داشته باشد برای رفع موانعی که دولت برای آن ایجاد کرده است.

این نشست ها برای ارائه طریق و تاثیر گذاری نیستند بلکه اتفاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی فقط درگیر رفع مشکلاتی است که بخش حاکمیتی ایجاد کرده است و فعالیت های آن چنانکه باید نتیجه بخش نیست و عملاً فرصت ایده پردازی و نوآوری از بخش خصوصی سلب شده است.

حامد سلطانی نژاد مدیر عامل بورس کالای ایران:

قیر ایرانی را به بورس هندوستان خواهیم برد

مدیر عامل بورس کالا با اشاره به فعال شدن بازار سرمایه هندوستان برای انتشار اوراق بهادار مبتنی بر کالا گفت: به تازگی نهاد ناظر کالایی و بورس این کشور در یکدیگر ادغام شده است. وی افزود: بیش از ۵۰ درصد قیر ایران هم اکنون از سوی هندوستان خریداری می شود و این در حالی است که اغلب خریداران از بابت کیفیت و قیمت قیر ایران ناراحت هستند. بر همین اساس با ساختار مشتری که میان بورس کالای ایران و هندوستان طراحی خواهد شد، شرایطی ایجاد می شود که تولیدکنندگان ایرانی بتوانند مستقیم قیر را در بورس چند کالایی هند MCX معامله کنند.

سلطانی نژاد با بیان اینکه هنوز برای معامله و کیوم باتوم VB با بورس هندوستان صحبتی نشده گفت: قرار است براساس توافق و پشتیبانی مقام ناظر بورس هندوستان، قیر با کیفیت تولید کننده از طریق بورس کالای ایران در اختیار بازار مصرف هند قرار گیرد.

وی افزود: در این فرآیند بورس ها بر عملکرد تولید کننده و یا تاجر نظارت خواهند کرد و واسطه ها کمتر خواهند بود. هم اکنون نفت جی و نفت پاسارگاد اصلی ترین تولید کنندگان قیر کشور هستند که بر اساس استاندارد کالایی بین المللی در بورس هندوستان عرضه خواهند شد.

یا طلایی که در آینده به دست می آید، از طریق موقعیت های فروش اقدام به تنظیم بازار کنند. وی با تأکید بر لزوم راه اندازی بازار مشتقه ارزی در کشور گفت: فارغ از اینکه این بازار در چه مکانی باید راه اندازی شود باید به این سمت حرکت کرد. هم اکنون کشور به بازار مشتقه ارزی نیاز دارد تا ریسک های ناشی از سفته بازی در بازار نقد را به بازار مشتقه منتقل کند.

سلطانی نژاد در واکنش به این اظهار نظر برخی مدیران میانی بانک مرکزی مبنی بر اینکه راه اندازی بازار مشتقه ارزی در بازار بین بانکی و یا آفشور مناسب تر است؛ گفت: اینکه بانک مرکزی می تواند این عملیات را انجام دهد یا نه مطرح نیست اما باید این بازار وجود داشته باشد تا مردم این همه تلاطم های قیمتی را تجربه نکنند.

اینکه در مورد مسکن هم عنوان می شود بازار مشتقه ای وجود داشته باشد نیز بر همین مبنی است که فرد بتواند برای فرزندان خود از طریق موقعیت های خرید ریسک تلاطم های قیمتی را پوشش دهد. وی در مورد بیستمین اجلاس ACG و ارتباط اتاق های پایپای بورس های کالایی از طریق شرکت های سپرده گذاری در دنیا گفت: در بخش اوراق بهادار محور مبتنی بر کالای بورس ها، شرکت های سپرده گذاری می توانند نقش آفرینی کنند.

حامد سلطانی نژاد مدیر عامل بورس کالای ایران با اشاره به نوسان اخیر بازار ارز گفت: با توجه به اتفاقات اخیر بازار ارز، اگر بازار مشتقه ارزی در کشور وجود داشت، هر نهادی که به دنبال تنظیم بازار ارز بود براحتی می توانست با اتخاذ یکسری موقعیت (position) فروش در بازار دستکم در سمت عرضه؛ بازار را به تعادل برساند، کما اینکه در بازار نقدی و آتی سکه نیز پیش از این شاهد بودیم. وی گفت: همواره بخشی از تقاضای بازار ارز و سکه ناشی از تقاضای سفته بازی است که بازار مشتقه می تواند این تقاضا را که در بسیاری از اوقات منجر به تحویل کالا نمی شود، به خود جذب کنند. حال اگر این بازار مشتقه وجود داشته باشد جدای از اینکه سلف یا مشتقه (forward and futures) بانکی باشد در شرایطی که بازار می خواهد به سمتی پیش برود که القای کم یابی و افزایش قیمت مصنوعی نشود می توان ریسک های بازار نقدی را به بازار مشتقه انتقال داد. به عبارتی بهتر حجم اسکناس ارز را می توان به تعهد و موقعیت تبدیل کرد و بازار را آرامش داد.

این مقام مسئول عنوان کرد: متولیانسی که به دنبال تنظیم بازار هستند می توانند حتی در بلند مدت که لزوماً به پشتوانه طلا یا ارز نیست بدون نیاز به حجم طلا یا ارز در شرایط فعلی، معادل ارز

افتتاح آزمایشگاه تخصصی پارافین

مدیر روابط عمومی به همراه مهندس رفیعی فر رئیس کمیسیون پارافین به همراه اعضای کارآمد و تاثیرگذار این اتحادیه حضور یافتند.

یکی از دست آورد های این اتحادیه رو نمایی کنند. در این جلسه مهندس اسپندیاری و طارمیان به عنوان دبیرکل اتحادیه اوپکس و

دنیای انرژی: اعضای اتحادیه اوپکس به همراه کمیسیون پارافین این اتحادیه روز دوشنبه ۱۳ دی ماه گرد هم آمدند تا از

رفیع فر رئیس کمیسیون پارافین اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ::

صنایع پارافین در سرانگیزی سقوط قرار دارد

با توجه به حجم سرمایه گذاری های انجام شده توسط تولیدکنندگان پارافین که با وجود تحمل شدیدترین فشارهای اقتصادی در پی تحریم های ناعادلانه بین المللی، افزایش پی در پی نرخ خوراک و رفتارهای غیر شفاف مسئولان امر توانسته اند ایران را از یک واردکننده مطلق به یک مدعی صادرات تبدیل کنند، آیا زمان آن فرا نرسیده است که توجه ویژه ای به این صنعت شود تا علاوه بر جلوگیری از تعطیلی اندک کارخانه های موجود و نیاز دولت به واردات پارافین مانع از دست رفتن سهم مطلق ایران در بازارهای بین المللی شویم؟

چرا اقدامات دولت نتوانست صنعت پارافین کشور را نجات دهد آیا خصوصی سازی صنایع پارافین کشور اقدامی مفید بود؟

همه تولیدکنندگان بر این باور بودند که پس از اجرای خصوصی سازی و واگذاری پالایشگاه های روغن سازی به بخش خصوصی، شاهد شکوفایی صنعت پارافین خواهند شد اما نه تنها این امر محقق نشد بلکه شاهد رویارویی با شرکت هایی شدند که به هیچ وجه یارای رقابت با آنها نبوده و ادامه اعتراضات خود را تهدیدی بر قطع خوراک خود می دیدند، چرا که شرکت های روغن سازی نیز به جرگه تولیدکنندگان پارافین پیوسته اند. اکنون این سوال مطرح می شود که اگر شرکتی خود به عنوان تولیدکننده خوراک عده کثیری از صنایع تبدیلی، مصرف کننده همان خوراک برای تبدیل آن ماده به فرآورده های مشابه باشد، آیا قیمت تمام شده تولید آن محصول نیز برای دو طرف یکسان است؟ قطعاً اینگونه نخواهد بود و این نیز دلیلی بر بیکاری کارخانجات داخلی است. این صنعت با

پس از خصوصی سازی پالایشگاه های روغن سازی از سال ۱۳۸۲ به بعد هر روزه بر مشکلات تامین، تضمین، کمیت و کیفیت خوراک واحدهای پارافین سازی افزوده شده و نحوه قیمت گذاری نیز بدون رعایت مصوبات کارگروه اقتصادی دولت مبنی بر تسری قیمت لوبکات به صنایع پایین دستی اعمال می شود. در نتیجه کلیه دستاوردهای تولید و علی الخصوص بازار آنها، توسط بخش های مختلف مصادره به مطلوب شده یا به صورت قابل ملاحظه ای تضعیف و در اختیار رقیبان خارجی قرار گرفته است. به دلیل صادرات بی رویه خوراک این واحدها به بازارهای هدف، متأسفانه بخش قابل توجهی از فرصت های شغلی ایجاد شده از کشور ما به سایر کشورها منتقل شده است. صنعت پارافین در حالی مجدداً افزایش ناگهانی قیمت خوراک را تجربه می کند که پس از گذشت حدود هشت سال از ارائه مشکلات و راهکارهای جامع پیشنهادی جهت رفع آنها به مسئولان امر می گذرد و هنوز هیچ اقدام موثری صورت نپذیرفته و همچنان صنعت پارافین در سرانگیزی سقوط قرار دارد.

پارافین یکی از نیازهای صنعت کشور محسوب می شود، چرا دولت از این صنعت حمایت نمی کند؟

همانطور که شما اشاره کردید فرآورده های پارافینی نیاز اساسی کارخانجات داخلی هستند و چنانچه توجه ویژه ای به این صنعت نشود، به زودی شاهد تعطیلی کارخانجات فعلی که با حداقل ظرفیت تولید خود فعالیت می کنند، خواهیم بود و ادامه این روند موجب واردات این محصول خواهد شد. حال سوال اینجاست که

صنعت پارافین سازی در ایران بیش از سه دهه قدمت دارد و قبل از آن نیازهای صنایع داخل به انواع پارافین از طریق واردات تامین می شد. پیشکسوتان این صنعت

از ضایعات پالایشگاه های روغن سازی به عنوان خوراک صنایع پارافین سازی اسلک و کس استفاده کرده و روز به روز به ارزش این ماده افزودند، به طوری که در مدت کمی نزدیک به ۱۲۰ واحد پارافین سازی در کشور فعال شد.

واحدهای پارافین سازی به غیر از اسلک و کس که قبال به عنوان سوخت یا مالج استفاده شد و کسهای آفرید پتروشیمی هارانی که نگهداری آن برای شرکت های پتروشیمی معضل بود، جذب کردند. یعنی درواقع واحدهای پارافین سازی به عنوان صنعت دوستدار محیط زیست نسبت به تخلیه مخازن پالایشگاه های روغن سازی و محوطه شرکت های پتروشیمی اقدام کرده و ضایعات دریافتی را به محصولاتی با ارزش افزوده بالا تبدیل می کنند. در همین رابطه و برای بررسی دقیق مسائل و مشکلات صنعت پارافین کشور با سعید رفیعی فر رئیس کمیسیون پارافین اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت و گاز و پتروشیمی به گفتگو نشستیم:

خصوصی سازی صنایع پارافین کشور را چگونه ارزیابی می کنید و مهم ترین چالش پیش روی این صنعت از منظر حضرت عالی چیست؟

میثم محمودی

کیانوش عیاری، مدیرعامل پتروشیمی شیراز:

بیش از نیمی از هزینه‌های پتروشیمی‌ها صرف تامین خوراک می‌شود

ها صرف تامین خوراک می‌شود. در همین حال روند کسب سود در پتروشیمی‌ها در مقایسه با سال‌های گذشته، نزولی بوده و حتی در برخی مجتمع‌ها منفی شده است به همین خاطر باید به سرعت برای رفع چالش فوق تصمیم‌گیری شود.

گفته می‌شود مساله رانت در پتروشیمی‌ها اختلافات جدی را ایجاد کرده است، این موضوع تا چه اندازه صحت دارد و شما به عنوان یکی از مدیران ارشد این صنعت چه پیش‌بینی در خصوص آینده دارید؟

ضمن تشکر از سوال شما باید تاکید کنم که اینکه گفته می‌شود پتروشیمی‌ها رانت دارند، قابل‌پذیرش نیست. در چند سال گذشته روند جذب سرمایه‌گذار تقلیل یافته است که بیانگر به صرفه نبودن قیمت خوراک است. از سویی شرکت ملی صنایع پتروشیمی در چندسال گذشته در کنار ما نبوده و با ما تقابل داشته است.

اماد در خصوص بخش دوم سوال جنابعالی باید بگویم اگر دولت قصد تقابل دارد باید این تقابل کارشناسی باشد نه اینکه با تصمیمات عجولانه و غیرکارشناسی برای بدنه پتروشیمی مشکل ایجاد کند. نرخ خوراک در فرمول ۸٫۵ سنت است اما در واقعیت اگر بررسی مناسبی صورت گیرد متوجه می‌شویم که همان نرخ ۱۳ سنت است.

معتقدم دولت حتی اگر خوراک ارزان به پتروشیمی‌ها بدهد، به دلیل ایجاد اشتغال و ارزش افزوده موفق عمل کرده است. صنعت پتروشیمی صنعت پیشرویی بود، اما به دلیل برخی سیاست‌ها دیگر نمی‌توان این صنعت را پیشرو دانست.

سیامک احمدیان | در حال حاضر با توجه به تک‌نرخی شدن ارز، نرخ خوراک گازی برای شرکت‌ها اقتصادی نخواهد بود از این رو حواشی زیادی بر سر این مسئله ایجاد شده است. مسائلی که بدون شک با تعامل و همکاری میان پتروشیمی‌ها و وزارت نفت قابل حل است. پیشنهاد عمده کارشناسان این است که مشکلات پتروشیمی‌ها با دولت با تعامل و رایزنی حل و فصل شود. اما چالش‌های جدی میان بخش پتروشیمی کشور و دولتی‌ها وجود دارد که تمامی بخش‌های این صنعت را درگیر خود کرده است.

تعیین قیمت مناسب برای پتروشیمی از موضوعاتی است که باید برای رسیدن به آن تصمیم‌سازی شود. در همین راستا و درباره تقابل دولت و پتروشیمی‌ها با یکدیگر نقطه نظر یکی از مدیران پتروشیمی‌ها را جویا شدیم. کیانوش عیاری، مدیرعامل پتروشیمی شیراز از منتقدان بخش دولتی به شمار می‌رود که به سوالات دنیای انرژی پاسخ داده است.

آیا دولت و بخش خصوصی در مساله پتروشیمی‌ها در تقابل با یکدیگر هستند؟

دولت و پتروشیمی‌ها با برنامه و هدف خاص از پیش تعیین شده در تقابل یکدیگر قرار نگرفته‌اند بلکه بر اساس بسیاری از تحلیل‌ها و تصمیمات دولت درباره پتروشیمی کارشناسی شده نیست، از این رو برای پتروشیمی‌ها در درسر ایجاد می‌کند. اینکه گفته شود با تخفیف به پتروشیمی‌ها ۱۶ میلیارد دلار از جیب مردم گرفته می‌شود و به جیب عده‌ای دیگر سرریز می‌شود، صحیح نیست. هم اکنون ۶۰ درصد از هزینه‌های پتروشیمی

توجه به ماهیت تولید محصولات شیمیایی علاوه بر تحمل رنج‌های تولید و تبعیت از مصوبه دولت محترم جهت رعایت مسائل زیست‌محیطی به خارج از شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران نقل مکان کرده و با استقراض از سیستم بانکی کشور نسبت به احداث واحدهای جدید اقدام کرده است به امید اینکه از طریق تولید و عرضه فرآورده‌های پرافینی علاوه بر تامین نیاز داخل، باعث رونق صادرات کشور شوند اما در این باره نیز صنعتگران پرافین کشور متضرر شدند و آنچه برای‌شان باقی ماند، انبوهی از مشکلات اقتصادی، تعطیلی واحدهای نیمه‌جان و مستاصل از پاسخگویی به سیستم بانکی است که هر روزه بر بدهی آنها افزوده خواهد شد. وی در ادامه خاطر نشان کرد: صنایع پرافین‌سازی مدت هشت سال است که خوراک خود را بر خلاف مصوبه کارگروه اقتصادی هیات محترم دولت مورخ ۸۷/۰۹/۱۲ با ارز آزاد تامین کرده و متأسفانه تاکنون کلیه اعتراضات و پیگیری‌های به عمل آمده از مراجع مختلف حکومتی به نتیجه ملموسی نرسیده است ولی اینک که شرکت پخش مبادرت به اعمال نرخ ارز آزاد برای کلیه صنایع پایین‌دستی خود کرده، بلافاصله با اعتراض گسترده و به حق صنایع پایین‌دستی مواجه شده و لذا نسبت به اصلاح فوری بخشنامه مورد نظر اقدام کرد در نتیجه صنایع پرافین‌سازی نیز برای چندمین بار درخواست خود را برای اعمال همین شرایط برای تعیین نرخ خوراک خود تکرار کرده و توقع دارد اکنون که عواقب چنین سیاست‌هایی برای صنایع و پالایشگاه‌های میانی مشخص شده، از اعمال نرخ ارز آزاد در خوراک صنایع پرافین‌سازی جدا خودداری کرده و فرمول قیمت‌گذاری خوراک مطابق با مصوبه کارگروه اقتصادی هیات دولت توسط پالایشگاه‌های روغن‌سازی رعایت و اجرایی شود.

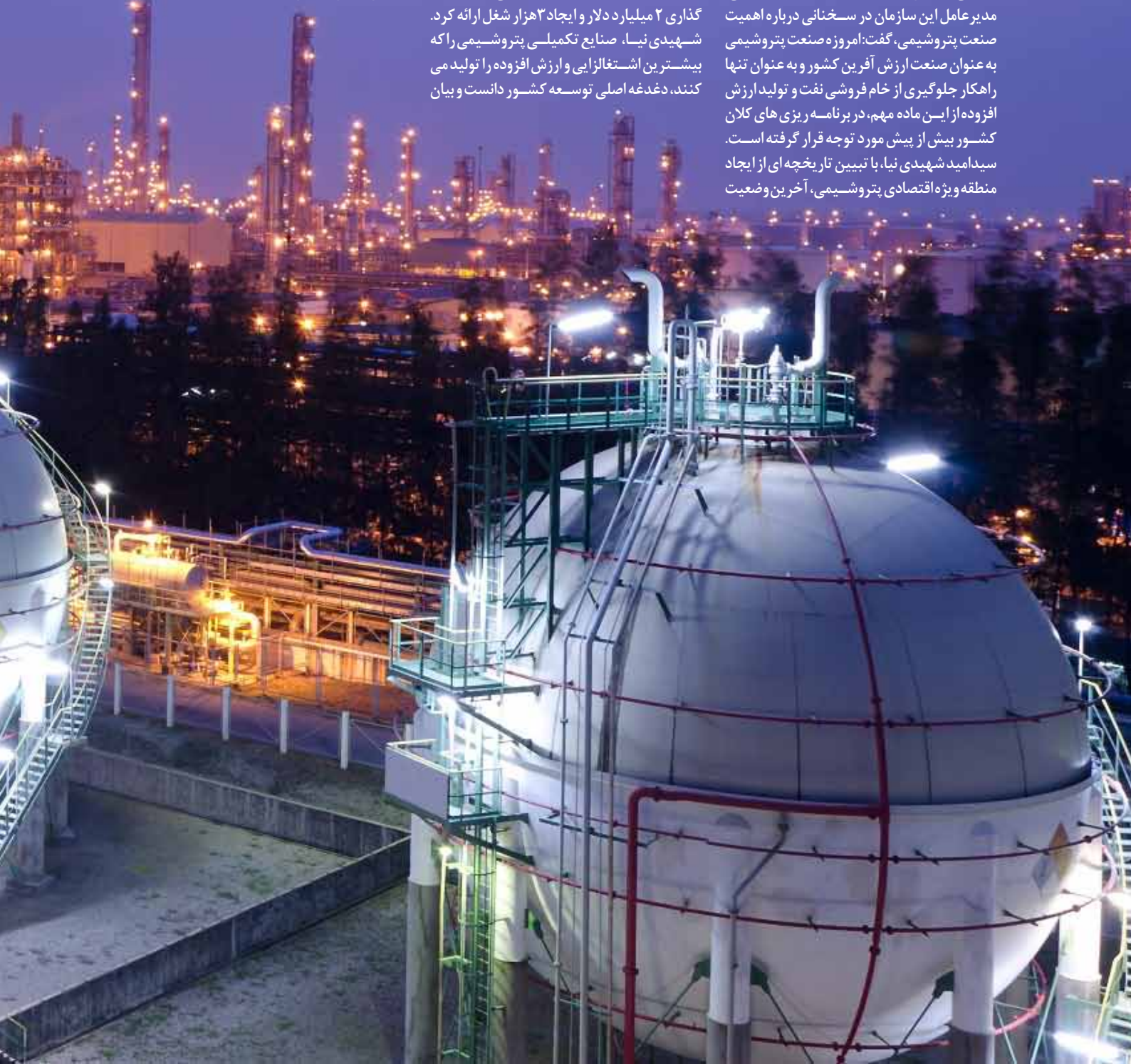
همه تولیدکنندگان بر این باور بودند که پس از اجرای خصوصی‌سازی و واگذاری پالایشگاه‌های روغن‌سازی به بخش خصوصی، شاهد شکوفایی صنعت پرافین خواهند شد اما نه تنها این امر محقق نشد بلکه شاهد رویارویی با شرکت‌هایی شدند که به هیچ وجه یارای رقابت با آنها نبوده و ادامه اعتراضات خود را تهدیدی بر قطع خوراک خود می‌دیدند، چراکه شرکت‌های روغن‌سازی نیز به جرگه تولیدکنندگان پرافین پیوسته‌اند

سرمایه گذاری ۲ میلیارد دلاری برای ساخت ۲۲ طرح در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی

کرد: در این حوزه، ۲۶ طرح با سرمایه مورد نیاز ۳۶۰۰ میلیارد تومان و برآورد ایجاد ۱۳۰۰ شغل جدید، امکان سنجی اقتصادی شده و آماده واگذاری به فعالان بخش خصوصی و صنعتگران است. وی از برنامه دولت برای توسعه پتروشیمی در برنامه ششم توسعه گفت و خاطر نشان کرد: سرمایه گذاری مناسبی برای ایجاد ظرفیت ۷.۵ میلیون تن محصول بالادستی، میانی و تکمیلی در برنامه ششم توسعه پیش بینی شده است؛ عمده این طرح ها در حوزه زنجیره طرحه ای متانول، پروپان، بوتان، اتیلن، بنزن و تبدیل متانول به پروپیلن

این قطب صنعت پتروشیمی کشور را به لحاظ میزان سرمایه گذاری، ظرفیت تولید و اشتغالزایی تشریح کرد: ایجاد ظرفیتی معادل ۲۶ میلیون تن تولید محصولات پتروشیمی در سه حوزه بالادست، میانی و پایین دست و ایجاد ۳۰ هزار شغل مستقیم، دستاوردی است که با ۱۷ میلیارد دلار سرمایه گذاری، ظرف ۱۹ سال گذشته در مساحتی به وسعت ۴۳ هکتار حاصل شده است و این میزان، ۴۳ درصد از سهم پتروشیمی کشور می باشد. وی پس از آن، اطلاعاتی در خصوص ۲۲ طرح در حال احداث (از ۲۰ تا ۹۹ درصد پیشرفت فیزیکی) با سرمایه گذاری ۲ میلیارد دلار و ایجاد ۳ هزار شغل ارائه کرد. شهیدی نیا، صنایع تکمیلی پتروشیمی را که بیشترین اشتغالزایی و ارزش افزوده را تولید می کنند، دغدغه اصلی توسعه کشور دانست و بیان

(۲۲ طرح توسعه ای (از ۲۰ تا ۹۹ درصد پیشرفت فیزیکی) با سرمایه گذاری ۲ میلیارد دلار و امکان ایجاد ۳ هزار شغل در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی در حال ساخت است. حجت اله میرزایی معاونت امور اقتصادی و برنامه ریزی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اس هیئتی بلند پایه از منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی بازدید کرد و مورد استقبال مسئولین شهری، استانی و مدیر عامل و مدیران ستادی سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی قرار گرفت. بر اساس گزارش روابط عمومی سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، مدیر عامل این سازمان در سخنانی درباره اهمیت صنعت پتروشیمی، گفت: امروزه صنعت پتروشیمی به عنوان صنعت ارزش آفرین کشور و به عنوان تنها راهکار جلوگیری از خام فروشی نفت و تولید ارزش افزوده از این ماده مهم، در برنامه ریزی های کلان کشور بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. سیدامید شهیدی نیا، با تبیین تاریخچه ای از ایجاد منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، آخرین وضعیت

و تاب آور و ارزش را خواهیم داشت. وی در پایان، آمادگی این وزارت خانه در تدوین نظام نامه ای جهت مسئولیت های اجتماعی را اعلام کرد.

مدیر عامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی در ادامه سخنان معاونت امور اقتصادی و برنامه ریزی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ضمن تایید ضرورت توجه به مسئولیت های اجتماعی

اشاره کرد: این دغدغه همیشگی صنعت پتروشیمی بوده و از گذشته سعی بر این بوده که توجه کافی به مسائل پیرامونی وجود داشته باشد و اکنون علی رغم خصوصی سازی، اقدامات شایانی در حال انجام است ولی جهت دستیابی به توسعه پایدار تمامی سازمان های ذیربط در حوزه استان و شهرستان نیز باید این امر را سرلوحه کار خود داده تا با مشارکت صنعت به هدف خود نایل آییم.

منطقی و عقلایی در گذشته به ثمر رسیده است و انجام طرح های آینده، نسبت به توجه به حوزه مسئولیت های اجتماعی و نگاه ویژه به محیط زیست پیرامونی و توسعه اجتماعی و شهری، کاهش فقر، افزایش فرصت های شغلی، تلاش برای توسعه نظام اجتماعی، حمایت از توسعه فناوری و نوآوری و شایسته سالاری و حفظ محیط زیست و پیگیری برای تدوین نظام نامه ای خاص برای مسئولیت های اجتماعی پرداخت.

معاونت امور اقتصادی و برنامه ریزی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: قطعاً با دور اندیشی قابل توجه این سرمایه گذاری صورت گرفته و مسیر طولانی آن پیش بینی گردیده است. وی همچنین تداوم سرمایه گذاری در صنایع پایین دستی را مهم و جدی و در فضای بعد از برجام نقطه قوت این منطقه را تکمیل زنجیر ارزش و توسعه فاز دوم منطقه دانست.

وی بیان کرد: در صنعت بالادستی هدف اشتغال نیست بلکه عرصه رشد اقتصادی کشور می باشد و با تکمیل زنجیر ارزش در برنامه ششم، امر اشتغالزایی محقق خواهد گردید و آن زمان، مایک اقتصاد مقاوم

هستند. مدیر عامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، تنها محدودیت این منطقه برای توسعه صنایع را محدودیت زمین برای واگذاری اعلام کرد و گفت: در حال حاضر تقریباً ۱۵ درصد از مساحت منطقه، زمین خالی داریم که عمدتاً برای طرح های پایین دست و کوچک مناسبند؛ بنابراین موضوع طرح توسعه منطقه ویژه در دستور کار شرکت ملی صنایع پتروشیمی و سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی قرار گرفته است.

سیدامید شهیدی نیا، گفت: این منطقه در راستای توسعه پایدار و حفظ محیط زیست به احداث فضای سبز به میزان ۹۲ هکتار اقدام، همچنین با احداث ۷۳ هکتار فضای سبز توسط پتروشیمی هادر فضای داخلی شرکت ها میزان فضای سبز در کل منطقه به ۱۶۵ هکتار افزایش یافته است. همچنین در راستای صیانت از محیط زیست احداث ۵ تصفیه خانه صنعتی و نصب ۱۵۰ آنالایزر را تفکری به سوی صنعت سبز دانست.

دکتر میرزایی ضمن تشکر از فعالیت های توسعه صنعتی انجام شده در منطقه که با برنامه ریزی

حسن خسرو جردی رئیس هیات مدیره کنسرسیوم ساخت پالایشگاه های برون مرزی :

قدرت ایران در افزایش صادرات فرآورده های نفتی است نه نفت خام

نشست ۱۷۱ اوپک و نتایج آن با تعبیر و تفاسیر مختلف مواجه شده است، به طوری که عده ای سهم موفقیت ایران را از این نشست بالا می دانند و عده ای این موفقیت را مختص کشوری خاص نمی دانند و آن را تصمیم جمعی اوپک تلقی می کنند. با این وجود حسن خسرو جردی که سابقه طولانی در صنعت نفت ایران دارد، توافقات جلسه اخیر اوپک را موفقیتی برای هیچ یک از کشورهای عضو اوپک نمی داند و بر این باور است که برندگان اصلی این نشست کشورهای غربی و آمریکا هستند که به دلیل رهایی از ورشکستگی شرکت های بزرگ مصلحت را افزایش قیمت نفت خام دانسته اند و با بازیگری عربستان به اهداف شان در این سازمان نایل می شوند. خسرو جردی که هم اکنون رئیس هیات مدیره پالایشگاه ایران - اندونزی، رئیس شورای همکاری اقتصادی ایران و آفریقا و رئیس هیات مدیره کنسرسیوم ساخت پالایشگاه های برون مرزی است و در رزومه کاری خود رئیس هیات مدیره اتحادیه صادر کنندگان فرآورده های نفتی را نیز دارد، بر این باور است که آنچه برای ایران قدرت زا است، صادرات نفت خام یا خام فروشی نفت نیست، بلکه افزایش تولید فرآورده های نفتی و صادرات آن است که می تواند ایران را به کشوری قدرتمند در سطح منطقه و جهان تبدیل کند. دلایل این کارشناس را در گفت و گوی زیر بخوانید.

تولید نفت برای کشورهای عضو اوپک ایجاد قدرت می کند و این قدرت به خوبی قابل مشاهده است. افزایش تولید ایران در کوتاه مدت بود که امکان افزایش نفت خام را برای ایران تا سقف ۹۰ هزار بشکه ایجاد کرد. شما این قدرت را نادیده می گیرید؟

قدرتی که در آن تصمیم گیرندگان افراد دیگری باشند، قدرت نیست. ایران با افزایش تولید نفت خام قدرتمند نمی شود، بلکه آنچه ایران را به قدرت می رساند افزایش تولید و صادرات فرآورده های نفتی است. ایران در نهایت خوش بینی بتواند به ۱۵ تا ۲۰ کشور نفت صادر کند، اما در صورت توان صادرات فرآورده های نفتی، حداقل ۲۰۰ کشور در دنیا خریدار آن می شوند. از سویی نفت دچار تحریم می شود، اما فرآورده های نفتی نه، به همین دلیل است که من به جد مخالف خام فروشی هستم و بر این باورم که باید برنامه ریزی کنیم تا در کمتر از یک دهه پالایشگاه های داخلی و خارجی متعددی را بسازیم تا به جای نگرانی از تحریم ها، علاوه بر چندین برابر کردن درآمدهای کشور، وابستگی به درآمدهای نفتی را به حداقل برسانیم. برای اثبات این گفته خودم به کشور چین و سنگاپور اشاره می کنم که چگونه برای ساخت پالایشگاه برنامه ریزی کردند.

پیشنهاد شما برای جلوگیری از خام فروشی چیست و آیا بخش خصوصی که متولی اصلی فرآورده های نفتی است توان مالی سرمایه گذاری در این بخش را دارد؟

مسئولان باید به جای صادرات نفت خام، به توسعه پالایشگاه ها بپردازند و برای این امر کافی است به بخش خصوصی اعتماد کنند. بخش خصوصی و دولت هر دو بودجه ای برای سرمایه گذاری مستقیم در داخل و حتی خارج از کشور ندارند، اما بخش خصوصی توان جذب سرمایه گذاری و ایجاد کنسرسیوم با حضور شرکت های مختلف را دارد؛ توانی که از عهده دولت خارج است. اگر در کنار توسعه تولید نفت خام، توسعه پالایشگاه ها را در داخل و خارج از کشور مهیا سازیم قدرت سیاسی برای کشور ایجاد خواهد شد. دولت ۳۰ درصد از بودجه پالایشگاه های داخل و ۱۰ درصد از بودجه پالایشگاه های خارج از کشور را تامین کند، بخش خصوصی مدیریت تامین اعتبار هزینه ها را به خوبی بر عهده خواهد گرفت. هم اکنون بخش خصوصی در اندونزی پالایشگاهی با کنسرسیومی از سرمایه گذاران خارجی در دست اقدام دارد.

بسیاری از کارشناسان بین المللی نظری مخالف شما دارند و به جایگاه اوپک در تعیین قیمت نفت تاکید دارند، سهم بالای اوپک از بازار قابل کتمان نیست.

باید واقع بین بود. آنچه بازار نفت را هدایت می کند، سیاست های غیروپکی است، وقتی بانک ها در صنعت نفت سرمایه گذاری می کنند، تحول عظیمی در صنعت نفت ایجاد می شود و زمانی که تصمیم می گیرند در صنایع غیرنفتی سرمایه گذاری کنند، رکود در صنعت نفت را می بینیم. بازی غرب و آمریکا با کشورهای عضو اوپک به وضوح قابل رویت است.

سیاست شرکت های نفتی دنیا به خصوص شرکت های غیرمتعارف آمریکا اوپک را دچار چالش و بحران می سازد و آن را نجات می دهد. اگر امروز شاهد افزایش مجدد قیمت نفت هستیم و به محض تصمیم اخیر اوپک پنج دلار قیمت نفت افزایش می یابد، به دلیل ورشکستگی شرکت های بزرگ نفتی و شرکت های غیرمتعارف آمریکا است. نباید خودمان را فریب دهیم.

اینکه بودجه اکثر کشورهای عضو اوپک به نفت وابسته است، خطرناک است این وابستگی در بودجه ایران نیز مشهود است. وقتی با افزایش چند دلار، پروژه های عمرانی و اقتصادی رونق می یابند یا دچار رکورد می شوند، نگران کننده است.

دستآورد ایران در نشست ۱۷۱ اوپک چه بود؟

اینکه گفته می شود ایران در این نشست موفقیتی بیش از سایر کشورهای عضو اوپک داشته را نمی پذیرم، زیرا بر این باور هستم که در نشست اخیر اوپک هیچ کشوری برنده واقعی نبود و همه اعضا بازپچه سیاست های کشورهای غربی و آمریکا شدند و در این میان کشور عربستان همانند همیشه به خوبی برای عملیاتی شدن این سیاست بازیگری کرد. پشت پرده اوپک است که بعد از سال ۱۹۷۳ تاکنون این سازمان را هدایت کرده است.

اوپک بعد از سال ۱۹۷۳ و کمی در سال ۱۹۷۵ هرگز در بازار نفت بازیگر اصلی نبوده است، زیرا با وجود افزایش عرضه در سال ۲۰۰۷ میلادی قیمت نفت خام به ۱۴۸ دلار می رسد که غیر قابل تصور بود. این عدم هماهنگی میان عرضه و تقاضا به خوبی نشان داد که قیمت نفت خام در

دستان عده ای خاص است. کشورهای غربی به خصوص آمریکا امید داشتند که تحریم های جدیدی علیه ایران وضع خواهد شد و این تحریم ها مانع از آن خواهد شد که توان تولید نفت ایران بیش از الان شود، از این رو ایران هرگز مهره مهم و تاثیرگذار در بازار نفت خام نخواهد بود. اگر به برنامه تولید نفت خام اوپک و سهم آن از بازارهای جهانی توجه کنیم به این مهم دست می یابیم.

خود را برای سرمایه گذاری اعلام کرد.

اما تولید کنندگان اتان می گویند با این نرخ خوراک آنها سودی نمی برد نظر شما در این خصوص چیست؟

تمامی واحدهای پتروشیمی با خوراک اتان، حداقل ۲۵ تا ۳۰ درصد حاشیه سود دارند و برخی نیز حاشیه بالایی دارند. خوراک اتان با متان دو مقوله مجزا هستند و نمی توان فرمول تعیین قیمت اتان را بر اساس ارزش حرارتی تعیین کرد. در همین حال باید تاکید کنم که شرکت های هندی برای طرح احداث واحدهای اوره، آمونیاک و متانول در بندر چابهار تمایل دارند، اما آنها به دنبال خرید گاز ۴ تا ۵ سنتی به عنوان خوراک برای توسعه پتروشیمی در بندر چابهار بودند که ما با این پیشنهاد هندی ها موافقت نکردیم، زیرا بر این باوریم که نمی توانیم برای توسعه پتروشیمی ارزان فروشی خوراک داشته باشیم. گاز مفت ۵ سنتی به هندی ها برای ساخت پتروشیمی در ایران نمی دهیم.

و به عنوان سوال پایانی می خواهیم بدانیم پروژه های GTL در چه شرایطی هستند آیا پیشرفت های صورت گرفته بر اساس برنامه است؟

GTL اولویت ما نیست، ما سوخت های ارزان تری داریم. GTL بازارهای خاص خود را دارد، زیرا سوخت پاک و ارزان است. سال ها پیش با شرکت شل مطالعاتی در این زمینه انجام دادیم و هزینه هایی نیز داشتیم اما به دلیل تحریم ها این شرکت در نهایت با کشور قطر همکاری کرد. توسعه صنایع پتروشیمی در سواحل جنوبی کشور همچون بندر چابهار، قشم، لاوان، عسلویه به دلیل در اختیار داشتن خوراک و نزدیکی به آب دریا از دیگر برنامه های اولویت توسعه صنعت پتروشیمی است. باید اشاره کنم که امسال حدود ۸,۵ میلیون تن به ظرفیت تولید پتروشیمی ایران افزوده می شود و سال آینده با بهره برداری از طرح های جدید پتروشیمی حدود ۵ میلیون تن ظرفیت جدید در صنعت پتروشیمی در مدار بهره برداری قرار خواهد گرفت. تمامی مجوزهای جدید برای توسعه صنعت پتروشیمی بر پایه قیمت گاز طبیعی صادر شده است. همچنین تا پایان سال ۹۵ طرح MEG مروراید، فاز دوم پتروشیمی کاویان، طرح توسعه پتروشیمی کارون، کردستان، واحد تخت جمشید پارس عسلویه، فاز توسعه سوم پتروشیمی پردیس، پلی استایرن انتخاب و بخش هایی از خط لوله اتیلن غرب به بهره برداری و تولید محصول می رسند، همچنین پیش بینی می شود از سال آینده مجتمع پتروشیمی متانول کاوه، فاز اول پتروشیمی بوشهر، فاز اول پتروشیمی دماوند، پتروشیمی مرجان و واحد اتیلن پتروشیمی ایلام به بهره برداری برسند.

آیا قیمت خوراک پتروشیمی در ایران ارزان است؟ این مسئله موجب جذب سرمایه گذاران خارجی شده که نمونه عینی آن شرکت توتال است که

مهدی خرائی پول

قصد ساخت دو پتروشیمی در ایران را دارد، با این حال وزارت نفت خوراک مفت به هیچ سرمایه گذار به خصوص هندی ها نمی دهد. این موارد تنها بخشی از سخنان معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی است. در همین رابطه و برای بررسی دقیق تر این موضوع با مرضیه شاهدایی به گفتگو نشستیم:

بحث های متنوعی در خصوص آینده صنعت پتروشیمی جمهوری اسلامی ایران مطرح است برخی تکیه بر سرمایه گذاری های خارجی را امری مهم تلقی می کنند و برخی بخش خصوصی موجود و دولت را دارای ظرفیت های کافی می دانند در این خصوص نظر شما به عنوان سکان دار این صنعت چیست؟

متأسفانه برخی از سرمایه گذاران طرح های متنوعی را برای توسعه پتروشیمی نهایی و اجرای این طرح ها را بر اساس اولویت های خودشان درجه بندی کرده اند. این اقدام موجب شده پتانسیل های کشور معطل بماند و سرمایه گذاران دیگر نتوانند از ظرفیت های موجود بهره مند شوند. نباید از نظر دور داشت که تولید برخی از محصولات پتروشیمی به حالت اشباع رسیده است، یکی از واحدهای اوره و آمونیاک پتروشیمی شیراز تعطیل شد، زیرا بازار به اشباع رسیده است. واحدهایی را که پیشرفت فیزیکی آنها بیش از ۴۰ درصد است به اتمام خواهیم رساند اما طرح هایی را که تولید محصولات شان به اشباع رسیده متوقف خواهیم کرد.

در خصوص سرمایه گذاری های خارجی می خواهیم دقیق تر بدانیم سفر شما به آلمان چه نتیجه ای در بر داشت؟

خوشبختانه تفاهم نامه های خوبی به امضا رسیده است که امیدواریم به نتیجه برسد. شعبه اروپایی شرکت UOP برای انعقاد تفاهم نامه و انتقال دانش فنی به زودی به ایران خواهد آمد. همچنین شرکت توتال فرانسه قرار است دو واحد اتان کراکر و پلی اتیلنی احداث کنند. می خواهیم این نکته را نیز در خصوص ادعاهای که در مورد بالا بودن نرخ خوراک اتان مطرح است اضافه کنم که این نظرات را نمی پذیرم و معتقدم با قیمت کف ۲۲۰ دلار خوراک اتان، همچنان سرمایه گذاران علاقه مند به سرمایه گذاری هستند که نمونه آن شرکت توتال است، البته شرکت شل انگلیس نیز علاقه مندی

مرضیه شاهدایی:

پتروشیمی
هایی که
محصولاتشان
در بازار اشباع
شده را تعطیل
می کنیم

شیل ها بازار بخش خصوصی ایران را تحت شعاع قرار می دهند

حسین یادگاری، پژوهشگر ارشد موسسه

مطالعات بین المللی انرژی | یکی از مهم ترین تحولاتی که در فناوری تولید LTO ایجاد شده، به کارگیری شکست هیدرولیکی چند مرحله ای است.

با ابداع این روش، ذخایر قابل استحصال این نفت خام افزایش یافته است. در واقع ماهیت انقلاب شیل های نفتی اشاره به بهینه سازی و افزایش ضریب باز یافت از منابع موجود نفت خام های غیر مرسوم با استفاده از این نوع تکنولوژی دارد. تولید نفت خام غیر مرسوم LTO در هفت منطقه در ایالات متحده آمریکا انجام می شود. در سال های اخیر بیشترین سهم تولید LTO در سه منطقه پر مین و ایگل فورد و پیکن بوده، نمودار شماره (۱) را ملاحظه کنید.

در نمودار شماره (۲) روند تولید LTO در سه منطقه اصلی آمریکا ارائه شده است. همان طور که ملاحظه می شود از ژانویه سال ۲۰۰۷ تا ژوئن سال ۲۰۰۸ روند تولید تقریباً در سطح حدود یک میلیون بشکه در روز قرار داشت و تا ژانویه سال ۲۰۱۰ در حدود ۲۰۰ هزار بشکه در روز به این رقم اضافه شد. اما از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۱۴

به افزایش شدید قیمت نفت خام تولید LTO جهش قابل توجهی داشته و به بیش از چهار میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در روز رسید. با وجود این که قیمت نفت خام از ژوئیه سال ۲۰۱۴ روند کاهشی قابل توجهی پیدا کرد اما رشد تولید LTO تا پایان سال ۲۰۱۴ ادامه داشت. در سال ۲۰۱۵ تولید با نرخ کاهنده ادامه یافت و تا ماه مه ۲۰۱۶ به حدود چهار میلیون و ۳۷۰ هزار بشکه در روز رسید.

روند تغییرات سطح قیمت نفت خام و تولید LTO در سه منطقه اصلی آمریکا طی سال های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ کرد نمودار ۲. روند تولید LTO در آمریکا، ۲۰۱۶-۲۰۰۷، بشکه در روز در نمودار شماره (۳) ارائه شده است. همان طور که مشاهده می شود درصد تغییرات قیمت نفت خام طی این سال ها زیاد بوده و در محدوده منفی ۲۸ تا مثبت ۲۳ قرار دارد.

با توجه به آمارها ملاحظه می شود که تولید تنها در دو مقطع رشد منفی داشته است. مقطع یکم دسامبر سال ۲۰۰۸ تا ژوئن سال ۲۰۰۹ است، که در پی بحران اقتصاد جهانی و کاهش تقاضا، قیمت نفت خام کاهش یافت و مقطع بعدی نیز

از ابتدای سال ۲۰۱۵ آغاز شده و تا ماه مه ۲۰۱۶ ادامه داشته است. علت کاهش تولید در این دوره نیز کاهش شدید قیمت نفت خام در اثر کاهش رشد اقتصاد جهانی، افزایش مازاد عرضه و کاهش تقاضای نفت بوده است. در واقع در سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶ تولید LTO نوساناتی داشته، اما روند رشد مثبت بوده است. به عبارت بهتر روند تولید طی این سال ها تقریباً روند با ثباتی داشته است.

در واقع نمودار شماره (۳) نشان می دهد که با وجود نوسان شدید قیمت نفت خام، تولید تقریباً روند با ثباتی داشته و با شرایط نامناسب قیمت نفت خام در مقایسه با سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴ حفظ سطح تولید ممکن شده است. در ادامه به مهم ترین دلایلی (افزون بر استفاده از فناوری شکست هیدرولیکی) که سبب شده تولید LTO در آمریکا علی رغم کاهش شدید قیمت در سطح ثابتی ادامه یابد اشاره می کنیم.

منحنی تولید نفت خام غیر مرسوم

مطالعات موجود نشان می دهد که تولید نفت خام غیر مرسوم در اولین سال تولید وابستگی

در مجموع عوامل کلیدی که در افزایش تولید LTO در امریکا نقش داشته‌اند به شرح ذیل هستند:

- فناوری پیشرفته حفاری افقی با فناوری شکست هیدرولیکی چند مرحله‌ای و استفاده از پدهای حفاری چند چاهه، منحنی تولید LTO و وجود تعداد زیاد چاه‌های حفر شده تکمیل نشده.

- حضور شرکت‌های خدماتی بسیار بزرگ و کارآمد که دکل‌های حفاری را با قیمت‌های رقابتی فراهم می‌کردند.

- حضور موسسه‌های مالی داخلی نمودار و موثر. شرکت‌های خصوصی و سرمایه‌گذار و مشتاق تامین مالی.

- زیرساخت‌های میان‌دستی و پایین‌دستی توسعه یافته و تامین آب کافی.

- شرایط مناسب سرمایه‌گذاری و سهولت دریافت مجوز که براحتی اجازه ورود هزاران شرکت نفتی را فراهم می‌کرد.

- شرایط مالیاتی و قوانین نظارتی مناسب.

- نیروی کار زیاد، ماهر و در دسترس.

- ثبات قوانین و مقررات.

ارتباط کاهش تولید و کاهش دکل‌ها

• نوسان‌های قیمت نفت خام در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ زیاد بود، اما تولید LTO در امریکا تنها در دو مقطع کاهش یافته است.

مقطع نخست دسامبر سال ۲۰۰۸ تا ژوئن سال ۲۰۰۹ می‌باشد، که در پی بحران اقتصاد جهانی و کاهش تقاضا، قیمت نفت خام کاهش یافت و مقطع بعدی نیز از ابتدای سال ۲۰۱۵ شروع شده و تا ماه می ۲۰۱۶ ادامه داشته است. علت کاهش تولید در این دوره نیز کاهش شدید قیمت نفت خام در اثر کاهش رشد اقتصاد جهانی، افزایش مازاد عرضه و کاهش تقاضای نفت بوده است. در واقع افزایش مهارت‌های فنی و تجربه در تولید نفت خام غیرمرسوم، انعطاف‌پذیری تولیدکنندگان LTO را در زمان کاهش قیمت افزایش داده است.

• ارتباط میان کاهش تعداد دکل‌ها و کاهش تولید، خطی نبوده و به عواملی چون افزایش کارایی، توانایی فنی تولیدکنندگان و انتقال دکل‌ها به مناطق با بازدهی بیشتر نیز بستگی دارد.

• در شرایط فعلی بازار نفت که قیمت‌های نفت خام در سطح پایینی قرار دارند و چشم‌انداز مناسبی تا پایان سال ۲۰۱۶ وجود ندارد، تولیدکنندگان نفت خام غیرمرسوم در امریکا با چالش حفظ سطح تولید مواجه هستند. در این شرایط تقاضا برای فناوری‌های نو به منظور کاهش سطح هزینه تولید بسیار اهمیت خواهد داشت.

میلیون بشکه در روز رسید. با تداوم روند نزولی قیمت‌ها از ژانویه ۲۰۱۵ تعداد دکل‌های حفاری به شدت کاهش یافت و از حدود هزار عدد در دسامبر سال ۲۰۱۴ به بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد روند تولید نفت خام غیرمرسوم به ویژه LTO در جهان روبه افزایش است. اما با توجه به شرایط قیمت نفت خام و تکنولوژی‌های مورد نیاز، بیشترین رشد تولید این نوع نفت خام در امریکا اتفاق خواهد افتاد و رشد کمی نیز در سایر نقاط جهان نظیر آرژانتین و روسیه اتفاق خواهد افتاد. در کردار شماره (۶) روند تولید LTO در امریکا در مناطق مختلف تا سال ۲۰۲۰ ارائه شده است. با توجه به این کردار ملاحظه شکل ۱، نمونه‌ای از پدهای حفاری چندچاهه ۲۰۰۸ عدد در ماه مه ۲۰۱۶ کاهش یافت. این کاهش به دلایل کاهش قیمت جهانی نفت خام، افزایش کارایی دکل‌ها، پیشرفت تکنولوژی حفاری افقی و افزایش ضریب برداشت و استفاده از پدهای حفاری چند چاهه بوده است. با این وجود میزان تولید در فاصله دسامبر ۲۰۱۴ تا ماه مه ۲۰۱۶ حدود ۳۶۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت. در واقع این روند نشان دهنده افزایش کارایی دکل‌های موجود و بهبود تکنولوژی مورد استفاده در استخراج و تولید LTO در این کشور است. این وضع در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ کاملاً مشهود است زیرا علی‌رغم کاهش شدید تعداد دکل‌های حفاری روند صعودی تولید حفظ شده است. این روندها نشان دهنده افزایش بهره‌وری دکل‌های حفاری در زمان حفاری و تعداد چاه‌های حفر شده در مقایسه با سال‌های اولیه تولید است و هم‌چنین به معنای افزایش کارایی و بهره‌وری در تولید از چاه‌های حفر شده به دلیل بهبود تکنولوژی مورد استفاده است.

بررسی‌های نشان می‌دهد روند تولید نفت خام غیرمرسوم به ویژه LTO در جهان روبه افزایش است. اما با توجه به شرایط قیمت نفت خام و فناوری‌های مورد نیاز، بیشترین رشد تولید این نوع نفت خام در امریکا اتفاق خواهد افتاد و رشد کمی نیز در سایر نقاط جهان نظیر آرژانتین و روسیه اتفاق خواهد افتاد. در کردار شماره (۶) روند تولید LTO در امریکا در مناطق مختلف تا سال ۲۰۲۰ ارائه شده است. با توجه به این نمودار ملاحظه می‌شود که تولید از اواخر سال ۲۰۱۶ تا سال ۲۰۱۸ افزایش خواهد یافت و پس از آن با نرخ رشد کمتری تا سال ۲۰۲۰ به روند صعودی خود ادامه خواهد داد و تقریباً به سطح ۵/۵ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. هم‌چنین رشد تولید LTO تا سال ۲۰۲۰ به حداکثر خود می‌رسد و پس از آن با نرخ کاهنده تا سال ۲۰۴۰ ادامه خواهد یافت که سطح تولید در سال ۲۰۴۰ در مقایسه با سال ۲۰۲۰ در حدود یک میلیون بشکه در روز کمتر خواهد بود.

زیادی به قیمت دارد. زیرا در سال اول تولید در حدود ۶۰ تا ۹۰ درصد از تولید اولیه کاسته می‌شود و این مسئله هزینه تولید را افزایش می‌دهد. بنابراین اگر قیمت نفت خام ثبات داشته باشد این افزایش هزینه با تداوم تولید در سال‌های بعد جبران خواهد شد. نمودار شماره (۴) یک نمونه از روند تولید نفت خام غیرمرسوم را طی پنج سال نشان می‌دهد.

چاه‌های تکمیل نشده

بحث مهم دیگری که در زمینه پتانسیل تولید LTO در امریکا مطرح است وجود تعداد زیاد چاه‌های حفر شده است که مرحله تکمیل آنها به دلیل کاهش قیمت نفت خام انجام نشده است. با توجه به نمودار شماره (۵) مشخص می‌شود که عمده آنها در سه منطقه اصلی تولید LTO یعنی پرمان، ایگل‌فورد و بیکن قرار دارند. براساس مطالعات انجام شده میان میانگین بهره‌وری چاه و تعداد چاه‌های تکمیل نشده ارتباط مستقیم وجود دارد به طوری که با افزایش روند تکمیل آنها ظرفیت بالایی برای افزایش تولید به وجود می‌آید و حجم تولید به سرعت افزایش خواهد یافت. این مسئله نیازمند قیمت مناسب و ثبات قیمت است. قیمت مناسب نیز قیمتی است که هزینه‌های عملیاتی را پوشش دهد. اما ثبات قیمت بیشترین انگیزه را به تولیدکنندگان برای اجرای مرحله تکمیل چاه می‌دهد.

افزایش بهره‌وری دکل‌های حفاری

در نمودار شماره (۶) تغییرات ماهانه تولید LTO با تغییرات تعداد دکل‌های حفاری در سه منطقه اصلی امریکا از فوریه سال ۲۰۰۷ تا ماه مه سال ۲۰۱۶ ارائه شده است.

همانطور که ملاحظه می‌شود در کل دوره مورد بررسی، نوسانات تعداد دکل‌های حفاری شدیدتر از نوسانات تولید LTO بوده است. نخستین کاهش شدید در تعداد دکل‌ها مربوط به سال ۲۰۰۸ از ماه‌های سپتامبر و اکتبر می‌شود که همراه با کاهش شدید قیمت نفت خام از حدود ۱۰۴ دلار برای هر بشکه به ۷۷ دلار برای هر بشکه کاهش یافت که باعث شد تعداد دکل‌های حفاری فعال در سه منطقه اصلی تولید نفت خام غیرمرسوم امریکا از ۴۲۹ به ۱۷۲ عدد کاهش یابد. سطح تولید نیز بیش از ۴۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت. از ماه آوریل ۲۰۰۹ که قیمت‌ها روند صعودی به خود گرفت و تعداد دکل‌های حفاری با نرخ فزاینده افزایش یافت و در ژوئیه ۲۰۱۲ به بیش از هزار عدد رسید. در سال ۲۰۱۲ استفاده از پدهای حفاری چند چاهه و افزایش کارایی در حفاری باعث کاهش اندکی در تعداد دکل‌ها شد اما روند تولید، صعودی بود به طوری که در دسامبر ۲۰۱۴ تولید به ۷۳۰/۴

مهدی عسلی نماینده سابق ایران در اوپک:

عراقی‌ها بیشتر از ما صادر می‌کنند

که تا چند سال پیش کمتر از ایران تولید نفت خام داشت.

وی با بیان اینکه برای بررسی جایگاه سیاسی ایران در بازار نفت به مولفه‌های متعددی نیاز است که نمی‌توان به راحتی در این زمینه اظهار نظر کرد: میزان تولید نفت خام ایران در مقایسه با کشورهای عضو اوپک، میزان صادرات نفت خام و سهم ایران از بازارهای نفت تعیین کننده جایگاه ایران در بازارهای نفت خام است. در فضای کنونی ایران سهم اندکی دارد، اما این نکته مهم را باید به خاطر داشت که هزینه تولید نفت خام در ایران نسبت به سایر کشورها بسیار پایین است و این مسئله به خودی خود برای کشور قدرت ایجاد می‌کند.

در حال حاضر اوپک روزانه ۳۴ میلیون بشکه نفت خام تولیدی دارد و اگر بتواند نسبت به تصمیم صورت گرفته در نشست الجزایر یعنی

افزایش تولید نفت را نشان می‌دهد. در حال حاضر تولید نفت خام ایران به عدد ۴ میلیون بشکه در روز نزدیک شده و میزان صادرات نفت خام نیز به ۲ میلیون و ۴۴۰ هزار بشکه در روز رسیده است. براین اساس می‌توان گفت که شرایط تولید و صادرات نفت خام به زمان پیش از تحریم رسیده است.

مهدی عسلی، نماینده سابق ایران در اوپک درباره وضعیت تولید نفت خام ایران و قدرت چانه زنی ایران براساس میزان تولید نفت خام می‌گوید: با تلاش‌های صورت گرفته سرعت افزایش تولید نفت خام ایران به خوبی انجام شده است، اما این میزان تولید در برابر تولید سایر کشورهای عضو اوپک ناچیز است زیرا در حال حاضر عربستان حدود ۱۰ میلیون بشکه نفت خام تولید می‌کند و عراق که به صادراتی فراتر از صادرات ایران دست یافته کشوری است

وزیر نفت افزایش قدرت کشور را منوط به افزایش تولید نفت در بازار می‌داند، این در حالی است که با وجود تلاش‌های صورت گرفته در دوران پساتحریم، صادرات نفت عراق از ایران بیشتر است؛ کشوری که به تازگی توانسته به این جایگاه دست یابد. از دید کارشناسان بازار نفت، در حال حاضر ایران قدرت چانه زنی در بازار نفت را ندارد و مسیر طولانی برای دستیابی به این جایگاه پیش روی خود دارد.

بیژن زنگنه بارها اعلام کرده است که تنها با شعار دادن نمی‌توان به جایگاه گذشته در بازار نفت بازگشت. افزایش ظرفیت تولید نفت خام قدرت چانه زنی کشورها را در بازار نفت جهان ارتقا می‌دهد. قدرت یک کشور را نه گفت وگوهای سیاسی بلکه افزایش ظرفیت تولید نفت در بازار تعیین می‌کند. این سخنان زنگنه به خودی خود اهمیت

نفتی اوپک مستثنی شده و به اوپک اعلام کرده که تولید خود را به بیشترین حد خود پس از برداشته شدن تحریم ها برساند. این در حالی است که عراق هم مایل به محدود کردن عرضه نفت خود نیست، به طوری که رقم تولید خود را بیش از برآوردهای اوپک اعلام کرده است.

خطیبی در این باره نیز می گوید: باید باور کنیم که ایران با حداکثر توان خود برای تولید نفت خام تلاش می کند و با توجه به تلاش سایر کشورها برای افزایش تولید نفت خام، میزان تولید نفت خام ایران با فاصله معناداری ادامه خواهد داشت و حتی در صورت فریز نفتی این فاصله کاهش چندانی نخواهد داشت، از این رو می توان اعلام کرد که ایران تا دستیابی به جایگاه ایده آل در بازار نفت خام فاصله معناداری دارد.

کشورهای عضو اوپک رقم ناچیزی است، از این رو می توان به راحتی گفت جایگاه ایران، جایگاه خاصی نیست که بتواند بر روابط با کشورها تاثیر گذار باشد تا ایران تعیین کننده بر خی سیاست ها باشد.

وی ادامه داد: وزیر نفت تلاش دارد برنامه توسعه تولید نفت از میدان ها به خصوص میدان های مشترک داشته باشد که این تلاش ها قابل تقدیر است اما سوال جدی این است آیا اوپک به ایران فرصت افزایش تولید خارج از سقف می دهد؟ افزایش تولید نفت خام به خودی خود برای هر کشوری قدرت ایجاد می کند اما در صورتی که اوپک به تصمیم واحد برای اعمال سهمیه های جدید داشته باشد سقف تولید ایران نیز محدود خواهد شد.

در این میان اجرای طرح فریز نفتی با جدیت در حال انجام است، البته ایران از طرح فریز

کاهش تولید به ۳۲،۵ یا ۳۳ میلیون بشکه نفت خام پایبند باشد، می توان به آینده نفت خام امیدوار بود. این در حالی است که این احتمال وجود دارد که در نشست اواخر نوامبر کشورهای عضو اوپک نتواند به ایجاد سهمیه بندی جدید عرضه نفت خام دست یابد و تصمیمات کسب شده در نشست الجزایر فراموش شود.

عسلی در این باره می گوید: برای دستیابی به تصمیمات جدید در اوپک باید رایزنی های جدیدی داشت، امیدوارم این نشست منجر به تصمیمات جدیدی شود.

اما محمدعلی خطیبی دیگر نماینده ایران در اوپک درباره جایگاه ایران در بازارهای نفتی، می گوید: صادرات نفت ایران در زمان تحریم در نهایت یک میلیون بشکه بود که این میزان در حال حاضر به دومیلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته و این رقم در مقایسه با سایر

سرمای زمستانی پتروشیمی‌ها پایدار خواهد بود

که سطح تولید نفت ایران به اندازه پیش از تحریم ها رسیده است، به عبارت دیگر پتروشیمی ها با خوراک مایع نیز نسبت به سال های گذشته وضع بهتری را امسال تجربه خواهند کرد.

مزیت مهم ایران در این صنعت، برخورداری از دو نوع خوراک گازی و مایع به صورت همزمان است که کمتر کشوری در دنیا از این امتیاز برخوردار است. نزدیکی به سواحل، مزیت بزرگ دیگر ایران به شمار می رود که باعث تسهیل صادرات محصولات به سوی بازارهای مصرف می شود. قرار گرفتن ایران در میان دو بازار بزرگ مصرف دنیا یعنی اروپا و شرق آسیا، باعث شده ایران و به ویژه سواحل جنوبی کشورمان، به نقطه ایده آلی برای جذب سرمایه گذاری خارجی تبدیل شود.

امروز شاه بیت سخنان همه مسئولان صنعت نفت ایران و حتی اقتصاد دانان کشورمان رسیدن به یک اقتصاد مقاومتی است تا در روزهای تحریم احتمالی اقتصاد کشور از تحریم لطمه ای نبیند، ارتباط معنادار توسعه صنعت پتروشیمی با توسعه زیر ساخت های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی ایران بر هیچ کس پوشیده نیست، در اهمیت توسعه هر چه زودتر این صنعت همین بس که هم اکنون بیش از ۴۰ درصد صادرات غیر نفتی کنونی کشورمان سهم این صنعت است. ساسان شاهویسی، کارشناس اقتصادی مهمترین دستاورد توسعه صنعت پتروشیمی را خروج ایران از اقتصاد تک محصولی می داند و می گوید: اقتصاد ایران هم اکنون صرفا به نفت خام وابسته است و این موضوع طی سال های گذشته به پاشنه آشیل اقتصاد ایران تبدیل شده است. وی با بیان این که در سال های گذشته با پایین و بالارفتن قیمت نفت خام، اقتصاد ایران توسعه یافتگی خود را از دست داده است، گفته: توسعه پتروشیمی به طور کامل می تواند یک محصول راهبردی ارزش آفرین به اسم پتروشیمی را توسعه دهد، در عین حال به خاطر آن که این صنعت یک صنعت های تک است، قابلیت های فناوری ایران ضمن توسعه این صنعت افزایش می یابد. توسعه پتروشیمی می تواند سرمایه گذاریهای داخلی و مدیریت دانشی کشور را به شدت افزایش دهد، ضمن این که توسعه این میدان می تواند کمک زیادی به محیط زیست ایران و دنیا کند. هم اکنون استراتژی های جهانی رویکرد خودشان از ژئوپولیتیک به اکواستراتژی در حال تغییر است، این که ما بتوانیم بر اساس اکواستراتژی های جدید بر اساس هزاره جدید روی یک سرمایه گذاری بنیادین به جز نفت حساب کنیم بسیار در اقتصاد ما تاثیر گذار خواهد بود.

صنعت پتروشیمی ایران در رنکینگ بین المللی در جایگاه بسیار برجسته ای قرار دارد، از این رو به نظر می رسد پشتیبانی همچون میدان گازی پارس جنوبی این قابلیت را به این صنعت می دهد تا جایگاه خود را ارتقا داده و کار خود را توسعه دهد.

تجربه کرده است به طوری که قطر با استفاده از فرصت ۸ سال جنگ تحمیلی ایران با رژیم بعث عراق، توسعه این میدان فراساحلی را آغاز کرد و ایران با تاخیری حدود ۱۲ ساله اولین فاز این میدان مشترک را در مدار بهره برداری قرار داد.

اما براساس برنامه ریزی صورت گرفته با به تولید رسیدن کامل فازهای اولویت دوم میدان گازی پارس جنوبی در سه سال آیند، تولید گاز ایران از این میدان مشترک به بیش از ۸۰۰ میلیون متر مکعب در روز خواهد رسید. وزارت نفت ایران در سال های ۹۳ و ۹۴ تمام تلاش خود را به کار بست تا هر سال ح حدود ۱۰۰ میلیون متر مکعب گاز از این میدان بیشتر برداشت کند تا بتواند برنامه ریزی های مدون خود را در خصوص تامین سوخت زمستانی و نیز صرفه جویی سوخت مایع در نیروگاه ها و صنایع پر مصرف جامع عمل به پوشاند.

به ظرفیت اسمی رساندن فازهای اولویت نخست پارس جنوبی و راه اندازی بخشهای از فازهای اولویت دوم پارس جنوبی از مهمترین برنامه های ایران برای تولید حداکثری از این میدان مشترک است. با کامل شدن فازهای پارس جنوبی یعنی اتمام طرح های توسعه فازهای ۱۲ تا ۲۷ این میدان به میزان ۶۵۰ هزار بشکه در روز میعانات گازی و ۶،۷ میلیون تن LPG (شامل پروپان و بوتان) و ۴ میلیون تن اتان در سال قابل وصول خواهد بود که اتان به طور کامل و سایر موارد بر حسب نیاز در اختیار صنعت پتروشیمی قرار می گیرد.

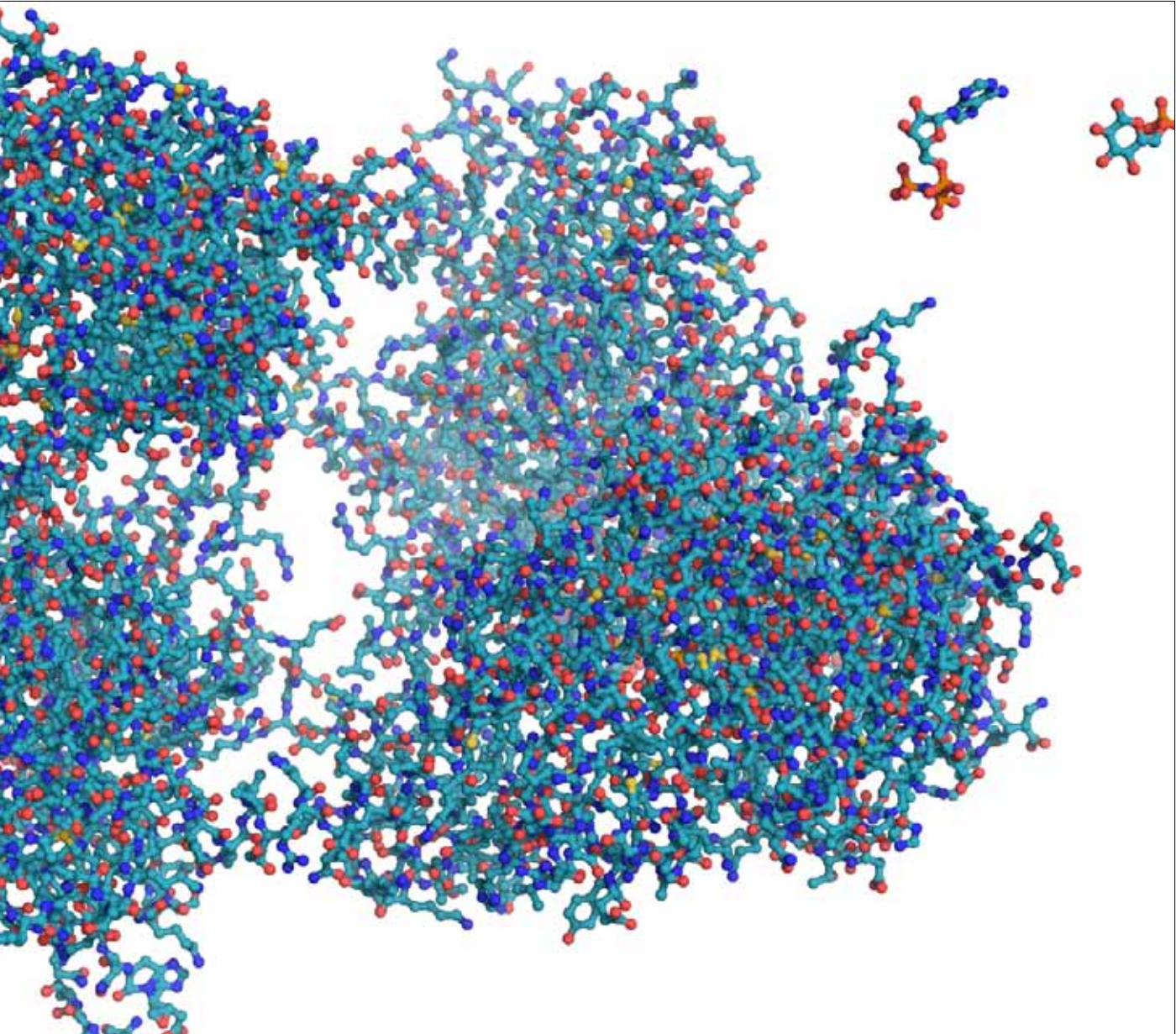
امروز دولت یازدهم با وجود دغدغه های زیادی همچون در کنار افزایش تولید نفت و باز پس گیری سهم ایران از بازارهای جهانی نفت در صنعت نفت همچنان توسعه میدانهای مشترک به خصوص پارس جنوبی را در همچون روزهای ابتدای روی کار آمدنش در سال ۹۲ در اولویت کارها و برنامه های خود دارد. به طوری که طی سه سال گذشته تقریبا ۳۰۰ میلیون متر مکعب گاز ترش به تولید این میدان افزوده شده و به گفته وزیر نفت این روند تا سال ۹۶ ادامه دارد تا تولید این میدان به حدود ۸۰۰ میلیون متر مکعب در روز برسد، تحقق این امر به معنی افزایش تجارت گاز و پایداری شبکه گازرسانی کشور در فصول سرد است، ضمن آن که دیگر همچون سالهای گذشته در آستانه فصل زمستان شاهد قطع گاز صنایع عمده و پتروشیمی ها نخواهیم بود.

به نظر می رسد شرکت های پتروشیمی در حال تولید امسال نیز همچون پارسال مشکل خاصی در زمینه قطع گاز نداشته باشند و زمستانی پایداری به لحاظ خوراک تجربه کنند، امسال نیز همچون سه سال گذشته قرار است ۱۰۰ میلیون متر مکعب دیگر از محل فازهای ۱۷ تا ۲۱ پارس جنوبی به تولید گاز کشور افزوده شود، از سوی دیگر در هفته جاری شاهد بهره برداری از سه میدان نفتی در منطقه غرب کارون بودیم، این امر در حالی است

علیرضا زرگر | رتبه نخست ایران در منابع گازی در جهان بی تردید مهمترین مزیتی بزرگ برای سرمایه گذاری و توسعه صنایع پتروشیمی در ایران به شمار می آید و در صدر این منابع میدان مشترک پارس جنوب با گاز و میعانات گازی غنی قرار دارد. تمدن زاینده است. ایران با ریشه های تمدنی کهن، مرزهای تاریخی را در نور دیده و در دوردست ترین گستره تاریخی بشر، رد پای تمدن را به جای گذشته است. یافته های باستان شناسان در سال های دور و نزدیک، ثابت کرده است که ایران، گهواره تمدن و بستر اصلی رشد و زاینده گی در زندگی نوع بشر بوده است. یافته های مربوط به عصور دیرینه سنگی تا عصر آهن و پس از آن سافته های متعدد در دوران پس از عصر آهن که به دوران تاریخی شهرت دارد، نشان دهنده عمق و وسعت تاریخ تمدنی در ایران است؛ همه آنچه سبب شده است تا بسیاری از مورخان و دیرینه شناسان، ایران را زادگاه تمدن بشر نام بگذارند. تمدنی که امروز به واسطه داشتن بیشترین منابع مزیت های سرمایه گذاری در صنعت پتروشیمی هنوز زاینده است و رشد همه جانبه خود را دنبال می کند.

رتبه نخست ایران در بهره مندی از منابع توانمند گاز و نفت، موجب شده است، در جهان معاصر ایران همچنان به اصلی ترین کانون توجهات جامعه بشری بدل شود. رشد و توسعه گسترده تکنولوژی های حوزه انرژی از اکتشاف تا پالایش و فرآوری نفت و گاز در ایران از یک سو، هویت تاریخی تمدنی آن از سوی دیگر و همچنین موقعیت ژئوپلیتیک و جغرافیای سیاسی استراتژیک ایران از دیگر سو، موهبت ارزنده ای را رقم زده است تا ایران یک تنه قطب انرژی جهان آینده باشد.

رتبه نخست ایران در منابع گازی در جهان بی تردید مهمترین مزیتی بزرگ برای سرمایه گذاری و توسعه صنایع پتروشیمی در ایران به شمار می آید و در صدر این منابع میدان مشترک پارس جنوب با گاز و میعانات گازی غنی قرار دارد. میدان گازی پارس جنوبی بزرگترین منبع گازی جهان است که بر روی خط مرزی مشترک ایران و قطر در خلیج فارس قرار دارد و یکی از اصلی ترین منابع انرژی ایران به شمار می رود. مساحت این میدان ۹۷۰۰ کیلومتر مربع است که سهم متعلق به ایران ۳۷۰۰ کیلومتر مربع وسعت دارد. ذخیره گاز این بخش از میدان ۱۴،۲ تریلیون متر مکعب گاز به همراه ۱۹ میلیارد بشکه میعانات گازی است که ۸ درصد از کل گاز دنیا و ۴۷ درصد از ذخایر گاز کشور را شامل می شود. پارس جنوبی به عنوان بزرگترین میدان گازی جهان، ۴۰ تریلیون متر مکعب گاز طبیعی (۲۱ درصد از کل گاز دنیا) و حدود ۵۰ میلیارد بشکه میعانات گازی در خود ذخیره کرده است. توسعه این میدان گازی در حدود دو دهه گذشته فراز و فرودهای متعددی را

نگاهی به وضعیت عرضه پروپیلن در بازار اروپا

۱۸ ماه پر تلاطم برای بازار پروپیلن اروپا بود. در سال ۲۰۱۵ بروز یک رشته حوادث غیر مترقبه و خارج شدن بسیاری از واحدهای پروپیلن قاره سبز از مدار تولید، کمبود قابل ملاحظه عرضه این محصول را در پی داشت و سبب شد قیمت آن در بازار اروپا به بالاترین

سالانه انجمن پتروشیمی اروپا (EPCA) گرد هم آمدند و همانطور که انتظار می رفت بیشتر بحث ها متمرکز بر وضعیت عرضه این محصول در ادامه سال جاری میلادی، پیش بینی ها برای سال ۲۰۱۷ و تاثیر آن بر قیمت های اسپات (تک محموله ای) و قراردادهای آتی بود پس از

کارشناسان اعتقاد دارند که در حال حاضر بحث کمبود عرضه پروپیلن مهمترین چالش بازار اروپا به شمار می رود و تهیه این محصول از بازارهای مختلف در شرایط فعلی کار دشواری است. فعالان بازار پروپیلن اروپا در پنجاهمین نشست

که معمولاً در پایان سال و به دلیل کنترل ذخایر (inventory control) از سوی خریداران اتفاق می افتد؛ مانع می شود.

بنابر این پیش بینی می شود در بهترین حالت در سه ماهه چهارم امسال که به زمستان و بهار ۲۰۱۷ منجر می شود وضعیت عرضه در بازار به تعادل نسبی برسد. اما همچنان سایه کمبود عرضه به طور بالقوه بر بازار حاکم است. از طرفی به دلیل آن که بسیاری از واحدهای کراکر در حال تغییر خوراک خود از نفتا به اتان هستند و این موضوع به کاهش حجم تولید پروپیلن دامن می زند؛ بسیاری از کارشناسان معتقدند که در کوتاه مدت و میان مدت مشکل کمبود عرضه این محصول در اروپا تشدید خواهد شد. اعلام اخیر شرکت بوربالیس مینی بر آغاز مطالعات امکان سنجی برای ساخت یک مجتمع هیدروژن زدایی پروپان (PDH) در بلژیک که در صورت بهره برداری قادر به تولید سالانه ۷۴۰ هزار تن پروپیلن است و انتظار می رود از سال ۲۰۲۱ شروع به کار کند؛ نشان از عزم شرکت های اروپایی برای رفع این مشکل و تقویت جایگاه خود در آینده بازار پروپیلن اروپا دارد. همچنین پروژه احداث مجتمع تولید پروپیلن شرکت ZChP لهستان که از ظرفیت تولید ۴۰۰ هزار تن در سال برخوردار است؛ به دلیل تغییراتی که در ماه فوریه در ساختار مدیریتی این شرکت رخ داد؛ به حالت تعلیق درآمد. پیشتر قرار بود عملیات ساخت و ساز مجتمع یادشده از نیمه اول سال جاری میلادی آغاز شود؛ اما تا کنون تاریخ جدید اعلام نشده است.

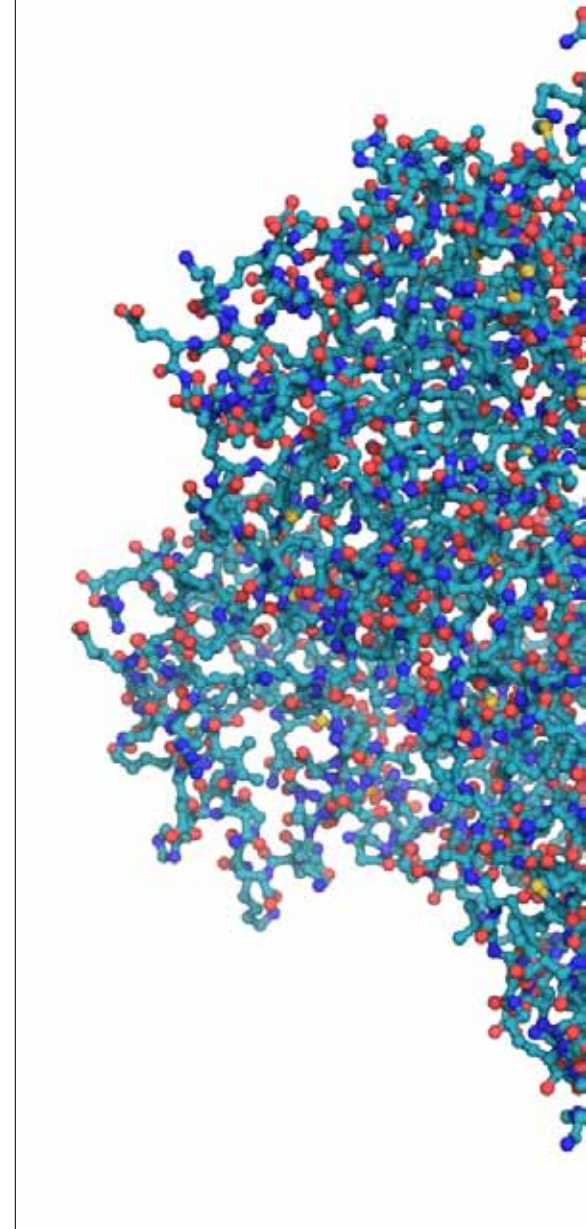
همچنین سخنگوی شرکت PDH Polska S.A. که از زیرمجموعه های ZChP به شمار می رود؛ در ماه سپتامبر اعلام کرد که در حال حاضر مشغول پیشبرد عملیات آماده سازی برای انجام طراحی پایه (FEED) واحدهای فرآوری، تاسیسات ذخیره سازی و زیرساخت های بندری هستیم. در شرایط فعلی تنها نقطه روشن برای تولیدکنندگان مشتقات غیر پلیمری، قیمت های پایین تر این محصولات در اروپا در مقایسه با دیگر مناطق جهان است که امکان بهبود و افزایش صادرات اروپا را در این بخش فراهم می سازد. پروپیلن یکی از محصولات کلیدی پتروشیمی به شمار می رود که به عنوان خوراک اولیه، در تولید پلیمرهای مختلف و محصولات میانی کاربرد دارد. پلی پروپیلن، آکریلونیتریل، پروپیلن اکسید، فنول، اکسوالکل، اسید آکریلیک، ایزوپروپیل الکل و الیگومرها، از مهمترین مشتقات این محصول به شمار می روند.

پیش بینی شده و پیش بینی نشده نظیر اعتصابات در فرانسه، به تعویق افتادن زمان بهره برداری از پروژه های جدید در خارج از اروپا و عدم موفقیت بسیاری از واحدهای تولیدی برای افزایش توان عملیاتی خود، وضعیت نامطلوب عرضه جهانی پروپیلن حداقل در میان مدت همچنان ادامه یابد.

در نتیجه همین روند قیمت های اسپات این محصول در بازار اروپا رشد دو رقمی را تجربه کرد و محموله های وارداتی نیز در سطحی بسیار بالاتر از قیمت های قرارداد قرار گرفتند. این در حالیست که قیمت های جهانی به مراتب پایین تر بودند.

اگر چه کمبود عرضه پروپیلن در بازار اروپا، خریداران را واداشت تا به منظور تامین نیاز قاره سبز، به بازارهای دیگر روی بیاورند؛ با این حال به نظر می رسد شرایط برای آربیتراژ این محصول از آسیا و ایالات متحده چندان مساعد نیست. همین موضوع آزادی عمل بیشتری در زمینه قیمت گذاری به عرضه کنندگانی که قادر به تهیه این محصول باشند؛ می دهد. برخی کارشناسان معتقدند که در حال حاضر بحث کمبود عرضه و نه قیمت مهمترین چالش بازار اروپا به شمار می رود. معامله کنندگان پروپیلن مستقر در اروپا نیز تایید می کنند که تهیه این محصول از بازارهای مختلف در شرایط فعلی کار دشوار است. با این همه انتظار می رود به زودی واردات یک محموله سه هزار تنی پروپیلن گرید پالایشگاهی از برزیل موقتا از فشار کمبود عرضه این محصول در بازار اروپا بکاهد.

از لحاظ قیمتی، واردات پروپیلن از آسیا محتمل تر به نظر می رسد. با این حال هم اکنون بازار آسیا نیز مشابه اروپا با مشکل کمبود عرضه مواجه است. از این رو شرایط برای آربیتراژ این محصول فراهم نیست. عدم اطمینان در مورد نرخ عملیات (global operating rates) واحدهای تولید پروپیلن جهان در سال ۲۰۱۷ و نشانه هایی از در پیش بودن یک رشته عملیات تعمیر و نگهداری طولانی تر واحدهای کراکر در سال آینده میلادی نسبت به سال ۲۰۱۶ سبب می شود در آینده فروشندگان و عرضه کنندگان این محصول دست بالا را در تعیین شرایط و قیمت قرارداد های آتی داشته باشند. انتظار می رود با اوج گرفتن عملیات تعمیر و نگهداری در فاصله ماه های مارس تا مه سال ۲۰۱۷، بحران کمبود عرضه تشدید شود. فعالان بازار معتقدند که عملیات تعمیر و نگهداری سنگین پیش بینی شده برای واحدهای کراکر و تولید مشتقات در سال ۲۰۱۷، احتمالاً هر گونه افت تقاضای فصلی را

سطح نسبت به سایر نقاط جهان برسد. همین موضوع قدرت رقابت پذیری بسیاری از تولیدکنندگان مشتقات و صنایع پایین دستی این قاره را شدیداً تحت تاثیر قرار داد.

از این رو، بسیاری از تولیدکنندگان مشتقات غیر پلیمری مصرف پروپیلن خود را کاهش دادند تا آنجا که سبب شد برای مدتی نسبتاً طولانی قیمت های اسپات این محصول ۴۰ تا ۴۵ درصد پایین تر از قیمت های قرارداد (contract price) قرار بگیرد.

انتظار می رفت با در مدار تولید قرار گرفتن طرح های توسعه ای برای افزایش ظرفیت تولید پروپیلن در آسیا و ایالات متحده و کاهش تعداد عملیات تعمیر و نگهداری واحدهای تولید این محصول در سال جاری میلادی، تا حدودی مشکل کمبود عرضه بهبود یابد؛ با این حال به نظر می رسد در پی بروز مجموعه ای از مسائل

بر اساس ارزیابی بلومبرگ

درد کاهش قیمت نفت برای عربستان از ایران بیشتر است

اما اکنون ریاض برای افزایش قیمت‌های نفت به تهران پیشنهادی داده است که شامل کاهش تولید نفت این کشور برای نخستین بار در هشت سال گذشته می‌شود. این رسانه یادآور شد: ایران پس از لغو تحریم‌ها

۲۰۱۴ (خرداد ماه ۹۳) عربستان در دشمنی با ایران که آن زمان هدف تحریم‌های اقتصادی بود و کاهش قیمت‌های نفت، فشارهای وارد بر این کشور را افزایش می‌داد، نقش سنتی خود را برای حمایت از تثبیت سطح قیمت‌ها را کرد.

آمریکا با اشاره به رفع تحریم‌ها و بهبود وضع اقتصادی ایران نوشت: اکنون درد کاهش قیمت نفت برای اقتصاد عربستان بیشتر از اقتصاد ایران است. همزمان با سقوط قیمت‌های نفت در ژوئن

نفت ایران نیز امروز در حاشیه اجلاس مجمع بین المللی انرژی در الجزیره اعلام کرد: ایران قصد دارد سهم ۱۳ درصدی خود از مجموع تولید نفت اوپک در دوران پیش از تحریم را دوباره به دست بیاورد. زنگنه تاکید کرد: ایران تولید نفت خود را در سطح کنونی تثبیت نمی کند و قصد دارد تولید روزانه نفت خود را به چهار میلیون بشکه برساند.

خرج دلارهای نفتی

بلومبرگ در گزارش خود آورده است که در دو سال گذشته همزمان با سقوط قیمت های نفت از بیش از ۱۰۰ دلار به ۳۰ دلار در هر بشکه که ژانویه گذشته کمترین قیمت در ۱۲ سال گذشته را تجربه کرد، عربستان به منظور کاهش تاثیر منفی ارزانی نفت بر اقتصاد این کشور از ذخایر هنگفت ارزی خود بهره گرفت. این کشور پارسال ۱۱۵ میلیارد دلار خرج کرد و از ژانویه تا ژوئیه امسال (اواسط دی ماه پارسال تا اواسط تیرماه امسال) ۵۲ میلیارد دلار دیگر نیز مصرف کرده است. ریاض که از نگران ناتوانی از پرداخت دیون خود در صورت تداوم چنین روند هزینه کرد افزود بر درآمدهای نفتی خود است، به کاهش یارانه ها دست زده است.

یارانه ها در این کشور کاهش یافته، همانگونه که حقوق وزیران دولت ۲۰ درصد کمتر شده است. اجرای پروژه های زیربنایی نیز به تاخیر افتاده و برنامه اخذ مالیات بر ارزش افزوده در سال ۲۰۱۸ در دستور کار است. محمد الشیخ، یک مشاور مالی در عربستان در این باره به بлумبرگ گفت: اگر سعودی ها مانند پارسال به هزینه کرد ادامه دهند، کشور از دست می رود و تا سال ۲۰۱۷ به طور کامل ورشکسته می شود. در آن سوی خلیج فارس اما ایران دچار چنین بحرانی نیست.

ایران مقصر آشفته بازار کنونی نیست

البور جاکوب، تحلیلگر شرکت پترومتیرس در سوئیس، گفت: تهران افزایش قیمت های نفت را دوست دارد اما ایران عضوی از اوپک است که باید کمترین فداکاری مالی را در این زمینه کند؛ زیرا مقصر آشفته گیتی کنونی بازار نفت نیست. وی افزود: تهران اکنون احساس می کند دست برتر را دارد.

پانزدهمین نشست مجمع بین المللی انرژی از پنجم مهرماه در الجزایر آغاز شد و تا هفتم مهرماه ادامه دارد؛ قرار است در حاشیه این نشست اعضای اوپک گردهم جمع شوند تا طرح فریز نفتی (تثبیت تولید نفت) را بررسی کنند. در صورت موافقت تولید کنندگان نفت، قرار است با هدف ایجاد ثبات در بازار و جلوگیری از عرضه نفت مازاد، تولید در سال ۲۰۱۶ و نیمه نخست سال ۲۰۱۷ ثابت بماند.

یاد شده در بازار لندن ۴۷ دلار و ۱۹ سنت برای هر بشکه معامله شد که نسبت به دیروز اندکی کاهش داشت. بлумبرگ ادامه داد: نرخ رشد اقتصادی عربستان به سرعت در حال کاهش به یک درصد است، در حالی که نرخ رشد اقتصادی ایران در حال افزایش به چهار درصد برآورد می شود.

حساب جاری که مهمترین معیار برای ارزیابی روابط اقتصادی یک کشور با جهان است نیز داستان مشابهی را روایت می کند. بر پایه پیش بینی صندوق بین المللی پول، امسال عربستان با یک کسری حساب جاری ۲ رقمی روبرو می شود؛ در حالی که ایران به دنبال اصلاحات اقتصادی سال های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ میلادی که به منظور کاهش فشار تحریم های بین المللی بر اقتصاد این کشور انجام داد، امسال تراز متعادل حساب جاری خواهد داشت. براساس گزارش بлумبرگ، دکتر حسن روحانی، رئیس جمهوری اسلامی ایران مدت ها است سیاست هایی را برای مهار مشکلات اقتصادی در پیش گرفته؛ در حالی که عربستان به تازگی استفاده از این سیاست ها را آغاز کرده است.

آمریتا سن، تحلیلگر بلندپایه نفتی شرکت مشاوره ای انرژی اسپکتس، گفت: ایران مدت ها پیش فشارهای شدید اقتصادی را تحمل کرده است و بنابراین شرایط برای این کشور رو به وخامت نیست.

سیاست های دوگانه عربستان

به نوشته بлумبرگ، عربستان نوامبر ۲۰۱۴ میلادی در راس اوپک به جای سیاست حمایت از سطح قیمت ها، سیاست دفاع از سهم بازار را در پیش گرفت تا دیگر رقیبان به ویژه شرکت های تولیدکننده نفت شیل آمریکا را از بازار بیرون کند که هزینه تولید آنها بسیار بالاتر از اوپک بود.

یک ماه پس از این تغییر سیاست، علی النعیمی، وزیر نفت پیشین عربستان، به نشریه تجاری «میدل ایست اکونومیک سروی» گفت: دیر یا زود رقبا دچار مشکلات مالی می شوند اما این کشور برای یک مدت طولانی توانایی تحمل کاهش قیمت های نفت را دارد. تقریباً ۲ سال بعد و در زمان یک وزیر نفت دیگر، ریاض اکنون نشان می دهد ممکن است آماده یک چرخش ۱۸۰ درجه ای باشد. به گفته نورالدین بوطرفه، وزیر انرژی و معادن الجزایر، عربستان به دیگر اعضای اوپک گفته مایل است تولید نفت به سطوح ماه ژانویه کاهش یابد؛ این به معنای کاهش روزانه ۵۰۰ هزار بشکه نفت خام است. ایران از تثبیت تولید نفت در سطح کنونی سه میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در روز خودداری می کند و به جای آن قصد دارد تولید نفت خود را به چهار میلیون بشکه در روز یعنی سطوح پیش از تحریم برساند. وزیر

در حال افزایش تولید نفت است و راز این چرخش ۱۸۰ درجه ای، رسیدن عربستان به آستانه درد کاهش قیمت های نفت به شمار می آید. شبکه خبری بлумبرگ در حالی این ادعا را مطرح می کند که امروز (سه شنبه، ششم مهرماه) بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران پیش از آغاز رسمی پانزدهمین نشست مجمع بین المللی انرژی (آی پی اف) در جمع خبرنگاران مرکز همایش های بین المللی الجزیره درباره این که آیا عربستان پیشنهادی برای تثبیت تولید نفت ایران در سطح سه میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در روز داده است، گفت: ریاض به طور رسمی به ما پیشنهادی نداده است.

جیسون تووی، کارشناس اقتصاد خاورمیانه در شرکت مشاوره ای کپیتال اکونومیکس در این باره گفت: وضع ایران و عربستان با یکدیگر متفاوت است. تهران تاهمین اواخر زیر فشار تحریم های بین المللی بود؛ بنابراین همزمان با بازگشت جریان سرمایه به این کشور، در حال تقویت بنیه اقتصادی و افزایش تولید نفت است؛ در حالی که عربستان (به دلیل کاهش قیمت های نفت) با کاهش منابع مالی روبروست.

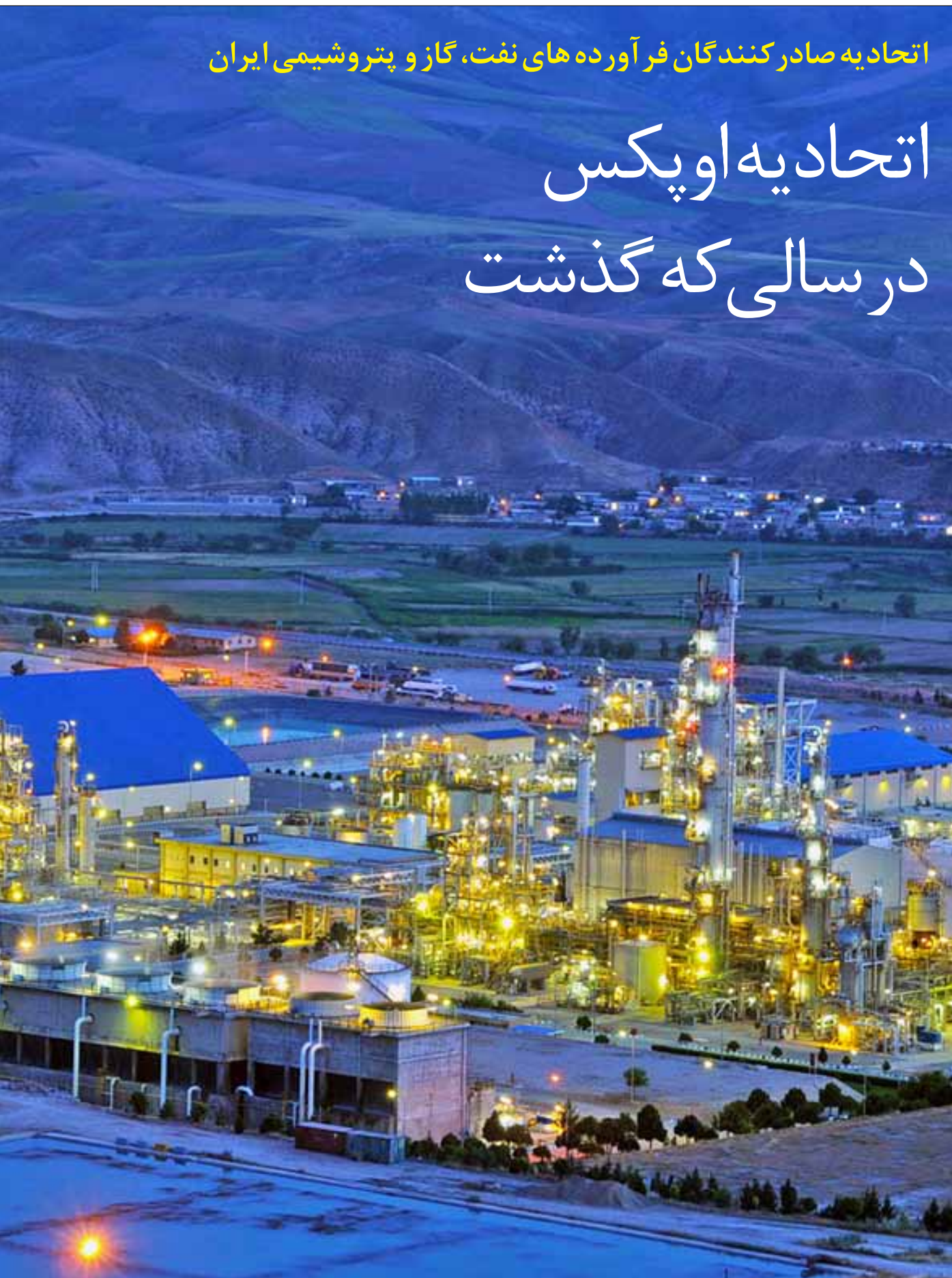
بلومبرگ در گزارش خود آورده است: ایران هیچگاه به اندازه عربستان به نفت وابسته نبوده و با بهبود روابط خود با دیگر کشورها آینده روشنی برای خود ترسیم کرده است. این در حالی است که در عربستان اقدام های آزمایشی برای اصلاح اقتصادی در ۲ سال گذشته که کاهش قیمت های نفت سبب آسیب های مالی شد، به کار گرفته نشد و کاهش درآمدهای نفتی، ذخایر ارزی این کشور را کاهش داد. امسال تاکنون پولی به پیمانکاران دولت عربستان پرداخت نشده است و کارکنان دولت هیچ پاداشی نمی گیرند.

کسری بودجه عربستان امسال ۱۳.۵ درصد تولید ناخالص داخلی است

به گزارش بлумبرگ، بر اساس برآورد صندوق بین المللی پول، عربستان امسال کسری بودجه ای معادل ۱۳.۵ درصد تولید ناخالص داخلی خواهد داشت؛ در حالی که کسری بودجه ایران کمتر از ۲.۵ درصد تولید ناخالص آن خواهد بود. بر پایه اعلام صندوق بین المللی پول، قیمت هر بشکه نفت برای عربستان باید نزدیک ۶۷ دلار در هر بشکه باشد تا کسری بودجه جبران شود، در حالی که این رقم برای ایران ۶۱ دلار و ۶۰ سنت برای هر بشکه است. قیمت نفت خام دابلیو تی آی آمریکا در معاملات بازار بورس نیویورک (نایمکس) در ساعت ۲:۲۵ صبح سه شنبه به وقت گرینویچ با اندکی کاهش نسبت به روز گذشته به ۴۵ دلار و ۸۳ سنت برای هر بشکه رسید. قیمت نفت خام برنت دریای شمال در معاملات بازار آی سی بی لندن نیز در ساعت

اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

اتحادیه اوپکس در سالی که گذشت

اهم فعالیت‌های اتحادیه

دنیای انرژی: فعالیت‌های اتحادیه عمدتاً در راستای تحقق اهداف تعیین شده به شرح مندرج در اساسنامه آن برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی و عملیاتی شده‌اند. ساماندهی صادرات کلیه امور مربوط به تولید، صادرات، واردات، ترانزیت، سواپ و بنکرینگ، فراهم نمودن خدمات و تسهیلات رفاهی برای اعضاء بررسی و رفع مشکلات صنفی، ارائه نظرات کارشناسی و تخصصی سواپ، ترانزیت و بنکرینگ، برگزاری همایش سالانه صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی ایران، حضور در نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران و نمایشگاه‌های بین‌المللی در خارج از کشور مرتبط با حوزه نفت، گاز و پتروشیمی در داخل و خارج از کشور از جمله اقداماتی است که اتحادیه تمام تلاش و کوشش خود را در جهت انجام آن بسیج نموده است.

۱- اهمیت فعالیت‌های برون‌سازمانی در جهت توانمندسازی اعضای اتحادیه

تقسیم‌بندی ارگان‌های متعامل بین اعضاء هیأت مدیره انجام گرفته و نمایندگان در هر یک از سازمان‌ها از جمله وزارت نفت، هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران، مجلس شورای اسلامی، ریاست جمهوری، وزارت صنعت، معدن و تجارت، گمرک جمهوری اسلامی ایران، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، سازمان ملی استاندارد ایران، شرکت بورس، بانک‌ها و صندوق توسعه صادرات فرآورده‌های نفتی ایران تعیین شده‌اند. قابل ذکر است، نمایندگان اتحادیه در جلسات ارگان‌های ذیربط به منظور پیگیری و رفع مشکلات صنفی اعضاء و ارائه نظرات کارشناسی و تخصصی در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی به‌طور مرتب حضور بهم می‌رسانند.

تعامل با سازمان‌های دولتی

-تعامل با وزارت نفت

-اتحادیه ضمن برگزاری جلسه مشترک با قائم‌مقام محترم وزارت نفت و معاونین آن وزارتخانه و مدیران عامل شرکت‌های تابعه مسائل و مشکلات مربوط به صادرات فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی را مطرح و مورد پیگیری قرار داده است.

-به دنبال فعال‌سازی مجدد، انجمن نفت ایران از سوی وزارت نفت، اتحادیه به‌عنوان عضو این انجمن و کارگروه تخصصی تشکیل شده به منظور بازنگری اساسنامه انجمن مذکور، پذیرفته شده و با آن انجمن همکاری لازم را در این خصوص معمول نموده است.

تعامل با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

در اثر تعامل با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز نتایج ذیل حاصل شده است:

- میزان صادرات روغن سوخت تقطیری از ۷ درصد به ۹/۶ درصد افزایش یافته است.

- صادرات روغن سوخت تقطیری (مازاد بر ۷ درصد) انباشت در مخازن به میزان ۲/۶ درصد مجاز شناخته شده است.

- مذاکرات لازم در خصوص امکان تخصیص سهمیه‌ای برای صادرات روغن ۱۰ با ستاد انجام گرفته و مراتب در حال پیگیری است.

- پیگیری‌های لازم برای تداوم بخشیدن به خوشنامی شرکت‌ها انجام گرفته و در پیش‌نویس اصلاحیه فصل سوم دستورالعمل پیشگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی یارانه‌ای و شیوه‌های مبارزه با آن، مراتب خوشنامی تحت عنوان فعالان اقتصادی مجاز برای برخورداری از تسهیلات صادراتی لحاظ گردیده است.

- به دنبال پیگیری‌های لازم شیوه‌نامه بازرسی نفت‌کش‌های حامل مظنون به قاچاق و نحوه تحویل محموله‌های مشکوفا به شرکت ملی پخش توسط ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و با همکاری ارگان‌های ذیربط از جمله این اتحادیه تدوین و ابلاغ گردید؛ بر اساس این شیوه‌نامه از توقف بی‌مورد نفت‌کش‌های حامل سوخت که دارای پلمپ گمرکی بوده و مدارک آنها کامل می‌باشد، توسط پاسگاه‌های نیروی انتظامی در مسیر راه جلوگیری بعمل می‌آید. ضمناً اتحادیه ضمن تعامل با ستاد مذکور در حال پیدایش راه‌حل مناسبی برای تسهیل در امر حمل و نقل محموله‌های فرآورده‌های نفتی فله‌ای است که با استفاده از پلمپ کارخانه‌ای به گمرکات مرز آبی ارسال و از آن طریق صادر می‌شوند. قابل ذکر است نظرات اصلاحی اتحادیه در مورد شیوه‌نامه مذکور به ستاد اعلام شده و قرار است به هنگام بازنگری شیوه‌نامه که در مردادماه سال آینده انجام خواهد گرفت، مدنظر قرار گیرد.

- پیگیری‌های لازم به‌منظور امکان صادرات روغن ۱۰ در قالب تدوین شیوه‌نامه از سوی ستاد در حال انجام است.

تعامل با گمرک جمهوری اسلامی ایران

- ضمن برگزاری جلسات مرتب با گمرک جمهوری اسلامی ایران نسبت به طرح مسائل گمرکی و رفع مشکلات اعضاء اقدام بعمل می‌آید.

- بنا به درخواست دفتر بررسی و تعیین ارزش گمرک قیمت فرآورده‌های نفتی با کمک کمیسیون‌های تخصصی اتحادیه تعیین و به آن دفتر ارسال می‌گردد.

- به دنبال مشکل ایجاد شده ناشی از صدور بخشنامه‌ای توسط گمرک برای صادرکنندگان

مبنی بر عدم پذیرش اعتراض آنها توسط گمرکات اجرایی برای انجام آزمایش نمونه شاهد و با کمک کمیسیون اصل ۹۰ مجلس نهایتاً بخشنامه مربوطه توسط گمرک ملغی گردیده و درخواست صادرکنندگان مبنی بر انجام آزمایش نمونه شاهد طبق شرایطی مورد پذیرش قرار می‌گیرد.

تعامل با سازمان ملی استاندارد ایران

– همکاری با سازمان ملی استاندارد ایران در مورد تدوین استاندارد فرآورده‌های نفتی ضمن اعزام کارشناس به جلسات مربوطه انجام می‌پذیرد.

– ضمن برگزاری جلسات مرتب با مدیرکل دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی مشکلات استاندارد اعضاء مطرح و مورد پیگیری قرار می‌گیرد.

– در راستای ارتقا بخشیدن به کیفیت قیرهای صادراتی و جلوگیری از صادرات قیرهای بدون کیفیت این اتحادیه تلاش می‌نماید، ضمن تعامل با سازمان ملی استاندارد ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به تدوین استاندارد اجباری برای قیر صادراتی بعمل آید.

تعامل با اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

– مجامع اتحادیه با حضور نماینده اتاق بازرگانی ایران به‌طور سالیانه برگزار می‌شود.

– اتاق بازرگانی از نظرات مشورتی و کارشناسی اتحادیه در زمینه‌های مختلف بهره‌گیری می‌نماید.

– اتحادیه از کمک‌های معنوی و مادی اتاق ایران برای برگزاری همایش سالانه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران بهره‌گیری می‌نماید.

– نمایندگان اتحادیه به‌طور مرتب در جلسات هیأت نمایندگان و همچنین کمیسیون انرژی اتاق و سایر جلساتی که در اتاق مذکور برگزار می‌گردد، حضور می‌یابند.

– اتحادیه به عضویت کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) نائل شده است.

تعامل با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

– ضمن تعامل با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پروانه فعالیت دفتر نشریه تحت عنوان دنیای انرژی تمدید و این نشریه به‌صورت فصلنامه منتشر می‌شود.

تعامل با سازمان امور مالیاتی کشور

– ضمن تعامل با سازمان امور مالیاتی کشور و به دنبال پیگیری‌های بعمل آمده طبق قانون مقرر گردیده که مالیات ارزش افزوده پس از ارائه مدارک مثبت دال بر صادرات حداکثر ظرف مدت

یک ماه به صادرکنندگان مسترد گردد.

تعامل با مجلس شورای اسلامی

– ضمن تعامل با مجلس شورای اسلامی نمایندگان اتحادیه در جلسات کمیسیون انرژی مجلس و همچنین کمیسیون اصل ۹۰ شرکت نموده و به طرح مشکلات صنفی اعضاء پرداخته و از مساعدت کمیسیون‌های مذکور برای رفع مشکلات بهره‌گیری می‌نمایند.

تعامل با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

– ضمن تعامل با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قیمت انواع روغن و قیر صادراتی به صورت ماهیانه به آن بانک اعلام می‌گردد.

سایر اقدامات انجام گرفته

– در راستای ارائه خدمات و تسهیلات بانکی به اعضاء و فراهم آوردن بستر مناسب برای انجام فعالیت‌های اقتصادی و تجاری این اتحادیه با بانک توسعه صادرات ایران علاوه بر بانک‌های ملت، تجارت و گردشگری تفاهم‌نامه همکاری امضاء نموده است. بر اساس مفاد مندرج در این تفاهم‌نامه‌ها اعضاء می‌توانند از تسهیلات بانکی در چارچوب قراردادهای تنظیمی بهره‌گیری نمایند. همچنین مذاکرات لازم با بانک‌های خاورمیانه و سپه به‌منظور امکان بهره‌گیری اعضاء از خدمات آنها در حال انجام است.

– تعامل با کارگزاری بورس بانک سامان؛ این تعامل در قالب الحاقیه قرارداد تنظیمی جهت ثبت الکترونیکی و فروش محصولات شرکت‌های عضو اتحادیه در بورس کالای ایران یا بورس انرژی بر اساس قیمت مکشوفه یا اعلامی و انجام عملیات مربوط به ثبت معامله، صدور گواهی، حواله وجه به حساب شرکت‌های عضو، ارائه خدمات کارشناسی در زمینه پذیرش خریدوفروش محصولات، اجرای سفارش‌های توسط کارگزار و ارائه خدمات مربوط به بورس و اوراق بهادار صورت گرفته است.

– در راستای افزایش تعاملات با تشکل‌ها و سندیکاها خصوصی مرتبط با حوزه فعالیت اعضاء اتحادیه به عضویت فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته نائل شده است.

۲- اهم فعالیت‌های مرتبط با ارتقای جایگاه اتحادیه

• برگزاری دهمین همایش سالانه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران
• تداوم یافتن برنامه ملاقات با مدیران ارشد سازمان‌های متعامل
• ارتقاء و به‌روزرسانی سایت اتحادیه جهت درج اخبار و اطلاعات مربوط به حوزه نفت، گاز و

پتروشیمی

• چاپ و انتشار و توزیع سررسید اختصاصی اعضاء

• حضور در بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران

• برگزاری دومین همایش نقش بخش خصوصی در بازارهای بین‌المللی هم‌زمان با برگزاری بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران

• حضور در نمایشگاه بین‌المللی انرژی کیش
• عقد قرارداد بیمه تکمیلی با شرکت بیمه رازی به‌منظور امکان بهره‌گیری اعضاء از خدمات و تسهیلات بیمه درمانی

• تشکیل کارگروه‌های مختلف در اتحادیه از جمله همایش اتحادیه، سازمان‌دهی صادرات روغن سوخت تقطیری، قیمت‌گذاری فرآورده‌های نفتی، بررسی شیوه‌نامه بازرسی نفت کش‌های حامل سوخت مظنون به قاچاق و بازرگری اصلاحیه فصل سوم دستورالعمل پیشگیری و مبارزه با قاچاق خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی پارانه‌ای

• برگزاری سمینار معرفی فرصت‌های تجاری در کشور فنلاند

• در راستای مکانیزه نمودن سیستم باگانی دبیرخانه اتحادیه و در جهت نگهداری سوابق، مکاتبات و پرونده‌های اعضاء نرم‌افزار مربوطه با یک دستگاه کامپیوتر خریداری و راه‌اندازی شده است.

• نسبت به تهیه چارت سازمان اتحادیه با در نظر گرفتن نیازهای فعلی و آتی پرسنلی و تصویب آن در هیأت مدیره اقدام مقتضی بعمل آمده است.

• نسبت به فعال‌سازی کمیسیون‌های تخصصی اتحادیه و پربار نمودن محتوای آنها جهت بررسی مشکلات مربوط به صادرات فرآورده‌های نفتی و ارائه نظرات کارشناسی و تخصصی در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی اقدام بعمل آمده است.

• بر اساس مصوبه هیأت مدیره نسبت به ایجاد بخش امور بین‌الملل و به کارگیری یک نفر مشاور در این بخش اقدام بعمل آمده است.

• بر اساس مصوبه هیأت مدیره نسبت به تشکیل شورای مشورتی با حضور صاحب‌نظران، پیشکسوتان و نخبگان در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی اقدام بعمل آمده است.

• برگزاری دوره آموزشی زبان انگلیسی برای پرسنل دبیرخانه اتحادیه

ملاقات با مسئولین و مدیران ارشد سازمان‌های متعامل و حضور در جلسات عمومی

ملاقات با مسئولین و مدیران ارشد سازمان‌های متعامل و حضور در جلسات و کنفرانس‌های عمومی در راستای توسعه صادرات فرآورده‌های

- شرکت در جلسه هماهنگی هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی قیر، آسفالت، عایق‌ها و ماشین‌آلات وابسته در محل سازمان توسعه تجارت ایران

- برگزاری جلسات مشترک با مدیران عامل شرکت‌های نفت پارس، نفت ایران‌ول به‌منظور طرح مسائل و مشکلات اعضای از جمله تأمین خوراک موردنیاز واحدهای تولیدی پارافین و شرکت نفت جی در خصوص مشکلات مربوط به صادرات قیر

- برگزاری جلسه با مسئولین رادیو اقتصاد در محل دبیرخانه اتحادیه

- برگزاری جلسه با مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران در مورد استفاده از تسهیلات آن صندوق برای اعضای و مسائل مربوط به بانک نفت - شرکت در سمینار شیوه‌های تأثیرگذاری بر دولت و سیاست‌گذاری در محل اتاق بازرگانی ایران

- شرکت در جلسه مشترک به‌منظور تبادل نظر فعالین اقتصادی کشور با حضور مقام محترم وزارت نفت در محل اتاق بازرگانی تهران

- برگزاری جلسه مشترک با معاون مدیرکل امور ترانزیتی گمرک در خصوص مشکلات مربوط به ترانزیت کالا و فرآورده‌های نفتی به کشور افغانستان

- برگزاری اولین جلسه شورای مشورتی در محل دبیرخانه اتحادیه

- برگزاری جلسه مشترک با مسئول رابط شرکت ملی نفت ایران با شرکت بورس کالای ایران در خصوص خرید میعانات گاز پارس جنوبی

- شرکت در جلسه با موضوع نشست تحت عنوان روش‌های اعتمادسازی در فعالیت‌های جمعی در محل اتاق بازرگانی ایران

- شرکت در جلسه مشترک شورای رقابت با موضوع تدوین دستورالعمل عرضه محصولات پتروشیمی در بورس کالا

- برگزاری جلسه مشترک هیأت خصوصی اعزامی از کشور تایلند در محل دبیرخانه اتحادیه

- شرکت در جلسه نشست صبحانه کاری با وزیر محترم ارشاد اسلامی در اتاق بازرگانی ایران

- برگزاری جلسه مشترک با مدیرکل دفتر شیمیایی و صنایع سلولزی وزارت صنعت، معادن و تجارت در خصوص مشکلات مربوط به قیر

- شرکت در جلسه اتاق فکر کنفدراسیون صادرات ایران با حضور مسئولین و نمایندگان سازمان توسعه تجارت و تشکیل‌ها از جمله این اتحادیه به‌منظور بررسی برنامه پیشنهادی ایجاد شرکت‌های بازرگانی، تخصصی و یا عمومی صادراتی

- برگزاری جلسات مشترک با مدیران عامل بانک و مدیران ارشد بانک‌ها به‌منظور امکان بهره‌گیری اعضای از خدمات و تسهیلات بانکی و ارزی

- برگزاری جلسه با معاون مدیرکل توسعه بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورد قیمت‌گذاری اسلاک واکس

- برگزاری جلسه مشترک با مدیرعامل شرکت بورس انرژی

- شرکت در جلسه مجمع عمومی کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC)

- شرکت در جلسه هماهنگی برگزاری اولین نشست کنسرسیوم شرکت‌های خصوصی و دولتی منطقه اکو در زمینه انرژی در محل اتاق بازرگانی ایران

- برگزاری جلسه مشترک با مدیرکل نظارت بر کالاهای غیرفلزی سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در خصوص قیمت‌گذاری لوب کات و تسری آن به سایر منابع پایین‌دستی

- حضور در جلسه مشترک با موضوع مشکلات ناشی از حق توزین و بارگیری VB در محل وزارت صنعت، معدن و تجارت

- شرکت در جلسه مشترک با مدیرعامل شرکت بازرگانی پتروشیمی با جمعی از مدیران ارشد دولتی در خصوص تشکیل کنسرسیوم گاز مایع

- حضور در مراسم روز ملی صادرات ایران

- شرکت در جلسه کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

- شرکت در جلسه موضوع "الزامات قانونی، ضرورت‌ها، مزیت‌ها و تجربه جهانی عرضه محصولات پتروشیمی در بورس" در مرکز پژوهش‌های مجلس

- شرکت در جلسه مشترک نایب‌رئیس اتاق بازرگانی ایران با تشکل‌ها به‌منظور طرح مسائل مربوط به قراردادهای نفتی

- برگزاری جلسه مشترک با معاونت هماهنگی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در خصوص کلیات شیوه‌نامه استانداردسازی و نحوه تخصیص سوخت به واحدهای تولید قیر و ایزوگام

- برگزاری جلسه مشترک با سفیر کره شمالی در محل دبیرخانه اتحادیه

- برگزاری جلسه مشترک اتحادیه با انجمن صنفی صنایع قیر استان اصفهان در محل دبیرخانه اتحادیه

- شرکت در کنفرانس صنعت احداث و انرژی در محل مرکز همایش‌های کتابخانه ملی

- شرکت در جلسه هماهنگی برای کنفرانس رونمایی از قراردادهای نفتی ایران در محل اتاق بازرگانی ایران

- برگزاری جلسه مشترک ستاد، اتحادیه و انجمن بازاریافت در محل ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

- برگزاری جلسه مشترک اتحادیه با هیأت اعزامی از کشور فنلاند و شرکت ریچلو (REACHLAW) در محل دبیرخانه اتحادیه

نفتی، بررسی و رفع مشکلات صنفی اعضا و ارائه نظرات کارشناسی و تخصصی در زمینه‌های مختلف مرتبط با حوزه نفت، گاز و پتروشیمی، برنامه‌ریزی لازم به‌منظور تداوم یافتن برنامه ملاقات با مسئولین ارشد سازمان و ارگان‌های دولتی و خصوصی انجام گرفته و اعضای هیأت مدیره و دبیرکل در جلسات و کنفرانس‌های مختلف و متعددی حضور یافته‌اند که اهم آنها به‌قرار زیر اعلام می‌گردد:

- حضور در جلسات مشترک و متعدد با قائم‌مقام محترم وزیر نفت، معاونین و مدیران عامل آن وزارتخانه به‌منظور طرح مشکلات مربوط به صادرات فرآورده‌های نفتی و بهره‌گیری از نظرات ایشان در جهت رفع مشکلات

- شرکت در جلسات شورای مشورتی سازمان توسعه تجارت ایران به‌منظور بحث و بررسی در مورد مشکلات صادراتی

- برگزاری جلسات متعدد با مدیران ارشد ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در خصوص مسائل مشترک فی‌مابین

- حضور در جلسات هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

- برگزاری جلسه مشترک با مدیرکل دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای وارداتی و صادراتی سازمان ملی استاندارد در خصوص مسائل مرتبط با استاندارد

- برگزاری جلسه مشترک با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری وزارت نفت در خصوص مشارکت و برگزاری بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران

- حضور در جلسات مشترک با مدیرکل دفتر امور بنگاه‌های سازمان توسعه تجارت ایران در خصوص بررسی پرونده‌های صادرکنندگان خوشنام جهت معرفی در روز ملی صادرات

- حضور در جلسات شورای گفتگو دولت و بخش خصوصی در اتاق بازرگانی ایران

- حضور در جلسات کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

- برگزاری جلسه مشترک اتحادیه با مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران

- برگزاری جلسات متعدد با مدیرکل دفتر صادرات گمرک در خصوص مشکلات گمرکی اعضا

- حضور در جلسات فراکسیون احداث و انرژی در محل فدراسیون صادرات انرژی و خدمات وابسته آن

- حضور در جلسات با موضوع تسهیل سازوکارهای صادراتی در محل فدراسیون صادرات انرژی و خدمات وابسته آن و جلسات هیأت مدیره و جلسات مربوط به فعال‌سازی کمیته‌های تحت پوشش فدراسیون مذکور

سید مرتضی میری، نایب رئیس خانه صنعت، معدن، تجارت جوانان استان تهران:

بخش خصوصی با مشکل برند سازی روبه روست

برند سازی در فضای کسب و کار ایران از جمله معضلات تجارت خصوصی در جمهوری اسلامی است. چالش های شرکت های داخلی چیست و تشکلهای خصوصی چگونه می توانند در این زمینه رفتار کنند؟

برند سازی از اصول بسیار مهم توفیق هر فعالیت اقتصادی و یا غیر اقتصادی در دنیای امروز است. دنیایی که شیوه ها و قواعد متفاوتی نسبت به گذشته دارد. فعالیت تجاری امروز حتماً می بایست منطبق با استانداردهای بین المللی و جهانی باشد تا یک فعال اقتصادی بتواند اساساً در زمین بازی حضور پیدا کند و برندینگ یکی از همین قواعد است. به این معنی که برند سازی نه یک ابزار برای توفیق در بازارها بلکه یک پیش زمینه برای حضور در بازارهاست. بنابراین اینکه ما در این زمینه دچار ضعف هستیم نه تنها سبب کاهش قدرت رقابت ما خواهد شد بلکه حضور ما در زمین رقابت را با اختلال جدی مواجه خواهد کرد. برند سازی در فضای کسب و کار در واقع در دو شاخه نرم افزاری و سخت افزاری قابل بررسی است. بخش نرم افزاری آن در واقع مفهوم برند سازی است یعنی گام نخست آن است. شور بختانه ما در همین بخش در کشورمان دچار مشکل جدی هستیم. به عقیده من فله فروشی و خام فروشی هر دو با مفهوم برندینگ در تناقض هستند و در واقع خلاف قواعد جهانی. یعنی می توانم اینطور بیان کنم که برند سازی در واقع به نوعی ایجاد ارزش افزوده در به دنبال دارد. چنانکه خدمت شما عرض کردم ما در همین بخش دچار مشکل هستیم یعنی در بسیار از موارد فعال اقتصادی ما و حتی تشکلهای ما و شاید در برخی موارد حتی مسئول ما نیز به مفهوم و اهمیت برند سازی چندان آگاه نیست. بنابراین در حالت کلی کالا یا خدمات ارائه شده فاقد هویت مشخص است و این مسئله از قدر و ارزش آن به شدت می کاهد.

بخش سخت افزاری برندینگ ابزارهایی است که توسط آن کالا یا خدمات به وسیله آنها به مخاطب ارائه می شوند بنابراین بخش ثانویه این اصل هستند که برای معرفی و تثبیت آنها بسیار مؤثرند. شرکت های ایرانی در هر دو بخش با چالش جدی مواجه هستند و نتیجه این وضعیت آن چیزی است که بر سر برخی از صنایع یا کالاهای ما آمده است یا در آینده نزدیک خواهد آمد. مثل زعفران یا فرش دستباف. شرکتی که به دنبال برند سازی می رود ناگزیر است برای حفظ کیفیت و ماندگاری تلاش کند و این امر در تجارت امروز بسیار اهمیت دارد. به گمان من یکی از بزرگترین مسئولیت ها و وظایف تشکلهای ارائه خدمت آموزشی و برقراری ارتباط میان دینفعان و متخصصین است. بنابراین مهمترین وظیفه تشکلهای در این زمینه ارائه خدمات آموزشی برای تبیین اهمیت برند سازی به دینفعان است که در ادامه می بایست با اتصال آنها به متخصصین در فرایند هویت سازی (گام اول) و تهیه ابزارها (گام

دوم) دینفعان را در این زمینه یاری کند.

از مسائلی که همواره بخش خصوصی با آن مواجه است ابعاد و کوچک بودن این صنایع در مقابل رقبای داخلی و خارجی است. آیا بانک ها می توانند در این زمینه ایفای نقش کنند؟

صنایع کوچک. متوسط در واقع شالوده اقتصاد ملی را تشکیل می دهند. بسیاری از صنایع بزرگ ب متشکل از چندین بنگاه کوچک و متوسط هستند و یا مدارج رشد را به درستی طی کرده اند تا از یک بنگاه کوچک به یک صنعت متوسط و بعد بزرگ تبدیل شده اند. اهمیت صنایع کوچک. متوسط به اندازه ای است که در برخی کشورها از جکببیند یک بنگاه اقتصادی یا صنعتی برای رشد نیازمند فضای مناسب است که حاکمیت می بایست این فضا را فراهم کند. ایجاد این فضای مناسب نیازمند وجود پارادایم متناسب با آن در دستگاه های حاکمیتی است. در اینصورت اصلی مهمی مثل اصل ۴۴ معطل نمی ماند یا باز پیچ نمی شود. حاکمیت اعتقاد راسخ به بخش خصوصی به عنوان صاحب اقتصاد کشور خواهد داشت و این همه مقررات دست و پاگیر هم وضع نخواهد شد. زمانی که یک بنگاه اقتصادی برای به پیش بردن امور یومیه خود باید انواع اقسام مشکلات را از سر راه بردارد یا بندهای متعددی را که مقررات غیر عملی و دست و پاگیر و یا سیاست های دور او تنیده اند را بگشاید، اساساً مجالی برای رشد پیدا نمی کند. به این علت که امکان افزایش بهره وری در این بنگاه ها به حداقل می رسد و بخشی از منابع آنها صرف حاشیه ها یا رفع موانع می شود در چنین شرایطی بانکها با اعطای تسهیلات ارزان قیمت می توانند توان بخشی از موانع را مرتفع کنند و توان مقابله با مشکلات را بالا ببرند. اگرچه بانک ها تا کنون از اجرای بخشنامه های بانک مرکزی در این زمینه هم سرباز زده اند.

تعاملات بانک ها و بخش خصوص از نقطه نظر شما چگونه است؟ گفته می شود ارائه

تسهیلات به بنگاه های کوچک و متوسط عملیاتی شده است اما حاضران در این تجارت چندان آن را جدی نمی دانند.

همانطور که عرض کردم بانکها چندان توجهی به بخشنامه های بانک مرکزی ندارند و کاهش سود تسهیلات را هم جدی تلقی نمی کنند. در واقع عملکرد آنها در اعطای وام طوری است که در نهایت کاهش سود در آنها مشاهده نمی شود. در واقع تعامل بانکها با بخش خصوصی در دو قسمت دچار مشکل است. یکی نحوه اعطای وام و طی مراحل اداری آن و دوم نحوه و میزان سود. در هر دو بخش نیازمند تغییرات جدی هستیم و امیدوارم این تغییرات در دولت تدبیر و امید اتفاق بیافتد.

و در پایان می خوام در خصوص صندوق صنایع کوچک صادراتی بدانم این صندوق آیا توانسته است باری از دوش تولید کننده و صادر کننده بردارد؟

ببینید اصل وجود نهادهایی مانند صندوق ضمانت سرمایه گذاری صنایع کوچک و یا صندوق ضمانت صادرات بسیار خوب است مشروط بر اینکه ساز و کارهای آن اجرایی و عملیاتی باشد. مسئولین این نهادها تلاش بسیاری برای رفع موانع کسب و کار و صادرات دارند اما حقیقت امر این است که چون در تدوین ساز و کارهای اجرایی آنها دینفعان اصلی هیچ نقشی ندارند و از اتاق بازرگانی هم به عنوان بازوی مشورتی درخواست کمک نمی شود آنچنان که باید توفیق نمی یابند. به طور مثال انعقاد تفاهم نامه با بورس کالا در شرایطی که خود بورس کالا چندان کارآمد نیست و شرکت هایی که کالاهای خود را در آن عرضه می کنند به دلیل الزام قانونی و نه از سر اشتیاق این کار را انجام می دهند، نمونه ای از این دست است. البته من بر این باورم که همه این نهادها مثل صندوق ضمانت سرمایه گذاری صنایع کوچک، صندوق ضمانت صادرات و حتی خود بورس کالا در صورت رفع موانع اصلی و زیربنایی و بازنگری جامع در روش ها و ساز و کارها با حضور دینفعان اصلی می توانند بسیار مؤثر و تسهیلگر باشند.

مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی

۸۰ درصد سود صنعت پتروشیمی به گازی هامی رسد

خوراک مایع در مقایسه با خوراک گازی سود کمتری دارند و حتی در برخی آیتم ها سود آن منفی می شود با این وجود سیاست شرکت ملی پتروشیمی این نیست که سرمایه گذاری در بخش خوراک مایع وجود نداشته باشد اگرچه ریسک سرمایه گذاری در این خصوص بالاست.

علوی ادامه داد: قیمت متوسط محصولات پتروشیمی در بخش صادرات و داخلی با کاهش ۵۰ و ۴۰ درصدی مواجه شده است. در محصولات پلیمری که ۳۴ درصد

۹,۶ میلیارد دلار صادرات داشته است. این کاهش نیز به دلیل کاهش قیمت نفت بوده است و با توجه به پیش بینی برای افزایش قیمت نفت، احتمال افزایش ارزی این محصولات در سال آتی بیش از سال جاری خواهد بود.

در حال حاضر ۶۴ میلیون تن ظرفیت نصب شده صنایع پتروشیمی در ایران است که با توجه به تحریم هایی که از سال ۹۱ اعمال شد به تولید مورد نظر دست یافته شده است. در سال گذشته، حدود ۴۶,۵ میلیون تن انواع محصولات پتروشیمی تولید شد که عرضه محصولات پتروشیمی برای صادرات در این سال ۱۸,۸ میلیون تن و عرضه در داخل کشور ۱۲ میلیون تن بود. امسال این تولید ۲۹ میلیون تن بوده است که برآورد می شود تا پایان سال به ۵۱ میلیون تن برسد. وی با بیان اینکه ۸۰ درصد از سود کل صنعت پتروشیمی متعلق به ۱۳ شرکت با خوراک گازی است، گفت: پتروشیمی با

مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی با ارائه آمار و ارقام متعددی از جمله هزینه های تمام شده محصولات و قیمت خوراک به سودآور بودن پتروشیمی های با خوراک گازی تاکید کرد و گفت: ۸۰ درصد از سود کل صنعت پتروشیمی متعلق به ۱۳ شرکت با خوراک گازی است با این وجود سیاست ما حذف پتروشیمی های مایع نیست. فرحناز علوی در نشست خبری خود با خبرنگاران درباره میزان صادرات محصولات پتروشیمی، وضعیت شرکت های پتروشیمی و درآمد و سود خالص این شرکت ها آمار و ارقامی ارائه کرد.

براساس اعلام این مقام مسئول، تا پایان مهر ماه امسال ۸,۴ میلیارد دلار محصولات پتروشیمی صادر شده است که پیش بینی می شود این رقم تا پایان امسال به عدد ۹ میلیارد دلار نزدیک شود و این در حالی است که در سال گذشته صنعت پتروشیمی

است. مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی درباره سود خالص شرکت های پتروشیمی پس از کسر هزینه ها نسبت به فروش گفت: در بخش خوراک گازی این سود در سال ۹۰، ۳۶ تا ۷۶ درصد بوده و در خوراک مایع وضعیت مناسب نبوده و حتی مانند شرکت های پتروشیمی ارون، آبادان، اصفهان و تندگویان منفی بوده است.

در سال ۹۴ پتروشیمی هایی که از خوراک گاز استفاده کرده اند ۴۱ تا ۵۲ درصد سود خالص داشته اما در پتروشیمی های با خوراک مایع زیر ۱۰ درصد سود کرده اند. علوی با اشاره به اینکه از سال ۹۰ تا ۹۳ هزینه خوراک رشد داشت اما با این وجود سود خالص رو به افزایش بود و در فاصله سال های ۹۰ تا ۹۴ سود شرکت های مصرف کننده انواع گاز ۳۶ تا ۴۹ درصد متغیر بوده است، افزود: روند رشد صنعت طی پنج سال گذشته بیانگر این امر است که هزینه ها به دلیل تورم و کاهش قیمت جهانی محصولات و افزایش نسبی قیمت خوراک روند رو به رشدی داشته است اما با وجود افزایش هزینه ها سهم سود از کل درآمدها در سال ۹۴ نسبت به سال ۹۰ حدود ۳ درصد افزایش داشته که در تمام سال های مورد بحث بیش از ۸۰ درصد کل سود صنعت متعلق به ۱۳ شرکت مصرف کننده انواع خوراک گازی بوده است.

وی با بیان اینکه تلاش داریم طرح های باقی مانده از برنامه چهارم و پنجم توسعه در صنعت پتروشیمی را به اتمام برسانیم و شرایط را برای توسعه متوازن صنایع پایین دستی در کنار طرح های جدید مهیا کنیم، ابراز امیدواری کرد ایران تا پایان سال ۱۴۰۴ مقام اول را در تولید محصولات پتروشیمی از آن خود کند به همین منظور قطب های جدیدی در پتروشیمی لاوان، قشم، خارک و چابهار ایجاد خواهد شد.

۶۶ درصد و محصولات آروماتیکی نیز ۳۰ تا ۵۵ درصد کاهش قیمت فروش را تجربه کرده اند. وی با بیان اینکه در سال ۹۴ پتروشیمی های خارک بندرامام و پارس بالاترین درآمد از فروش محصولات پتروشیمی را به خود اختصاص داده اند و سود خالص شرکت های مارون، پارس و زاگرس نیز بالا بوده است، تاکید کرد: هزینه خوراک پتروشیمی در سال ۹۰، ۵۳ درصد از درآمد شرکت های پتروشیمی را به خود اختصاص داد که این مسئله در سال ۹۴ به ۴۳ درصد رسیده است، همچنین سهم هزینه خوراک از درآمد فروش در بخش خوراک گازی کمتر از ۲۱ درصد از کل درآمد است.

در بخش خوراک گاز و مایع این سهم ۳۰ تا ۷۳ درصد متغیر بوده و در بخش مایع ۹۰ تا ۹۳ درصد است که می توان به پتروشیمی ها نوری، خوزستان و بوعلی سینا اشاره کرد. در این نشست سهم قیمت تمام شده از درآمد فروش نیز اعلام شد؛ در بخش گازی ۴۳ درصد درآمد صرف هزینه تمام شده محصولات شده و در بخش مایع این درصد ۸۶ درصد بوده اما در سه شرکت فجر، آریا ساسول و کرمانشاه این درصد رضایت بخش تر است همچنین نسبت سود عملیاتی به درآمد فروش خوراک گازی در سال ۹۰ تا ۹۵، بیش از ۴۳ درصد است و در بخش خوراک مایع بالاتر بوده و نسبت به سود عملیاتی آنها بسیار کم است و حتی در برخی موارد منفی

ارزش کل فروش محصولات پتروشیمی را به خود اختصاص می دهد و حتی قیمت آن بالاتر از قیمت سایر محصولات است، روند کاهش قیمت دیده می شود به طوری که ۲۰ تا ۵۵ درصد کاهش قیمت را از سال ۹۰ تا ۹۵ تجربه کرده است. همچنین محصولات پایه و شیمیایی ۴۰ تا ۵۰ درصد، خوراک و سوخت

چرا قیمت جهانی نفت بر بورس و بخش خصوصی موثر است؟

تغییر و نوسانات بهای جهانی نفت خام چه با کاهش و چه با افزایش خود با توجه به نوع فعالیت صنایع مختلف، می تواند به دو صورت مستقیم یا غیرمستقیم بر عملکرد و سودآوری صنایع و گروه های مختلف و به تبع آن قیمت سهام در نمادهای مختلف بازار و در نهایت شاخص کل بورس تأثیر گذار باشد.

اما در نگاهی خاص تر و ویژه تر شرکت های پالایش نفت و پتروشیمی از جمله گروه هایی هستند که این تغییرات قیمت جهانی نفت خام می تواند به صورت مستقیم تری بر آنها تأثیر گذار باشد. در این تحقیق به رابطه این دو مقوله (بهای جهانی نفت و شاخص بورس) به خصوص در بازار سرمایه و بورس ایران خواهیم پرداخت و تأثیر تغییرات قیمت جهانی نفت را که در سه سال گذشته سقوط قیمتی چشمگیری در کنار سقوط قیمت فلزات جهانی و رکود اقتصادی کشور داشته، بررسی کرده و در ادامه شرایط سختی را که این تأثیرات برای بورس کشور رقم زده تحلیل خواهیم کرد.

رابطه مفروضات قیمت نفت و شاخص های بورس:

آنچه مسلم است در میان شاخص های بورس، سهم تأثیر پذیری بازار شرکت های پالایشگاهی و پتروشیمی در بازار بورس ایران به واسطه رابطه مستقیمش نسبت به بازارهای جهانی بیشتر بوده و تقریباً ۳۰ درصد از ارزش بازار ایران به طور مستقیم به قیمت نفت وابسته است. بنابراین می توان گفت بورس اوراق بهادار تهران مانند بورس های جهانی تحت تأثیر کامل قیمت نفت قرار گرفته و انتظار می رود قیمت ها بیشترین تأثیر لازم را از قیمت نفت برده باشند. در نمودار زیر نیز سهم گروه های تأثیر پذیر از قیمت در نمودار مشخص شده است. گروه پتروشیمی بیشترین تأثیر در شاخص را به علت حجم بالای بازار آن دارد و این گروه به تنهایی ۲۷ درصد از بورس تهران را در اختیار دارد. پس از این گروه نیز گروه پالایشی قرار دارد که در حدود پنج درصد ارزش بازار در اختیار آن است.

در مجموع باید گفت مواردی چون افزایش عرضه نفت مازاد و نیز بالا رفتن آمار ذخیره نفت در کشورهای صنعتی و مصرف کننده، بزرگترین تهدید این روزهای بازار نفت به ویژه برای اقتصادهایی است که کماکان به نفت وابسته اند و تأثیرات شوک های وارده به این اقتصادهای نفتی

بر بازار بورس، تأثیرات واقعی آن که با یک وقفه مشخص می شود، روند بورس را می سازد. مورد جالب توجه تأثیرات منفی بیشتر متغیر مذاکرات بر این روند است. همان گونه که مشخص است، پس از به تعادل رسیدن بازار در این سه ماهه، روند بازار با روند بازار براساس تغییرات قیمت نفت همسو بوده و این امر نشان از تأثیر بالای تغییرات قیمت نفت بر کلیه صنایع بازار دارد. در این صورت می توان این گونه تعبیر کرد که توجه سهام داران از تغییرات آبی به سمت تغییرات ثبت شده در صورت های مالی بیشتر جلب شده که نشان دهنده منطقی شدن بازار است.

نتیجه گیری:

با نگاهی کلان تر به دو سال گذشته، بازار سرمایه و بورس ایران (سال های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵) را کد بود که این ناشی از کاهش قیمت های نفت همسو با تحریم های نفتی و بانکی، بر بازار سهام تأثیر منفی می گذارد و رکود این بازار را سبب می شود. اما با اجرائی شدن برجام (برنامه جامع اقدام مشترک) در ژانویه ۲۰۱۶ (دی ماه ۹۴) و لغو تحریم های نفتی و بانکی، ورق در بازار سرمایه برگشت و شاخص ها روند صعودی به خود گرفتند و شاخص کل از ۶۵ هزار واحد به ۷۹ هزار واحد صعود کرد و ارزش آن ۲۰ درصد افزایش یافت. سیاست روشن وزارت نفت مبنی بر رساندن تولید نفت به سطح پیش از تحریم و استقبال شرکت های بین المللی از سرمایه گذاری در بخش های مختلف اقتصادی ایران از جمله انرژی، خودرو و بورس، آینده روشنی را برای بازار سرمایه این کشور ترسیم کرده است.

به همه بازارها و اهالی آنها از جمله معامله گران بورس وارد خواهد شد.

در حالی که بیش از ۳۰ درصد ارزش بازار بورس تهران وابستگی مستقیم به قیمت جهانی نفت دارد، باقی گروه ها نیز از این تغییر بی بهره نیستند. نمودار زیر درصد تأثیر متغیر قیمت نفت بر شاخص را در ۳۵۰ روز گذشته نشان می دهد. روند سبز بیانگر شاخص در صورت تغییرات قیمت نفتی و روند قرمز بیانگر شاخص واقعی است. همان طور که از نمودار نیز مشخص است، قیمت نفت تأثیر آبی بر شاخص بازار دارد. براساس نمودار ذیل نیز مشخصا در شرایطی که قله های قیمت وجود دارد متغیرهای سیاسی بین المللی هم می تواند نقش آفرین باشد. در نمودار زیر نیز سه قله قیمتی وجود دارد که مربوط به آذر ماه سال گذشته، بیانیه لوزان و توافق نامه وین در سال جاری است. تأثیر دیگر تغییرات باروند آبی رنگ نمایش داده شده است، عواملی از جمله قیمت فلزات جهانی که بر این روند مؤثر هستند. بنا بر نظر کارشناسان، قیمت فلزات جهانی دومین عامل تأثیر گذار بر روند بازار سهام است. با آنکه قریب به اتفاق فعالان بازار انتظار داشتند در پی اعلام قیمت نهایی و سقف تولید اوپک، شاهد تغییر روند بازار در جهت مثبت و ایجاد رونق در این بخش از فعالیت های اقتصادی باشیم ولی در یک رویکرد غیر قابل انتظار، شاهد بی تفاوتی و استقبال نکردن سهام داران و فعالان بازار به این رویداد مهم هستیم.

در نمودار زیر نیز این موضوع تصدیق می شود. روند سبزرنگ تأثیرات نفت بر بورس تهران را با یک وقفه ۵۰ روزه نشان می دهد. نمودار زیر نیز نشان می دهد علاوه بر تأثیر آبی متغیر نفت

لیسانس های خارجی را حذف خواهیم کرد

بوده است که با بررسی نتایج آن می توان دستاوردهای مثبتی را جمع بندی نمود. قنبری تصریح کرد: کشورهای در حال توسعه می توانند درس های پرارزشی از تجربه موفقیت آمیز بعضی از کشورهای صنعتی و تازه صنعتی شده در امر توسعه فناوری و صنعتی بگیرند.

وی با بیان این که تجربه موفقیت آمیز این کشورها نشان داده است که فراگیری و انتقال گسترده فناوری های مناسب و مدرن به این کشورها آنها را قادر می سازد تا بهره وری خود بیافزایند و منجر به توسعه سریع صنعتی این کشورها می شود. به همین منظور در راستای تعاملات بین المللی اقدام به برقراری و ایجاد فرصت های جدید کرده ایم تا بتوان بر آن مبنا یک شبکه گسترده از تعاملات را ایجاد کرد. مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی ادامه داد: در راستای تعاملات بین المللی می توان به امضای چندین قرارداد و تفاهمنامه بین المللی با شرکت های فوخرس، پ پ پ اینترنشنال، لینده، اکسنز، آی پی اف و بی. آ. اس. اف می توان اشاره کرد و هم اکنون با شرکت هایی از آسیا و اروپا و غیره نیز مذاکراتی را برای همکاری مشترک در دستور کار داریم و روح حاکم بر کلیه مذاکرات، همکاری پژوهشی و حذف خرید لیسانس های خارجی است.

فنی و مشارکت در تولید برخی از کاتالیست های پرمصرف صنعت پتروشیمی از دیگر برنامه های شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی است گفت: در واحد دمو پلی پروپیلن که در سال جاری راه اندازی شد اهداف و برنامه های مختلفی برای این واحد در نظر گرفته شده است.

مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی تصریح کرد: برای واحد دمو پلی اتیلن سنگین نیز موارد متعددی برنامه ریزی شده است که می توان به تولید گرید پایپ پلی اتیلن از نوع PE100 سه راکتوره سری با کاتالیست THS، چندین مورد تست کاتالیست SAC به منظور تولید گریدهای مختلف در پایلوت که ادامه آن در دست اقدام است اشاره کرد.

قنبری با اشاره به این که تولید گرید تزریقی پلی اتیلن HC7260 موازی تک راکتوره با کاتالیست THS و همچنین ساخت کاتالیست THT یک شرکت اروپایی به منظور ارزیابی کارایی واحد کاتالیست سازی و تولید گرید فیلم در دستور کار قرار دارد گفت: به دنبال کسب دانش روز جهان هستیم.

وی اظهار کرد: کشورهای پیشرفته و توسعه یافته همچنین شرکت های بین المللی، تجارب مختلفی را جهت انتقال فناوری و ارتقا توانمندی فناوری خود پیش روی گرفته اند و بسیاری از این روش ها با سعی و خطاهای زیادی مواجه

دنیای انرژی: اسماعیل قنبری مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی اظهار کرد: این شرکت با بهره گیری از پژوهشگران و کارشناسان توانمند و متخصص به دنبال نوآوری و توسعه در صنعت پتروشیمی ایران است و مهمترین برنامه های آتی شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی انجام پروژه های پژوهشی مطابق برنامه های موجود تا نیل به فناوری در آینده است. وی افزود: اهداف و برنامه های مختلفی برای تجهیزات و واحدهای ست آپ، پایلوت و دمو شرکت در نظر گرفته شده است در همین راستا موارد مختلفی به دلیل اهمیت آن در دستاوردهای فناورانه شرکت در دستور کار قرار دارد.

قنبری ادامه داد: تولید گرید پلی پروپیلن در واحد دمو با استفاده از کاتالیست تولید شده در شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی و تولید گرید PE100 در واحد دمو پلی اتیلن با استفاده از کاتالیست تولید شده با دانش فنی پژوهش و فناوری پتروشیمی از مهمترین برنامه های آتی به شمار می رود.

وی با بیان این که اعمال برخی از بهینه سازی ها در واحد دمو PVM و راه اندازی واحد بر اساس نتایج حاصله از پروژه های پژوهشی اخیر و همچنین نهایی نمودن قرارداد واگذاری دانش

رابرت باکلی

ایران، عامل شکاف میان آمریکا و اروپا است

علی حیدری | ISA | یاهمان اقدام برای تحریم علیه ایران قانونی است که از سال ۱۹۹۶ توسط یکی از سناتورهای محافظه کار ایتالیایی تبار آمریکایی به نام داماتو پیش نهاد و به تصویب رسید. این قانون سپس در مجلس سنا نیز به رای گذاشته شد و در نهایت با امضای بیل کلینتون تحریم ها و شرایط سخت تری برای تجارت با جمهوری اسلامی ایران وضع گردید. نباید از نظر دور داشت که قانون داماتو در دوران باراک اوباما به جهت شرایطی که آمریکایی ها ادعا می کردند وضعیت اضطراری علیه جمهوری اسلامی است با تبصره های همراه شد که فضای تجارت با ایران را بیش از گذشته سخت می کرد. اما با توافق برجام و اجرایی شدن آن در سال ۲۰۱۶ به نظر می رسد که دوران قانون داماتو هم به پایان رسیده است اما با ناباوری به جز یک نماینده کنگره تمام ۴۱۹ عضو مجلس نمایندگان آمریکا به تمدید ده ساله این قانون رای مثبت دادند که نقض پیمان برجام است. در حال حاضر باید منتظر بود و دید که تا آیا باراک اوباما این قانون را امضا خواهد رساند یا خیر؟

در همین راستا و برای بررسی دقیق تر مساله پسارجام و پسا تمدید داماتو با رابرت باکلی استاد مدعو در دانشگاه نیویورک به گفتگو نشستیم. دکتر باکلی فارغ التحصیل دانشگاه کنتاکی است و به صورت تخصصی مسائل خاورمیانه و رژیم تحریم ها را پیگیری می کند این گفتگو از طریق اسکایپ انجام شده است.

گره خورد تا شاهد فصل جدیدی در تاریخ سیاسی غرب باشیم. قطعنامه ۲۲۳۱ سازمان ملل متحد این گمانه زنی ها را در جهان ایجاد کرد که فضای تخصیص با ایران جایش را به صلح سرد داده است اما اقدام کنگره و در نهایت رفتارهای ترامپ کمی شرایط را پیچیده کرده است.

خواهم نظر شما را در این رابطه بدانم؟
پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا با توجه به شعارهای ضد ایرانی اش نشان داد که جامعه آمریکایی قابل پیش بینی نیست، این پیروزی به مساله تغییرات در ایتالیا و استعفای نخست وزیر این کشور

ترامپ به ریاست جمهوری آمریکا رسید، به نظر می رسد این مساله نشان می دهد تا چه اندازه شرایط بین المللی غیر قابل پیش بینی است و البته مسائل حول محور تحریم های بین المللی نیز عملا در موقعیت مه آلودی قرار گرفته است می

را بگیرد، انتقال نیرو، سلاح و خدمات را به این جریان قطع کند و محدودیت های زیادی برای روسیه در جهت بمباران مواضع داعش ایجاد نکند تمامی این مسائل به شکاف میان اروپا و آمریکا خواهد شد و احتمال می رود اسد به عنوان یک رئیس جمهور در دولت انتقالی برای خود جای باز کند که فکر می کنم تهران هم با آن مخالفتی ندارد. همانطور که در توافق هسته ای با ایران در سال ۲۰۱۵ نقش باراک اوباما غیر قابل انکار است و وی بخش مهمی از مسئولیت های این رویداد را بر عهده گرفت در خصوص آیند سوریه نقش ترامپ در همکاری با روسیه انکار ناپذیر است. اما ترامپ بر برجام می تازد ولی آیند سوریه شرایط مه آلودی را حفظ می کند.

۲۰ ژانویه ترامپ به عنوان رئیس جمهوری آمریکا بر مسند قدرت خواهد نشست فکر می کنید این روز برای جهان چه معانی داشته باشد؟

ترامپ از زمان پیروزی اش چهار تماس تلفنی شوک آمیز را برقرار کرد که نشان می دهد وی چگونه می اندیشد و در سیاست خارجی و داخلی اش چه اهرم های را حفظ خواهد کرد. در مورد روسیه او تجارت های ناتمامی را در مسکو دارد و البته سوالاتی در خصوص نقش پشت پرده روسیه در کمپین های انتخاباتی رئیس جمهوری آمریکا نیز هنوز یک پرونده باز است. اما در مورد ایران باید بگویم او قطعاً بر برجام خواهد تاخت و در خاورمیانه ترس های که در خصوص او وجود دارد بسیار جدی است. من و دوستانم در ابوظبی در مورد آیند منطقه صحبت کردیم و چه سیاستمداران و چه نظامیان در کشورهای عربی همگی نگران آیند ای هستند که ترامپ برای آنها رقم خواهد زد. تجارت ترامپ با کشورهای عربی پیش از ریاست جمهوری اش داستان های خوشایند و خاطرات خوشی را از خود به جای گذاشته است و به همین جهت مطمئن هستم که او کمک های آمریکایی به گروه های مخالف سوری را قطع می کند که به معنای پشت پا به سرمایه گذاری کشورهای عربی در این کارزار است. اما مواضع رسمی کشورهای عربی مملو از امیدواری است که بتوانند روابط میان آمریکا و کشورهای منطقه خلیج فارس را حفظ و آمریکا را در مقابل ایران قرار دهند در حالی که شاهد پارگیری های منطقه این کشورها علیه تهران هستیم که سیگنال هایی است که روابط آمریکا را ایران را که در دروان اوباما فضای بهر تی را تجربه کرده بود وارد شرایط جدید می کند که متغیرهای دیگری در آن درگیر خواهد بود.

خصوص قرارداد های تجاری چون ایرباس و بوئینگ نشان داد که به دنبال نقش بیشتر برای شرکت های آمریکایی است و یکی از راه های آن استفاده از محدودیت های گسترده برای شرکت های اروپایی خواهد بود. البته نزدیکی پوتین به ترامپ برای شرکت های روسی نیز مسیر جدیدی را باز می کند به طوری که آنهای که از رقابت پذیری را شرکت های اروپایی عقب هستند با قانون های چون داماتو می توانند امیدوار باشند که آمریکا اجازه ورود شرکت های اروپایی را به بازار ایران نمی دهد و عملاً نزدیکی اقتصادی میان روسیه و ایران که البته از سوی کرملین و سعدآباد هم بسیار بر آن تکیه می شود بیشتر از گذشته شود و اروپایی ها را می توان بازندگان این قافله دانست.

چطور این را می گوید؟ دو عضو شورای امنیت در اتحادیه اروپایی حضور دارند و قرارداد های ایرباس، شل و ATR با ایتالیایی ها، هلندی ها و حتی زیمنس بسته شده است.

حجم اقتصاد آمریکا به گونه ای است که بانک های اروپایی قدرت ریسک پذیری برای سرمایه گذاری بیش از بیست میلیون دلار را در اقتصاد ایران از دست داده اند. بانک داران آلمانی و شرکت های شما از آنها نام برده اید به نظر من حیات اندکی در بازار ایران خواهند داشت و محدودیت ها و سختی های بسیاری برای تجارت با تهران در حال حاضر وجود دارد و بخش بزرگی از این مسائل را نمایش های رسانه ای می دانم. همچنین در خصوص سوال شما باید بگویم شکاف میان آمریکا و اروپا بر سر مساله ایران موقعیتی غیر قابل اجتناب است و حتی آمریکایی ها برای مبارزه با داعش و حضور در ساختاری که روسیه محور آن است حساب چندانی بر قدرت های بزرگ اروپایی چون فرانسه و آلمان و حتی انگلیس باز نکرده اند.

در خصوص سوریه به نظر شما چیست؟ فکر می کنید روسیه و آمریکا در خصوص سوریه به توافق بزرگی دست می یابند و اسد به عنوان یک همپیمان ایران بر قدرت باقی خواهد ماند؟

ترامپ به دنبال تغییر چهره آمریکا از یک قدرت خشن به یک قدرت صلح جو مانند آنچه اوباما آن را دنبال می کرد نیست، به نظر من او تلاش می کند تا در یک سال نخست ریاست جمهوری اش یعنی تا ابتدای سال ۲۰۱۸ که سال حساسی برای روسیه نیز هست روابط مسکو و واشنگتن را احیا و البته مساله سوریه را حل و فصل کند. اکنون او باید جلوی سرمایه گذاری بر داعش

در همین حال باید به این نکته اشاره کنم که نتانیاها نخست وزیر اسرائیل که از مخالفان برجام است پیروزی ترامپ را به عنوان مرگ برجام در نظر گرفته است. نتانیاها در برنامه ۶۰ دقیقه شبکه CBS گفته است ترامپ نظر گرمی در مورد کشور یهودی و در عین حال اسرائیل دارد و او شکی در مورد حسن نیت ترامپ در برخورد با اسرائیل ندارد. نتانیاها رابطه بسیار سردی را با اوباما و دولت های غربی تجربه کرد و حضور ترامپ می تواند بر مرگ برجام و همچنین قدرت گرفتن دوباره اسرائیل در منطقه نقطه حساسی باشد.

راه های مختلفی برای بازگشت برجام وجود دارد، توافقی که از سال ۲۰۱۵ زمزمه های آن به گوش رسید و در سال ۲۰۱۶ اجرایی شد منجر به عقب گرد برنامه هسته ای ایران شد که تهران مجبور شد از برنامه بلند پروازانه هسته ای اش دور شود، نتانیاها و ترامپ امید وارند ضمن حفظ محدودیت های تهران تحریم های جدیدی را علیه برنامه های موشکی، حقوق بشر و مسائلی از این دست علیه ایران وضع کنند که نه تنها فروش نفت و تجارت ایران را محدود کند بتواند محدودیت های امنی این کشور را حفظ و اجازه ندهد ایران به توسعه دلخواهش در مساله هسته ای دست یابد. نتانیاها و ترامپ نظرات مشترکی را در خصوص برجام دارند، نخست وزیر اسرائیل آن را مسدود شده می داند و ترامپ هم علیه آن مواضع تندی را اتخاذ کرده است اما وزیر خارجه جدیدی که ترامپ برگزیده یک فرد نزدیک به روسیه و یک مدیر نفتی از شرکت اکسون موبیل است که روابط خاصی را با پوتین رئیس جمهوری روسیه دارد به همین جهت تمام قصه مبارزه ترامپ با آیند برجام از طریق فشارهای کنگره یا تحریم های جدید علیه جمهوری اسلامی ایران نیست بلکه او از مسیر های غیر متعارف سعی می کند در سطح جهانی خود را به عنوان یک بازیگر قابل اتکا حفظ کند.

می خواهم سوالم را کمی دقیق تر بپرسم، در حال حاضر پیروزی ترامپ در ریاست جمهوری آمریکا و آنچه ISA بر شرکای اروپایی آمریکا تحمیل می کند چه تاثیری در روابط دو سوی آتلانتیک خواهد داشت؟

باراک اوباما ریاست جمهوری ۴۴ آمریکا روابط میان واشنگتن و قاره اروپا را احیا کرد به طوری که شاهد تفرقه در تصمیم سازی های دوران جرج بوش و بلوک بندی های اروپایی و آمریکایی نبوده ایم. ترامپ در نطق های پیش از ریاست جمهوری اش به ویژه در

رضی میری، رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران:

پارادایم اقتصادی
در ایران باید تغییر کند تا شاهد رشد
بخش خصوصی باشیم

ها بد نشده بلکه بهبود هم یافته همینطور بر این باورم که جایگاه کنفدراسیون چه در اتاق بازرگانی و چه در تعاملات بخش خصوصی با دولت، جایگاه بسیار رفیعی است و اگر این شرایط ادامه پیدا کند و رئیس فعلی چند سال دیگر هم به کار خود ادامه دهد آینده درخشانی در انتظار این نهاد خواهد بود.

آیا برای بهبود فضای کسب و کار بخش خصوصی مدلی در نظر دارید؟ می توان مدل چینی ها را با توجه به اقتصاد و تعهدات دولتی در ایران مفید دانست؟

مسئله و ضعفی که سبب شده که چنین پرسشی مطرح بشود وجود پارادایمی متفاوت از پارادایم حاکم بر دولت چین در ایران است. در کشور چین مسئولین پذیرفته اند که اقتصاد را باید به بخش خصوصی واگذار کنند و انتظار دارند که بخش خصوصی شرایط اقتصاد کشور را بهبود ببخشد و از وضعیت پیشین خارج کند. در کشور ما چنین پارادایمی شکل نگرفته و چنین تفکری در دولت وجود ندارد. در ایران بیش از ۸۰ درصد اقتصاد در اختیار دولت، شرکت های خصوصی و نهادهای غیر دولتی غیر خصوصی است. بنابراین تا این پارادایم تغییر نکند نباید انتظار داشته باشیم که در محیط کسب و کار تغییرات جدی و مهم حاصل شود. به گمان من مدل مناسب هم همان مدل کشور چین است به شرطی که اصل ۴۴ به صورت واقعی تحقق پیدا کند و اقتصاد ایران در مسیر خصوصی سازی واقعی حرکت کند.

تغییرات دائمی قواعد و قوانین تجارت در جمهوری اسلامی ایران یکی از مسائلی است که شما بارها به آن اشاره کرده اید این به چه دلیل است؟ چرا به رقم هشدارهای دائمی بخش خصوصی در این مورد دولتی ها حاضر به حل و فصل این ضعف نیستند؟

پاسخ به این سوال تا حدودی که به مطلبی که پیشتر گفتم باز می گردد ولی در عین حال باید متذکر شوم که اساسا نداشتن استراتژی های بلند مدت و مشخص مشکل کلیه دولت ها در جمهوری اسلامی ایران بوده است. چنانکه بعد از تدوین و اجرای ۵ برنامه ۵ ساله توسعه می بینیم که بسیاری از مطالبی که در این برنامه ها مصوب شده بود به مرحله اجرا در نیامد. به این علت که در کشور ما پارادایم تبعیت از قانون نبوده، نیست و علیرغم اینکه امیدوارم در آینده این موضوع اصلاح شود اما گمان می کنم از این به بعد هم نخواهد بود و با توجه به اینکه دولت محوری اصلی است که مسئولین بدان معتقدند و همان مسیر را ادامه می دهند تغییر خاصی رخ نخواهد داد. در چنین فضایی که راهبرد مشخصی وجود ندارد قوانین بر اساس منافع مقطعی وضع می شوند و این مسئله سبب عدم ثبات قوانین و تغییر مکرر آنها می شود.

صادرات در فضای کما قرار دارد علت این مهم چیست و کنفدراسیون صادرات جمهوری اسلامی ایران پیوندهایش را با اتحادیه های خصوصی در صنایع مختلف از دست داده است؟

من از مطرح شدن چنین پرسشی بسیار متعجبم و متأسفم که منابع مغرض اخبار گمراه کننده ای را به شما مخابره کرده اند. به باور من هیچ زمانی کنفدراسیون صادرات به این اندازه فعال نبوده و هم اکنون در اوج فعالیت قرار دارد. رئیس فعلی کنفدراسیون صادرات بسیار لایق، کاردان و فعال است و از اوایلین روز پذیرش مسئولیت تا کنون سبب ارتقا روز افزون جایگاه کنفدراسیون شده است. من مطمئنم نه تنها رابطه این نهاد با اتحادیه

گفته می شود تغییرات در اتاق بازرگانی پارلمان بخش خصوصی را از حالت فعال گذشته خارج کرده است این مساله را تا چه اندازه درست می دانید؟

به گمان من نه تنها چنین اتفاقی نیفتاده بلکه تغییراتی در مجموعه هیئت رئیسه شکل گرفته که منجر به تقسیم کار و افزایش بهره وری می شود و این امر می تواند نوید بخش بهبود اجرای امور در آینده باشد. اما جا افتادن این نوع تقسیم کار و فراهم شدن امکانات مستلزم گذر زمان است. من به این علت که شاهد این فعالیت ها هستم با نظر شما موافق نیستم.

شنیده ها حاکی از آن است که کنفدراسیون

سید نورالدین شهنازی زاده، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت

غرب کارون روی ریل توسعه

بشکه تشکیل می‌دهد، به ۷۰۰ هزار بشکه در روز افزایش می‌یابد. براساس این گزارش، از ابتدای سال جاری تولید نفت از فاز نخست میدان مشترک آزادگان شمالی و همچنین میدان یادآوران آغاز شده است؛ ضمن اینکه در هفته‌ای که گذشت نیز شاهد تولید از میدان یاران شمالی بودیم. سید نورالدین شهنازی زاده، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت، درباره جایگاه منطقه غرب کارون در صنعت نفت ایران در قیاس با دیگر مناطق نفتی مانند پارس جنوبی و شمالی، می‌گوید: میدان‌های نفتی در

مشترک انتقال داده شدند. انتقال سرمایه برای توسعه میدان‌های مشترک از دیگر شگردهای کاری دولت تدبیر و امید برای شتاب بخشی به چرخ‌های توسعه‌ای میدان‌های مشترک بوده است که در این میان می‌توان به اولویت‌دهی به میدان‌های مشترک غرب کارون اشاره کرد. براساس هدف‌گذاری انجام‌شده، تا سال ۱۳۹۷ تولید نفت خام از میدان‌های مشترک غرب کارون که پنج میدان آزادگان شمالی، آزادگان جنوبی، یاران شمالی، یاران جنوبی و یادآوران را با ظرفیت نفت در جای ۶۴ میلیارد

فروغ گشتاسبی | از زمان روی کار آمدن دولت یازدهم، محور توسعه نفت بر میدان‌های مشترک نفت و گاز متمرکز شده تا سهم هفت درصدی این میدان‌ها در تولید نفت کشور ارتقا یابد؛ ضمن اینکه رسیدن به ظرفیت تولید نفت خام کشور به بیش از پنج میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه نیز مدنظر بوده است. در این راستا در چند سال اخیر تمرکز تولید از میدان‌های مستقل به میدان‌های مشترک تغییر جهت داده و حتی دکل‌های حفاری فعال در میدان‌های مستقل به میدان‌های

در جابرا آورد می‌شود.

حمایت بی‌نظیر نفت از پروژه‌های غرب کارون

طرح‌های توسعه میدان‌های نفتی در غرب کارون امروز جزء مهم‌ترین پروژه‌های ملی کشور به شمار می‌روند و شرکت ملی نفت ایران بیشترین حمایت را از این پروژه‌ها داشته، به طوری که هم‌اکنون در تأمین منابع مالی برای این پروژه‌ها، مشکل جدی وجود ندارد. بدیهی است بهره‌برداری از طرح‌های این منطقه، نقش بسیار چشمگیر و پراهمیتی در ایجاد افزایش ظرفیت تولید نفت و تأمین امنیت انرژی و در نتیجه افزایش قدرت چانه‌زنی جمهوری اسلامی ایران در مجامع بین‌المللی داشته است و خواهد داشت. شرکت ملی نفت ایران در برنامه‌های افزایش تولید نفت بر میدان‌های نفتی حوزه غرب کارون، حساب ویژه‌ای باز کرده و بخش

منطقه غرب کارون، مخازن بکر و توسعه‌نیافته (Green Field) هستند و تفاوت اصلی آنها با دیگر مناطق نفت‌خیز ایران این است که در این میدان‌های در دست توسعه، با اجرای طرح‌های توسعه‌ای برنامه‌های افزایش تولید نفت شرکت ملی نفت ایران محقق می‌شود. میدان‌های هیدروکربوری واقع شده در منطقه غرب کارون پربرکت، از نزدیکی شهر اهواز آغاز می‌شوند و تا منتهی‌الیه نوار مرزی امتداد می‌یابند؛ در واقع عرض و طول این مستطیل نفتی از ساحل غربی کارون در نزدیکی منطقه جفیر تا مرز مشترک ایران و عراق و از جنوب چزابه تا غرب منطقه دارخوین است که همان منطقه نفتی غرب کارون را تشکیل می‌دهد. در این گستره نفت‌خیز، دو میدان فوق‌عظیم و اصلی آزادگان و یادآوران که در دهه اخیر کشف شده‌اند و از جمله بزرگ‌ترین میدان‌های نفتی جهان هستند که حجم ذخایر چشمگیر آنها در حدود ۶۷ میلیارد بشکه نفت

چشمگیری از توان خود را بر توسعه این میدان‌ها متمرکز کرده است و در برنامه‌های چشم‌انداز، تولید از این منطقه، تا سال ۱۴۰۰ به حدود ۱.۲ میلیون بشکه خواهد رسید. در نظر داشته باشید که ارزش اقتصادی ذخایر هیدروکربوری منطقه غرب کارون، کمتر از مجموعه میدان‌های گازی در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس نیست. شهنازی‌زاده درباره اولویت توسعه و تأمین منابع مالی میدان‌های نفتی مشترک غرب کارون می‌گوید: با توجه به اینکه عموم مخازن میدان‌های نفتی منطقه غرب کارون با برخی مخازن میدان‌های نفتی عراق مشترک هستند، توسعه و تأمین منابع مالی موردنیاز برای آن در اولویت برنامه‌های شرکت ملی نفت ایران قرار گرفته و تمرکز فعالیت‌های شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) بر توسعه میدان‌های این منطقه به روشنی مشهود است. رسالت شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن)

مبنی بر نظارت و مدیریت توسعه میدان‌های نفتی و گازی در دریا و خشکی، متولی توسعه میداین نفتی حوزه غرب کارون به نیابت و نمایندگی از شرکت ملی نفت ایران است؛ بر این اساس، این شرکت، وظیفه نظارت بر اجرای همه طرح‌های مهندسی و توسعه در چارچوب فعالیت‌های طراحی، مهندسی، ساخت و اجرا را بر عهده دارد. منطقه استراتژیک غرب کارون، بخش بزرگی از قلمرو کاری شرکت مهندسی و توسعه نفت است. این شرکت با توجه به راهبردی و پراهمیت بودن پروژه‌های ملی که در دست اجرا دارد، برای شتاب بخشی به بهره‌برداری مطلوب و به موقع از میدان‌های نفتی غرب کارون که بیشتر آنها مشترک است، همه توان خود را به کار گرفته است.

مشارکت تمام دستگاه‌ها و نهادهای کشور در توسعه غرب کارون

همه دستگاه‌ها و نهادهای کشور، به نوعی به طور مستقیم یا غیرمستقیم در توسعه میدان‌های نفتی غرب کارون مشارکت دارند و خوشبختانه همه آنها اولویت اجرای طرح‌های ملی این منطقه را درک کرده‌اند و برای بهره‌برداری هر چه زودتر از میدان‌های مشترک این منطقه، هر یک بسته به مأموریت ذاتی خود، مسیر توسعه را به گونه‌ای هموار کرده‌اند. شهنازی زاده طرح‌های توسعه میدان‌های نفتی یادآوران، آزادگان شمالی، آزادگان جنوبی، یاران شمالی و یاران جنوبی، همچنین طرح‌های تلمبه‌خانه و نیروگاه مرکزی غرب کارون در این منطقه را از جمله پروژه‌های ملی در دست اجرای شرکت مهندسی و توسعه نفت، خواند و گفت: عمده منابع مالی طرح‌های توسعه میدان‌های نفتی غرب کارون، از طریق عقد قراردادهای بیع متقابل تأمین می‌شود. در قراردادهای بیع متقابل، سود و پاداش شرکت طرف قرارداد از سرمایه‌گذاری و اجرای پروژه، پس از موفقیت در آزمایش بهره‌برداری از پروژه در دوره ۲۱ تا ۲۸ روزه، از محل فروش محصولات همان میدان بازپرداخت می‌شود که این رقم طبق قرارداد، در مدت تعیین شده، با درصد سود و پاداش مشخص خواهد بود. هر سه طرح، آزادگان شمالی، یادآوران و یاران شمالی که به طور رسمی افتتاح می‌شوند، بیع متقابل هستند و هزینه سرمایه‌گذاری آنها در چارچوب یادشده بازپرداخت می‌شود. منابع مالی مورد نیاز برای اجرای طرح‌های توسعه میدان‌های آزادگان جنوبی و یاران جنوبی هم از محل انعقاد بیع متقابل داخلی تأمین می‌شود. وی درباره آخرین وضعیت توسعه میدان‌های نفتی و پروژه‌های زیرساختی و توسعه‌ای منطقه غرب کارون اظهار کرد: در میدان عظیم آزادگان، برای شتاب در عملیات توسعه و برداشت

نفت از آن، میدان به دو بخش شمالی و جنوبی تقسیم شد. با توجه به اینکه بیشتر مساحت سطح الارض آزادگان در بخش شمالی در تالاب هورالعظیم واقع شده است، عملیات سطح الارض آن با دشواری‌هایی روبه‌رو بود و چالش‌های زیست محیطی خود را داشت، ضمن اینکه این منطقه مرزی، خط مقدم در هشت سال دفاع مقدس بود و جای جای آن مین گذاری شده بود و به پاک سازی نیاز داشت، از این رو، از جاده شط علی به بالا، «آزادگان شمالی» و از منطقه پایین این جاده، آزادگان جنوبی نام گرفت. میدان نفتی یاران هم بر پایه همین شرایط، به دو بخش یاران شمالی و یاران جنوبی تقسیم شد.

بسیج امکانات برای افزایش برداشت میدان‌های مشترک

در نهایت، شرکت متن برای همه این طرح‌ها، برنامه توسعه و تولید زود هنگام، فاز نخست و مرحله دوم تعریف کرد و همه توان و امکانات را برای پیشبرد اهداف توسعه‌ای در میدان‌های مشترک غرب کارون بسیج کرد و در راستای تولید و برداشت هر چه پرشتاب‌تر و حداکثری از آنها به کار گرفت. شهنازی زاده درباره میزان تولید نفت میدان آزادگان شمالی اظهار کرد: فاز نخست طرح توسعه میدان نفتی آزادگان شمالی با سرمایه‌گذاری حدود ۲۵۰ میلیارد دلار شرکت چینی «CNPCI» در چارچوب بیع متقابل اجرا شد و پس از پایان موفقیت آمیز آزمون تولید ۲۱ تا ۲۸ روز، تولید نفت از آن آغاز شد و بازپرداخت هزینه سرمایه‌گذاری آن به طرف چینی هم کلید خورد. آزادگان شمالی با حفر ۵۸ حلقه چاه و ساخت تأسیسات روزمینی و واحدهای فرآورش، هم اکنون ۸۵ هزار بشکه نفت خام در روز تولید می‌کند. اجرای فاز دوم آزادگان شمالی هم در چارچوب قراردادهای جدید بالادستی در برنامه است که پس از اجرای آن، تولید تجمیعی از این میدان مشترک به حدود ۱۵۰ هزار بشکه در روز می‌رسد. وی درباره وضعیت تولید آزادگان جنوبی می‌گوید: برای توسعه میدان نفتی آزادگان جنوبی که در امتداد جنوبی آزادگان شمالی است، طرح تولید زود هنگام تعریف شد. در حال حاضر تولید از این میدان ۴۰ تا ۴۷ هزار بشکه در روز است که بر اساس برنامه‌ریزی‌ها تا پایان سال جاری به ۱۱۰ هزار بشکه در روز خواهد رسید. در فاز نخست توسعه آن، با حفر ۱۸۵ حلقه چاه و ایجاد واحدهای سطح الارضی و «CTEP»، تولید نهایی از این میدان به ۳۲۰ هزار بشکه در روز خواهد رسید. شهنازی زاده ادامه داد: میدان نفتی یاران شمالی نیز یکی دیگر از طرح‌های بیع متقابل است که از سوی شرکت ایرانی توسعه نفت و گاز پرشیا، تأمین مالی

شده و اخیراً تولید روزانه ۳۰ هزار بشکه‌ای آن به بهره‌برداری رسمی رسیده است. با اهتمام و پشتیبانی شرکت متن و تلاش پیمانکاران و مشاوران مربوطه، امکان افزایش این میزان تولید تا مرز ۳۵ هزار بشکه در روز نیز وجود دارد. طرح دیگر در منطقه غرب کارون، توسعه میدان نفتی یاران جنوبی است که تحقق تولید زود هنگام ۱۰ هزار بشکه در روز تا پایان سال جاری تحت پیگیری است. تولید نهایی از این میدان ۲۵ هزار بشکه در روز هدف گذاری شده است که در سال ۱۳۹۴ محقق شد. افزایش تولید نفت از میدان مشترک یادآوران طرح مهم دیگر در منطقه غرب کارون، میدان نفتی یادآوران است که حجم نفت در جای آن حدود ۳۴ میلیارد بشکه تخمین زده شده است. فاز نخست این طرح برای ۸۵ هزار بشکه در روز طراحی شده بود، اما با برخی اقدامات توسعه‌ای برای بهبود تولید، هم اکنون روزانه ۱۱۰ هزار بشکه نفت از این میدان برداشت می‌شود که امید است در ادامه برنامه‌های اجرایی برای توسعه و بهبود تولید از این میدان، در آتیه‌ای نزدیک تولید از آن تا مرز ۱۳۵ هزار بشکه در روز افزایش پیدا کند. در عین حال، مذاکره‌هایی برای اجرای فاز دوم توسعه یادآوران در چارچوب الگوی قراردادهای جدید نفتی در دست انجام است. هم اکنون تولید از این میدان حدود ۳۰۰ هزار بشکه در روز است که تا پیش از پایان امسال این رقم به ۳۴۵ هزار بشکه در روز می‌رسد. شهنازی زاده درباره چشم‌انداز تولید نفت از میادین منطقه غرب کارون می‌گوید: قرار است با اجرای فازهای بعدی توسعه این میادین و دیگر میدان‌های غرب کارون، میزان برداشت نفت از این منطقه تا اواخر سال ۱۴۰۰ با حفاری بیش از ۵۰۰ حلقه چاه تولیدی و توصیفی به ۱۰۲ میلیون بشکه در روز برسد. افزایش تولید، یک موضوع مهم است، اما از آن مهم‌تر، حفظ و نگهداشت سطح تولید کنونی است. شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) در منطقه غرب کارون تلاش کرده است تا با استفاده از تکنولوژی‌ها و روش‌های جدید از دیاد برداشت که نیاز به سرمایه‌گذاری‌های تازه‌ای هم دارد، سطح تولید را در دوره تولید ثابت میدان (plateau) حفظ کند و با به کارگیری مکانیسم‌های نوین IOR و EOR در نیمه دوم عمر این مخازن، افزایش دهد. به گفته شهنازی زاده، در همه قراردادهای منعقد شده در این منطقه، حتی در بیع متقابل‌ها، همواره تلاش شده تا به رشد شرکت‌های ایرانی و بومی سازی دانش فنی و همچنین توانمندسازی نیروی انسانی متخصص و سازندگان داخلی و تقویت توان پیمانکاران و مشاوران ایرانی توجه شود، از این رو در بیشتر قراردادهای سهم ایرانی پروژه به وضوح مشخص

کشور و منطقه خوزستان و رفاه مردم چه نقش و اهمیتی دارد، می‌گوید: همان‌طور که بدیهی است صنعت نفت، موتور محرکه اقتصاد کشور است، افزایش تولید نفت نیز می‌تواند موجب تبدیل ثروت‌های زیرزمینی به روزمینی، ارزی و در نتیجه رشد و رونق اقتصادی در کشور شود.

بر همین اساس، شرکت ملی نفت ایران، بر توسعه میدان‌های نفتی غرب کارون که بیشتر آنها مشترک هستند، به‌طور ویژه تمرکز کرده است. مخازن میدان عظیم آزادگان با مخازن میدان مجنون و مخازن میدان یادآوران با مخازن میدان نهر عمر (سنباد) یا بلوک ۹ عراق مشترک است؛ از این رو باید تلاش شود با اهتمام ویژه به توسعه میدان‌های مشترک این منطقه شتاب داده شود تا مردم هم از موهبت‌های خدادادی آن بهره‌مند شوند.

از سوی دیگر، باید در نظر داشت هم‌زمان با توسعه میدان‌های نفتی غرب کارون، زیرساخت‌های گسترده‌ای ایجاد می‌شود و اشتغال و اقتصاد در منطقه رونق می‌گیرد که به تقویت امنیت در نوار مرزی می‌انجامد. برای توسعه میدان‌های نفتی این منطقه، هم‌زمان با دریافت مجوزهای زیست‌محیطی، تحصیل اراضی و پاک‌سازی منطقه از مین‌ها و مهمات عمل نکرده باقی‌مانده از هشت سال جنگ تحمیلی، زیرساخت‌های مورد نیاز توسعه همچون جاده‌های دسترسی، خطوله لوله انتقال آب و برق، پوشش مخابراتی و شبکه ارتباطی، محل چاه‌ها، اقامتگاه و... ایجاد و مهیا شده است. با انجام برخی اقدامات زیرساختی و ایجاد امکانات و رفاه نسبی، زندگی مردم محلی و بومی در این منطقه تا حدودی بهبود یافته و امید است در ادامه فعالیت‌ها، سطح زندگی مردم منطقه نیز ترقی کند.

برای تأمین منابع مالی پروژه‌های نفتی ارقام یادشده با توجه به ذخایر موجود و وضعیت کنونی توسعه میدان‌های نفتی منطقه غرب کارون است. بدیهی است با اکتشافات جدید در این منطقه، تغییر و افزایش حجم ذخایر محتمل است. با این روند، طبیعی است که نگاه دولت و شرکت ملی نفت ایران به منطقه غرب کارون، دقیق و متمرکز باشد؛ از این رو، انتظار است مجلس و دولت به تأمین منابع مالی مورد نیاز در سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، به‌طور جدی توجه کنند

برای هر بشکه نفت، رقمی معادل ۳۳ میلیارد دلار ثروت‌زایی برای کشور دربر خواهد داشت که پرواضح است سرمایه‌گذاری لازم برای دستیابی به این هدف، در برابر عایدات آن ناچیز است و به‌سرعت در ماه‌های ابتدایی برداشت از میدان‌ها مستهلک می‌شود و پروژه‌های ازدیاد برداشت را توجیه می‌کند.

ضرورت توجه جدی مجلس و دولت

برای تأمین منابع مالی پروژه‌های نفتی ارقام یادشده با توجه به ذخایر موجود و وضعیت کنونی توسعه میدان‌های نفتی منطقه غرب کارون است. بدیهی است با اکتشافات جدید در این منطقه، تغییر و افزایش حجم ذخایر محتمل است. با این روند، طبیعی است که نگاه دولت و شرکت ملی نفت ایران به منطقه غرب کارون، دقیق و متمرکز باشد؛ از این رو، انتظار است مجلس و دولت به تأمین منابع مالی مورد نیاز در سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، به‌طور جدی توجه کنند. شهنازی‌زاده درباره برنامه شرکت متن برای توسعه فازهای بعدی میدان‌های نفتی منطقه غرب کارون می‌گوید: با توجه به جذابیت‌هایی که توسعه این میدان‌ها دارد، شرکت‌های بزرگ بین‌المللی برای حضور و سرمایه‌گذاری در طرح توسعه آنها، اشتیاق و آمادگی خود را اعلام کرده‌اند و همچنین شرکت‌های ایرانی هم علاقه خود را برای مشارکت در اجرای طرح توسعه میدان‌های نفتی غرب کارون نشان داده‌اند.

درباره اجرای طرح‌های توسعه فاز دو میادین یاران شمالی و یاران جنوبی اخیراً تفاهم‌نامه‌ای با یک شرکت ایرانی امضا شده است. شرکت ملی نفت ایران، برای توسعه آزادگان شمالی و آزادگان جنوبی هم برنامه‌ای را در چارچوب برگزاری مناقصه و واگذاری این طرح‌ها در چارچوب الگوی جدید قراردادهای بالادستی صنعت نفت، دنبال می‌کند و شرکت‌های خارجی متعددی برای توسعه این میدان‌ها آمادگی خود را اعلام کرده‌اند. خوشبختانه تاکنون تکلیف توسعه بیشتر میدان‌های منطقه غرب کارون مشخص شده و از آنجا که ارزش اقتصادی ذخایر این منطقه با ذخایر پارس جنوبی نزدیک است، شتاب‌بخشی به پروژه‌های آن، از اولویت‌های شرکت ملی نفت ایران است. بسیج همه امکانات و شتاب‌بخشی به امور در اجرای طرح‌های توسعه‌ای غرب کارون ضروری است. باید توجه کرد کارفرما و پیمانکار برای پیشرفت هر چه سریع‌تر این طرح‌ها در یک جبهه مشترک قرار دارند و باید با همه توان گام بردارند. صنعت نفت، موتور محرکه اقتصاد کشور است و در پاسخ به این سؤال که توسعه میدان‌های نفتی منطقه غرب کارون در توسعه اقتصادی

و در هیچ یک از قراردادهای شرکت متن، سهم ایرانی کمتر از ۵۱ درصد پذیرفته نشده است. بر همین اساس، در قرارداد ببع متقابل طرح توسعه میدان نفتی آزادگان شمالی که با شرکت ملی نفت چین (CNPCI) منعقد شد، شرکت متن سهم ساخت داخل را ۵۱ درصد در نظر گرفت که در پایان اجرای پروژه، این رقم به حدود ۵۴ درصد رسید. در طرح توسعه میدان یادآوران هم که قراردادی مشابه آزادگان شمالی داشت و با شرکت چینی سینوپک منعقد شده بود، پس از پایان اجرای پروژه، مشخص شد در حدود ۵۳ درصد از خدمات، توانمندی‌ها و تجهیزات ساخت شرکت‌های ایرانی استفاده شده است.

افزایش سهم شرکت‌های ایرانی در طرح‌های توسعه نفتی

در قرارداد ببع متقابل طرح توسعه میدان نفتی یاران شمالی که با شرکت ایرانی توسعه نفت و گاز پرشیا با شرط استفاده پیمانکاران از حداقل ۵۱ درصد خدمات داخل کشور منعقد شد، سهم ایرانی پروژه به حدود ۷۳ درصد رسید، بر این اساس، با توجه به رویکرد حمایت از ساخت داخلی که شرکت متن وجود دارد، امید است سهم شرکت‌های ایرانی در طرح‌های توسعه نفتی، به تدریج افزایش یابد و به صد درصد برسد. شهنازی‌زاده می‌گوید: با برآوردهای انجام‌شده در شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن)، پیش‌بینی شده است توسعه میدان‌های نفتی منطقه غرب رود کارون، از آغاز تا تکمیل همه پروژه‌های آن تا اواخر سال ۱۴۰۰، در مجموع به حدود ۲۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد که حدود هفت میلیارد دلار آن تأمین مالی و در طرح‌های توسعه اجرا شده این منطقه هزینه شده است؛ از این رو، بدیهی است برای دستیابی به اهداف چشم‌انداز در این منطقه، سالانه به چهار میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز است تا هدف تولید ۱.۲ میلیون بشکه‌ای از منطقه غرب کارون محقق شود. هم‌اکنون ضریب بازیافت از سازند سروک در میدان‌های نفتی غرب کارون، حدود شش تا هفت درصد و در سازند فلهیلان که سبک‌تر است، حدود ۱۴ تا ۱۵ درصد است که این ضریب بازیافت با به‌کارگیری روش‌ها و فناوری‌های نوین و استفاده از مکانیسم‌های EOR و IOR، به‌طور قطع تا ۲۵ درصد قابل افزایش است و به سرمایه‌گذاری مربوط نیاز دارد که دستیابی به این میزان ضریب بازیافت، بیش از ۵۰۰ میلیارد دلار برای کشور ارزیابی خواهد داشت. البته با توجه به ذخیره در جای ۶۷ میلیارد بشکه‌ای میدان‌های غرب کارون، افزایش یک‌درصدی ضریب بازیافت در این میدان‌ها، ۶۷۰ میلیون بشکه نفت قابل استحصال را در دسترس قرار می‌دهد که با فرض بهای ۵۵ دلار

مربعی که تر مزر شد قیمت رامی کشد

به بازارهای جدید را افزایش دهند. در نتیجه تهدید بازار از سوی شرکت های نفت شیل، اعضای اوپک برای از دست ندادن سهم خود از بازار شروع به افزایش تولید خواهند کرد. ۳- رشد تقاضا از سوی چین و هند احتمالا به اندازه سال ۲۰۱۶ موجب تقویت بازار نخواهد شد. در حالی که هند با تبعات کاهش ارزش پول ملی خود مواجه است، چین مقررات داخلی خود در زمینه پالایشگاه های خصوصی را سختگیرانه تر کرده و تاسیسات ذخیره سازی نفت این کشور نیز در حال پر شدن است. هر دوی این تحولات احتمالا موجب کاهش رشد تقاضا از جانب دو کشور مهم مصرف کننده نفت خواهد شد. ۴- تقویت ارزش دلار نیز در سال ۲۰۱۷ موجب محدود شدن تقاضا خواهد شد. اگر دولت جدید آمریکا سیاست های تجاری ای در زمینه حمایت از شرکت های داخلی اتخاذ کند، این احتمالا موجب در گرفتن یک جنگ تجاری خواهد شد و این روند ترمیم اقتصاد جهانی را تهدید خواهد کرد و موجب کاهش تقاضا برای نفت خواهد شد. با این حال انتظار می رود در سه ماهه نخست سال آینده تحت تاثیر آغاز کاهش تولید از سوی اوپک و تولید کننده غیر عضو، قیمت نفت بالاتر برود و به ۶۰ دلار در هر بشکه برسد. اما این قیمت ها تداوم نخواهد داشت.

به طور متوسط ۰٫۴ میلیون بشکه در روز باشد، که البته این رقم در نیمه نخست سال ۰٫۸ میلیون بشکه خواهد بود. اداره اطلاعات انرژی آمریکا پیش بینی کرده که کل تولید نفت جهان در سال ۲۰۱۷ به ۹۷،۴۲ میلیون بشکه در روز برسد و میزان تقاضا نیز ۹۶،۹۹ میلیون بشکه در روز باشد. همچنین پیش بینی شده که تولید نفت اوپک به ۳۳،۲ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۷ برسد.

ریسک های متوجه افزایش قیمت نفت چه هستند؟

چند ریسک وجود دارد که به اعتقاد اداره اطلاعات انرژی آمریکا موجب محدود شدن افزایش قیمت نفت در سال ۲۰۱۷ خواهد شد. ۱- هر چند اوپک در دو تا سه ماه نخست ۲۰۱۷ از مفاد توافق کاهش تولید تبعیت خواهد کرد، اما بعید است که این تبعیت بیش از این ادامه یابد. وضعیت مالی کشورهای تولید کننده نفت نمی تواند هر گونه کاهش درآمدها را تحمل کند زیرا اکثر این کشورها تحت فشار ناشی از افت شدید قیمت ها قرار دارد. ۲- افزایش قیمت ها موجب احیای صنعت نفت شیل آمریکا خواهد شد و شرکت های فعال در این صنعت تلاش خواهند کرد صادرات خود

یک سال پرحادثه برای بازار نفت در حال اتمام است. در سال ۲۰۱۶، قیمت نفت به ارقامی که از سال ۲۰۰۳ تاکنون سابقه نداشت کاهش یافت، اما در ماه دسامبر ترمیم شد و به بالای ۵۵ دلار رسید.

یک سال پرحادثه برای بازار نفت در حال اتمام است. در سال ۲۰۱۶، قیمت نفت به ارقامی که از سال ۲۰۰۳ تاکنون سابقه نداشت کاهش یافت، اما در ماه دسامبر ترمیم شد و به بالای ۵۵ دلار رسید. در این سال شاهد توافق اوپک و سایر تولید کنندگان بر سر طرح کاهش تولید بودیم. اکنون سوالی که مطرح است این است که آیا سال ۲۰۱۷ نیز سالی پر فراز و نشیب برای نفت خواهد بود، یا تصویری بهتر می تواند برای بازار در سال آینده ترسیم کرد. جدیدترین گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا که در ماه دسامبر منتشر شد پیش بینی کرده که قیمت متوسط نفت برنت و نفت خام آمریکا در سال ۲۰۱۷ میلادی به ۵۲ و ۵۱ دلار برسد. این در حالی است که بر اساس این گزارش، قیمت متوسط نفت برنت و نفت خام آمریکا در نیمه نخست سال ۲۰۱۷، ۵۰ دلار و در نیمه دوم سال ۵۵ دلار پیش بینی شده است. همچنین پیش بینی شده که افزایش میزان ذخایر جهانی نفت در سال ۲۰۱۷

پالایشگاه گهر آبادان

تولید مشتقات نفت

سطح کیفیت مطابق نمودار انجمن نفت آمریکا ◀ AP/SC/CC

روغن موتور، واسکازین، روغن ترمز، گریس، ضد یخ

مدیریت موسوی

تلفکس: ۸۰-۴۹۱۲۵۷۸-۶۶۵

همراه: ۰۹۱۶۳۶۵۰۲۲۴

همراه: ۰۹۱۶۱۶۲۹۱۹۷

آدرس: لرستان، کیلومتر ۵ جاده بروجرد، شهرک صنعتی درود،
خیابان دوم، پالایشگاه گهر آبادان

Taktaz shimi co

www.amutengineoil.com

www.amutoil.com

info@amutengineoil.com

کرج، خیابان درختی، بلوار ایثار، جنب بانک تجارت

ساختمان ایران زمین طبقه دوم، واحد ۳

تلفن: ۰۲۶-۳۳۵۵۳۷۲۰ تلفکس: ۰۲۶-۳۳۵۱۷۴۵۹

همراه: ۰۹۱۲۱۶۹۴۷۰۷ بهزادی - همراه: ۰۹۱۲۳۶۰۱۹۷۷ جمعدار

تلفن کارخانه: ۰۲۸-۵۸۴۳۳۴۰۸

ALP

تولید کننده انواع روغن موتور،
دنده، هیدرولیک و گریس

آدرس: جاده تهران مشهد، ۱۰ کیلومتری گرمسار، ۴۵ متری مرکزی، شهرک صنعتی فجر.

تلفن : ۵ - ۳۴ ۵۵ ۳۴ (۰۲۳)

www.alpmotoroil.org e-mail: info@alpmotoroil.com

SUPER PREMIUM QUALITY

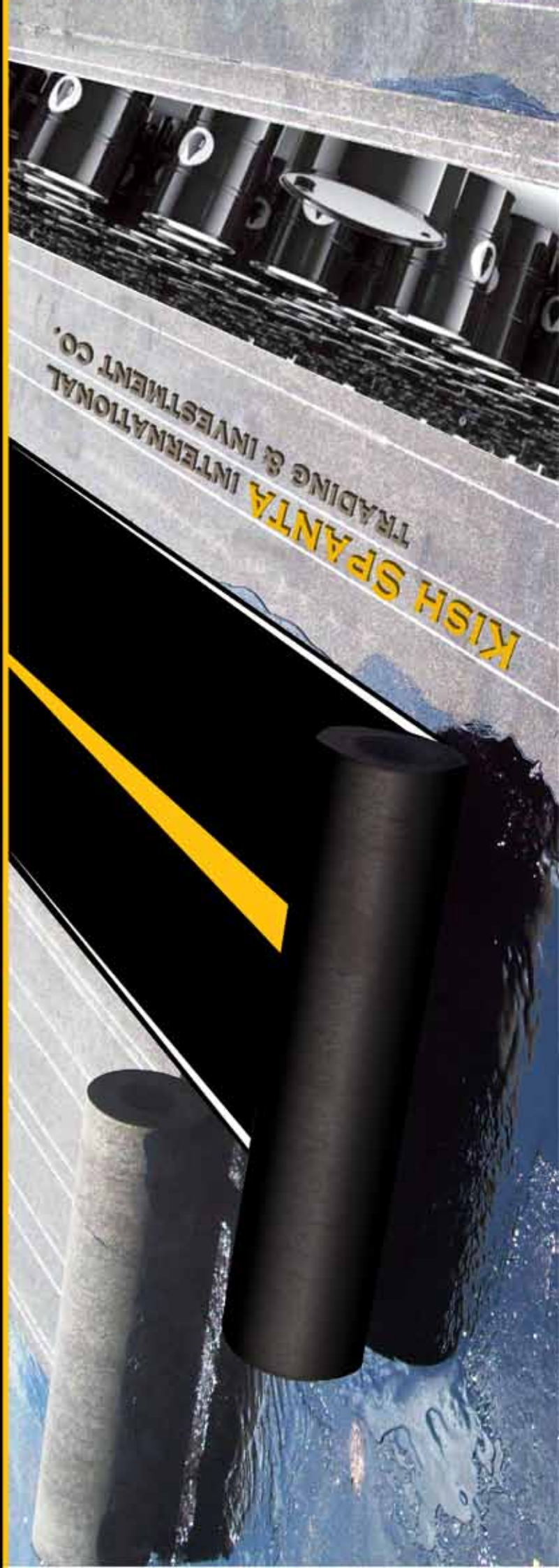
BITUMEN SUPPLYING WORLDWIDE

- International group of companies in fields of trade, and trade financing services
- Innovative and high educated team with the expertise in market analysis
- Believe in the principle of win-win long term business relationship

Address: Unit 20, 4th Floor, No. 293, Ghasseini Ave., Alhuda Blvd., Tehran - Iran
Tel: +98 21 8684 75 20-22 Fax: +98 21 86 20 32 37
www.kishspanta.com info@kishspanta.com

The Commercial department of Kish Sapnta is involved in following businesses

- Bitumen: All Grades
- Fuel Oil
- Base Oil
- Petrochemical

نفت پارس، تجربه‌ای کهن با دانش روز

پارس سوپر پیشرو

روغن موتور بنزینی تمام سنتزی

مطابق با استانداردهای تدوین شده جهت کنترل میزان گوگرد،
خاکستر سولفاته و فسفر (SAPS)

API SM/CF

SAE 5W30

مورد استفاده در خودروهای:

بی ام و، مرسدس بنز

کیا، هیوندای، تویوتا، لکسوس

و خودروهای تولیدی با تکنولوژی ساخت ۲۰۰۸ به بعد

پارس سوپر پایا

روغن موتور بنزینی نیمه سنتزی

API SL/CF

SAE 10W40

مورد استفاده در خودروهای:

بزو ۲۰۶ (تیب ۵ و ۶)، بزو ۲۰۷، مگان،

و خودروهای تولیدی با تکنولوژی ساخت تا سال ۲۰۰۴

نفت پارس

تولیدکننده انواع روغن‌های موتوری،

صنعتی، دنده خودرو، گریس و ضدیخ

اداره فروش: ۰۲۱-۲۲۲۲۹۵۰۰

mail@parsoilco.com

Telegram.me/Parsoil_co

Instagram.com/Parsoilco

Faraz Motor Tehran Co.

Manufacturing

FMT

www.farazmotor.com

The manufacturer, FARAZ MOTOR TEHRAN, was established in 1998, by a group of experienced experts and chemical engineers with the aim of raising the quality and quantity of industrial oil, engine oil industry and also gaining a proper market share. Following its aim the company has been able to export and re-export substantial amount of its manufactured products. Our experienced experts are ready, willing and able to respond to your request and you with special lubricants or any other petroleum products used in production process, and also to cooperate with you in the process of export and re-export.

• شرکت تولیدی فراز موتور تهران با هدف ارتقاء کمی و کیفی صنعت روغن موتور و روغن صنعتی و بدست آوردن سهم مناسبی از بازار در سال ۱۳۷۷ توسط گروهی مجرب از کارشناسان و مهندسين شیمی تاسیس گردید و توانسته مقادیر قابل توجهی از فرآورده های تولیدی و غیرتولیدی خود را صادر یا ترانزیت نماید .

• کارشناسان مجرب شرکت تولیدی فراز موتور تهران آمادگی کامل دارند تا برای هر گونه نیاز ویژه به روانسازهای مخصوص ویا سایر فرآورده های نفتی در زمینه تولید ، صادرات و ترانزیت با شما همکاری به عمل آورند.

Faraz Motor Tehran Co.

Motor Oil

کیفیتی مطمئن برای تمامی فصول

با تاییدیه
استاندارد ملی ایران

Qom Motor Oil

محصولی از شرکت روغن موتور قم

آدرس: قم، شهرک صنعتی سلفچگان، نبش خیابان فتح

تلفن: ۰۲۵۳۳۶۷۳۹۰۵ فکس: ۰۲۵۳۳۶۷۳۹۳۳

www.qmoil.com

شرکت فراشیمی روز

ما مفتخریم که خود را به عنوان یکی از بزرگترین گروه های بازرگانی که در زمینه های مختلف تجاری و صنعتی در ایران فعالیت می نماید معرفی نماییم .

فعالیت ها و امکانات شرکت بشرح زیر می باشد :

۱. صادرات بیش از ۳۰/۰۰۰ تن قیر بصورت ماهانه
 ۲. صادرات روغن پایه / روغن
 ۳. بسته بندی و مظروف سازی ۲/۰۰۰ تن قیر بصورت روزانه
 ۴. ارسال زمینی و دریایی محموله از طریق کشتی های تحت مالکیت یا اجاره شده توسط ما به خاورمیانه تا هند و چین
 ۵. مخازن با ظرفیت ذخیره سازی ۱۶/۰۰۰ تن در بندرعباس و ۷/۰۰۰ تن در بوشهر
 ۶. تنها شرکت با کشتی های حمل و نقل دریائی بالک با وسایل گرم کننده تا ۱۴۰ درجه
- هدف ما تامین رضایت مشتریان و پاسخگویی به نیاز آنها می باشد . شرکت فراشیمی روز به دنبال روابط طولانی مدت و پایدار با مشتریان خود می باشد .

www.farashimirooz.com

Bitumen-Depot

Bitumen- Shipping

Bitumen- Drummed

Bitumen- Transporting

آدرس : تهران، بلوار آفریقا، ساختمان اداری الهیه، پلاک ۲۴۴، طبقه ۱۱، واحد ۱۱۰۴

فکس : ۲۶۲۱۲۹۸۹

تلفن : ۲۶۲۱۲۸۰۰

info@farashimirooz.com

www.farashimirooz.com